จ
371.10076
ส358ค

ความเที่ยงตรงเชิงเกณฑ์สัมพันธ์ของการสอบแข่งขัน เพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครู สังกัดกรมสามัญศึกษา ปี 2534

ปริญญานิพนธ์

ของ

ชัชวาลย์ ไชยบุญญานุภาพ

19 ก.ค. 2537

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการวัดผลการศึกษา
กุมภาพันธ์ 2536

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

184739

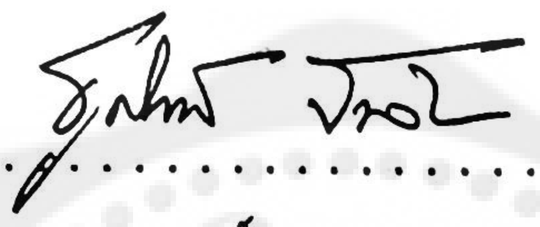
คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการวัดผลการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

..... ประธาน

(รศ.อังคณา สายยศ)

..... กรรมการ

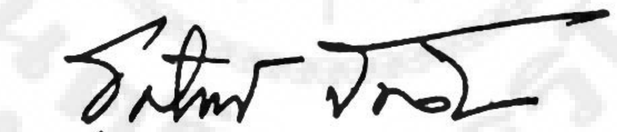
(ดร.ชูศักดิ์ ขัมภลิขิต)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน

(รศ.อังคณา สายยศ)

..... กรรมการ

(ดร.ชูศักดิ์ ขัมภลิขิต)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(อาจารย์ยุพา มานะจิตต์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการวัดผลการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ศ.ดร.สมพร บัวทอง)

วันที่ 18 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2536

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความช่วยเหลือ ให้ข้อคิดเห็น ตลอดจนคำแนะนำต่าง ๆ อย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์ อังคณา สายยศ ดร.ชูศักดิ์ ชัมภลิขิต และอาจารย์ยุพา มานะจิตต์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ผู้วิจัยขอน้อมรำลึกถึงพระคุณของพ่อและแม่ รองศาสตราจารย์ ดร.รุจิร์ ภู่สาระ คุณไพฑูรย์ กฤษณ์เพ็ชร์ คุณรัตนา ศรีเหรัญ และผู้เชี่ยวชาญทั้ง 17 ท่าน ที่เมตตาให้คำปรึกษา แนะนำข้อคิดเห็นต่อการวิจัย

ขอขอบพระคุณผู้บริหารโรงเรียน อาจารย์และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องที่ผู้วิจัยใช้ทำการวิจัยทุกท่านที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขอขอบคุณ คุณสายสมร สุกฤตยานันท์ คุณรัตนา สดเมือง คุณไตรทศ อินทรสวาท คุณนลินี ณ นคร คุณฤมล สุขปรีดี เพื่อน พี่และน้อง ที่มีส่วนช่วยเหลือและเป็นกำลังใจด้วยดี

ชัชวาลย์ ไชยบุญญานุภาพ

ความเที่ยงตรงเชิงเกณฑ์สัมพันธ์ของการสอบแข่งขัน
เพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครู
สังกัดกรมสามัญศึกษา ปี 2534

บทคัดย่อ

ของ

ชัชวาลย์ ไชยบุญญานุภาพ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการวัดผลการศึกษา
กุมภาพันธ์ 2536

การศึกษาครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อจะหาความเที่ยงตรงเชิงเกณฑ์สัมพันธ์ระหว่างคะแนนสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูกับคะแนนคุณลักษณะความเป็นครูในด้านความสามารถในการปฏิบัติงานในหน้าที่ของครู ด้านจริยธรรม ด้านเจตคติต่ออาชีพครู และคุณลักษณะความเป็นครูรวมทั้งสามด้าน และเพื่อหาค่าน้ำหนักความสำคัญ (beta weight) ของคะแนนสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครู ที่ส่งผลต่อคุณลักษณะความเป็นครูในแต่ละด้าน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาเป็นข้าราชการครูที่ได้รับการบรรจุและแต่งตั้ง ปี พ.ศ.2534 สังกัดกรมสามัญศึกษา จำนวน 488 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบทดสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครู ได้แก่ วิชาความสามารถทั่วไป วิชาภาษาไทย วิชาเอก วิชาการศึกษาและการปฏิบัติราชการ และการสัมภาษณ์ แบบประเมินคุณลักษณะความเป็นครูด้านความสามารถในการปฏิบัติงานในหน้าที่ครู 53 ข้อ ด้านจริยธรรม 20 ข้อ และด้านเจตคติต่ออาชีพครู 21 ข้อ ผู้ตอบแบบประเมินคือ ผู้บังคับบัญชาของข้าราชการครู และตัวข้าราชการครู ผลการศึกษาพบว่าสหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างคะแนนการสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูกับคะแนนคุณลักษณะความเป็นครูไม่สัมพันธ์กัน ส่วนน้ำหนักความสำคัญนั้นปรากฏว่ามีเพียงวิชาภาษาไทยเท่านั้นที่มีน้ำหนักความสำคัญที่ส่งผลต่อคะแนนคุณลักษณะความเป็นครูรวมทั้งสามด้าน ส่วนวิชาความสามารถทั่วไป วิชาเอก วิชาการศึกษาและการปฏิบัติราชการ และการสอบสัมภาษณ์มีน้ำหนักความสำคัญที่ไม่ส่งผลต่อคุณลักษณะความเป็นครูรวมทั้งสามด้าน เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านของคุณลักษณะความเป็นครูนั้น พบว่า วิชาความสามารถทั่วไป กับวิชาภาษาไทย มีน้ำหนักความสำคัญที่ส่งผลต่อคุณลักษณะความเป็นครูด้านจริยธรรมเท่านั้น ส่วนคุณลักษณะความเป็นครูทางด้านอื่นพบว่าคะแนนการสอบแข่งขันในแต่ละด้านไม่ส่งผลเช่นกัน

CRITERIAN - RELATED VALIDITY
OF THE TEACHER RECRUITMENT EXAMINATION
BY THE DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION
IN B.E. 2534

ABSTRACT

BY

CHATCHAWARN CHAIBUNYANUPARP

Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education degree in Educational Measurement
at Srinakharinwirot University
February 1993

The purposes of this study were to investigate the criterian related validity of a teacher's recruitment examination. The dependent variables of a multiple regression analysis were the teacher's characteristics Scores in four aspects. They were 1) ability of teaching 2) teachers' morality 3) attitude toward teacher's occupation and 4) the teacher's performance. The independent variables used in the study were the scores of the 2534 teacher's recruitment examination consisted of 5 subtests. They were 1) general ability 2) Thai language 3 major subject area 4) Teacher's education and 5) interview scores. The scores from 488 teacher who were admitted for the position were used. The results of the study revealed a low multiple correlation coefficient between the teachers' characteristics Score and the recruitment examination Scores. Only Thai-language score gave a significant prediction for 3 aspects of teachers' characteristics Score. General ability Score, Major area score, teachers' education score, Performance score and interview score gave in significant contributed to the regression equation. For individual teacher's characteristics Score, the study found some relationship between general ability score and Thai-language Score to only teacher's morality score. However, all of examination Score were not contributed to the rest of 4 characteristics.

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า	3
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	3
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	4
	นิยามศัพท์เฉพาะ	5
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
	ความหมายของการสรรหาบุคคล	9
	หลักการสรรหาบุคคลเพื่อบรรจุเข้ารับราชการ	11
	การสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครู	13
	คุณลักษณะของครู	21
	แนวคิดเกี่ยวกับตัวประกอบที่สัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของครู	26
	สมมุติฐานของการวิจัย	41
3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	43
	ประชากร	43
	เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	43
	การสร้างแบบประเมินคุณลักษณะความเป็นคร	44
	วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล	51
	วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	52
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	53
4	การวิเคราะห์ข้อมูล	56
	สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	56
	การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	57

บทที่ หน้า

5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ 72
ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า 72
ประชากร 72
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า 72
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล 74
อภิปรายผล 79
ข้อเสนอแนะ 81

บรรณานุกรม 82

ภาคผนวก 90

ประวัติย่อของผู้วิจัย 112

บัญชีตาราง

ตาราง หน้า

1 แสดงค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสัมประสิทธิ์ของการกระจาย 58

2 ค่าน้ำหนักคะแนนของแบบประเมินคุณลักษณะความเป็นครูแต่ละด้าน 59

3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในของคะแนนสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครู 60

4 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในของคะแนนคุณลักษณะความเป็นครูแต่ละด้าน 61

5 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูกับคุณลักษณะความเป็นครูแต่ละด้าน 62

6 ค่าน้ำหนักความสำคัญ (b, β) ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (S.E.b) ค่า t ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ (R) ค่า F ของคะแนนสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูที่มีต่อคุณลักษณะความเป็นครูด้านความสามารถในการปฏิบัติงานในหน้าที่ของครู 64

7 ค่าน้ำหนักความสำคัญ (b, β) ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (S.E.b) ค่า t ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ (R) ค่า F ของคะแนนสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูที่มีต่อคุณลักษณะความเป็นครูด้านจริยธรรม 66

8 น้ำหนักความสำคัญ (b, β) ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (S.E.b) ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ (R) ค่า F ของคะแนนสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูที่มีต่อคุณลักษณะความเป็นครูด้านเจตคติต่ออาชีพครู 68

ตาราง หน้า

9 ค่าน้ำหนักความสำคัญ (b, β) ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (S.E.b) ค่า t ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ (R) ค่า F ของคะแนนสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูที่มีต่อคุณลักษณะความเป็นครูรวมทั้งสามด้าน 70

10 ค่าอำนาจจำแนก (t-test) ของข้อความในแบบประเมินคุณลักษณะความเป็นครูแต่ละด้าน 110

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ความเจริญก้าวหน้าของประเทศนอกจากจะขึ้นอยู่กับความเจริญทางด้านเศรษฐกิจสังคมและการเมืองแล้ว ยังขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพของการจัดการศึกษาด้วย เพราะการศึกษาเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการเสริมสร้างคุณภาพของบุคคลให้เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ อันเป็นการพัฒนากำลังคนให้มีประสิทธิภาพตามความต้องการของประเทศ (วิรัช วรรณรัตน์. 2518 : 1) เมื่อพิจารณาถึงการจัดการศึกษาในระดับต่าง ๆ จะเห็นได้ว่าการจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา ซึ่งมีกรมสามัญศึกษาทำหน้าที่เป็นผู้รับผิดชอบโดยตรง การจัดการศึกษาในระดับนี้เป็นการจัดการศึกษาเพื่อสนองความต้องการของเยาวชนที่มีช่วงอายุ 12-17 ปี โดยเน้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ รู้จักแสดงออก และทำความเข้าใจกับสภาพความเป็นไปของชีวิต มีการพัฒนาเจตคติเพื่อให้สามารถดำรงชีวิตในสังคมอย่างมีความสุข (Good Carter V. 1973 : 522) เพราะฉะนั้นการศึกษาระดับอายุ 12-17 ปี จึงเป็นการผลิตกำลังคนระดับกลางซึ่งเป็นระดับที่มีความสำคัญมากในการพัฒนาประเทศ ถ้าการจัดการศึกษาระดับนี้มีประสิทธิภาพสามารถผลิตพลเมืองที่มีคุณภาพ ย่อมจะเป็นหลักประกันได้ว่า การพัฒนาประเทศในทุกสาขาจะดำเนินไปได้ด้วยดี และมีประสิทธิภาพสูงสุด

ปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาในทุกระดับก็คือ ครู เพราะครูเป็นผู้มีหน้าที่หลักในการอบรมสั่งสอนให้กุลบุตรกุลธิดาเป็นคนดีประพฤติชอบและเป็นผู้ที่พร้อมทั้งสติปัญญาที่จะแก้ไขและปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสมตามจุดมุ่งหมายของแผนและหลักสูตรการศึกษา (ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา และคนอื่น ๆ. 2530 : 1) แต่ในปัจจุบันปัญหาที่ประสบอยู่ก็คือเรื่อง ครูขาดคุณภาพ ซึ่งพลสัณฑ์ โพธิ์ศรีทอง (2525 : 44 - 45) กล่าวว่าการที่ครูขาดคุณภาพนั้น อาจมีปัญหามาจากการไม่คำนึงถึงผู้ใช้ครูและมาตรฐานวิชาชีพครูขาดการควบคุมหรือการกำหนดมาตรฐานวิชาชีพครู และกระบวนการคัดเลือกบุคคลเข้ารับราชการครูยังไม่สามารถสรรหาบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ และมีเจตคติที่ดีต่อ

วิชาชีพครูเข้ารับราชการครูได้

สำหรับการคัดเลือกหรือสรรหาบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครู ในสถานศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการนั้น มาตรา 38 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. 2523 กำหนดให้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการข้าราชการครู (ก.ค.) โดยมีสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูเป็นผู้ทำหน้าที่แทน ซึ่งการสรรหาที่ผ่านมาส่วนมากใช้วิธีการสอบแข่งขัน เพราะถือว่าเป็นวิธีการที่จะทำให้ได้คนที่มีความสามารถสูงสุดเข้ารับราชการ และเป็นไปตามระบบคุณธรรม (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู. 2533 : 11) โดยใช้หลักสูตรการสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูตามหนังสือสำนักงาน ก.ค. ที่ ศธ 1504/ว9 ลงวันที่ 19 ธันวาคม 2529 ทั้งนี้ในการกำหนดหลักสูตรการสอบแข่งขันได้กำหนดขึ้นจากความคิดพื้นฐานที่ว่าคนที่จะเป็นครูที่ดีนั้น จะต้องเป็นผู้ที่มีสติปัญญาดี มีความรู้ มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ มีความประพฤติและมีบุคลิกภาพที่เหมาะสมที่จะเป็นครู ซึ่งวัดได้จากแบบทดสอบดังต่อไปนี้คือ

สติปัญญาดี วัดด้วยแบบทดสอบวิชาความสามารถทั่วไป

ความรู้ดี วัดด้วยแบบทดสอบวิชาเฉพาะวุฒิหรือวิชาเอก

ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ วัดด้วยแบบทดสอบวิชาภาษาไทยและวิชาการศึกษา

บุคลิกภาพที่เหมาะสมที่จะเป็นครู วัดด้วยวิธีการสอบสัมภาษณ์

ดังนั้นในการประกอบอาชีพครู ครูจะต้องเป็นผู้ที่มีสมรรถภาพเพียบพร้อมทั้งในด้านความรู้ ความสามารถและคุณลักษณะอื่น ๆ ที่จำเป็นต่อการสอนตามหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับที่ ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา และคนอื่น ๆ. (2530 : 248) ได้ศึกษาพบว่า ครมัธยมศึกษาควรมีสมรรถภาพในงาน 5 ด้าน คือ งานสอน งานกิจการนักเรียน งานแนะแนว งานธุรการ และงานพัฒนา

นอกจากนั้น ครูควรจะต้องมีคุณธรรมและจริยธรรมด้วย กล่าวคือ ครูควรมีความซื่อสัตย์ เที่ยงธรรม มีเมตตา ขยัน อดทน ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคทั้งปวง (เฉลียว บุรีภักดี และคนอื่น ๆ. 2520 : 366) และจากการศึกษาของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา พบว่า ครูจะต้องมีคุณลักษณะศรัทธาในอาชีพครู ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาประสิทธิภาพของแบบทดสอบที่ใช้ในการสอบแข่งขันเพื่อบรรจุ

บุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครู สามารถที่จะใช้คัดครูที่มีความสามารถในการสอน มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานครูมัธยมศึกษา และมีจริยธรรม ตลอดจนมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครูหรือไม่ เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงหลักสูตรการสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครู ของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูที่เหมาะสมต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความเที่ยงตรงเชิงเกณฑ์สัมพันธ์ระหว่างคะแนนสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครู กับคะแนนคุณลักษณะความเป็นครูแต่ละด้านดังนี้

1.1 ด้านความสามารถในการปฏิบัติงานในหน้าที่ของครู

1.2 ด้านจริยธรรม

1.3 ด้านเจตคติต่ออาชีพครู

1.4 คุณลักษณะความเป็นครูรวมทั้งสามด้าน

2. เพื่อหาค่าน้ำหนักความสำคัญ (beta weight) ของคะแนนสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูที่ส่งผลต่อคะแนนคุณลักษณะความเป็นครูแต่ละด้าน

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ทำให้ทราบว่าแบบทดสอบฉบับใดมีความเที่ยงตรงเชิงเกณฑ์สัมพันธ์กับคุณลักษณะความเป็นครู เพื่อจะได้นำผลการศึกษาไปปรับปรุงหลักสูตรการสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ข้าราชการครูที่ได้รับการบรรจุและแต่งตั้งจากบัญชีการสอบแข่งขัน ครั้งที่ 1 ปี 2534 สังกัดกรมสามัญศึกษา จำนวน 618 คน

2. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

1) ตัวแปรอิสระ คือ คะแนนการสอบแข่งขันเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครู ได้แก่

1.1 คะแนนวิชาความสามารถทั่วไป

1.2 คะแนนวิชาภาษาไทย

1.3 คะแนนวิชาเอก

1.4 คะแนนวิชาการศึกษา และการปฏิบัติราชการ

1.5 คะแนนการสอบสัมภาษณ์

2) ตัวแปรตาม คือ คะแนนคุณลักษณะความเป็นครู แบ่งเป็น

2.1 ด้านความสามารถในการปฏิบัติงานในหน้าที่ของครู แบ่งออกเป็น 5 ด้าน คือ

2.1.1 งานสอน

2.1.2 งานแนะแนว

2.1.3 งานกิจกรรมนักเรียน

2.1.4 งานพัฒนา

2.1.5 งานธุรการ

2.2 ด้านจริยธรรม แบ่งออกเป็น

2.2.1 ความซื่อสัตย์

2.2.2 ความยุติธรรม

2.2.3 ความเมตตากรุณา

2.2.4 ความมีวินัย

2.3 ด้านเจตคติต่ออาชีพครู

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบประเมินคุณลักษณะความเป็นครู มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 7 ช่วง

<u>นิยามตามคำศัพท์เฉพาะ</u> ดังนี้

1. ความเที่ยงตรงเชิงเกณฑ์สัมพันธ์ หมายถึง คุณภาพของแบบทดสอบที่สามารถวัดได้ตรงตามเกณฑ์ที่กำหนด อันประกอบด้วยความเที่ยงตรงตามสภาพ (Concurrent Validity) และความเที่ยงตรงเชิงพยากรณ์ (Predictive Validity) ในการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาความเที่ยงตรงเกณฑ์สัมพันธ์ด้านความเที่ยงตรงเชิงพยากรณ์ ซึ่งคำนวณจากความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนสอบแข่งขัน เพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครู กับคะแนนคุณลักษณะความเป็นครู 4 ด้าน

2. ข้าราชการคร หมายถึง บุคคลที่ได้รับการบรรจุและแต่งตั้งให้เป็นครูตามบัญชีผู้สอบแข่งขันได้ ครั้งที่ 1 ปี 2534 สังกัดกรมสามัญศึกษา

3. คะแนนสอบแข่งขันเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครู หมายถึงคะแนนจากแบบทดสอบแข่งขันเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครู ครั้งที่ 1 ปี 2534 สังกัดกรมสามัญศึกษา จำนวน 5 วิชา คือ คะแนนวิชาความสามารถทั่วไป คะแนนวิชาภาษาไทย คะแนนวิชาเอก คะแนนวิชาการศึกษาและการปฏิบัติราชการ และคะแนนการสอบสัมภาษณ์ มีรายละเอียดดังนี้

3.1 วิชาความสามารถทั่วไป (General Ability) หรือการทดสอบวัดเชาวน์ปัญญา (Intelligence Test) หรือการทดสอบวัดความถนัด (Aptitude Test) ใช้วัดความสามารถ 3 ด้าน คือ ความสามารถด้านตัวเลข ความสามารถด้านภาษา และความสามารถด้านเหตุผล

3.2 วิชาภาษาไทย ใช้ทดสอบวัดความรู้เกี่ยวกับภาษาไทยพื้นฐาน คือ

3.2.1 คำศัพท์ ทดสอบเกี่ยวกับการสะกดคำ การอ่านคำ ความหมายของคำ หรือกลุ่มคำและการเลือกใช้คำหรือกลุ่มคำ

3.2.2 การเขียน ทดสอบเกี่ยวกับการเรียงข้อความ การ

แต่งประโยค การเขียนอธิบายความหมายของคำ

3.2.3 ความเข้าใจภาษา ทดสอบเกี่ยวกับการอ่านจับใจความหรือการทำความเข้าใจเรื่องราว บทความ หรือข้อความที่กำหนดให้แล้วตอบคำถาม รวมทั้งสรุปความ ตีความ ขยายความ และการตั้งชื่อเรื่อง

3.3 วิชาเอก ใช้ทดสอบความรู้ในเนื้อหาวิชาตามหลักสูตรของวิชาเอก รวมทั้งความรู้เกี่ยวกับวิธีสอนเฉพาะวิชาเอกนั้น ๆ

3.4 วิชาการศึกษาและการปฏิบัติราชการ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ วิชาการศึกษา ใช้ทดสอบความรู้ในเรื่องจิตวิทยา หลักการสอน การวัดและประเมินผล การสร้างและการใช้สื่อการเรียนการสอน ส่วนวิชาการปฏิบัติราชการใช้ทดสอบความรู้เกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบที่ใช้ในการปฏิบัติราชการ

3.5 การสอบสัมภาษณ์ ใช้วิธีการพิจารณาจากประวัติส่วนตัว ประวัติการศึกษา ประวัติการทำงาน และสัมภาษณ์

4. คุณลักษณะความเป็นครู หมายถึง สิ่งที่ชี้ให้เห็นลักษณะของครูมัธยมศึกษา ซึ่งเป็นที่ยอมรับและพึงพอใจของสังคมว่าจะทำให้ครูสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้บรรลุผลสำเร็จตามนโยบายและจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ซึ่งประกอบด้วยคุณลักษณะดังนี้

4.1 ด้านความสามารถในการปฏิบัติงานในหน้าที่ของครู หมายถึง ความสามารถในด้านต่าง ๆ ที่ครูมัธยมศึกษาจะต้องมีและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร แบ่งเป็น 5 ด้านคือ

4.1.1 งานสอน หมายถึง ความสามารถของครูเกี่ยวกับการเรียนการสอนซึ่งประกอบด้วย ความสามารถในการวางแผนการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การประเมินผล และการปรับปรุงการสอน

4.1.2 งานกิจกรรมนักเรียน หมายถึง ความสามารถในการจัดกิจกรรมในส่วนที่เกี่ยวข้องและไม่เกี่ยวข้องกับการสอนในห้องเรียน เพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนให้ได้ผลดี

4.1.3 งานแนะแนว หมายถึง ความสามารถของครูในด้านการให้คำปรึกษาแนะนำแก่นักเรียน การรู้จักรักษาความลับของนักเรียน

การแนะนำและตักเตือนเมื่อนักเรียนทำผิด รวมทั้งการรับฟังปัญหานักเรียนด้วยความเต็มใจ

4.1.4 งานธุรการ หมายถึง ความสามารถของครูในการจัดทำหลักสูตรเอกสารต่าง ๆ ได้แก่ การทำสมุดรายงานประจำตัวนักเรียน การทำสมดรายวิชา การจัดทำบัญชีเรียกชื่อนักเรียน การจัดทำระเบียนสะสมสำหรับนักเรียน การเก็บเอกสารหลักฐาน การติดต่อระหว่างครูกับผู้ปกครอง รวมทั้งการสำรวจและรวบรวมสถิติข้อมูลต่าง ๆ ของนักเรียน

4.1.5 งานพัฒนา หมายถึง พฤติกรรมหรือการแสดงออกของครูในการสร้างเสริมความเจริญก้าวหน้า และความสงบสุขของโรงเรียน และชุมชน

4.2 ด้านจริยธรรม หมายถึง หลักการอันเกิดจากระบบความเชื่อที่ครูยึดถือเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของตนด้วยความตั้งใจ มีความสำนึก มีสภาพจิตใจที่มุ่งมั่นต่อการเป็นครู การรู้บทบาทและหน้าที่ของตนเอง รวมทั้งการมีความรับผิดชอบ แบ่งเป็น

4.2.1 ความซื่อสัตย์ หมายถึง การปฏิบัติของครูในลักษณะของการประพฤติปฏิบัติตรงต่อความเป็นจริงตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งต่อหน้าและลับหลังตรงไปตรงมา ทั้งกาย วาจา และใจ มีความละอายและเกรงกลัวต่อการกระทำความผิด

4.2.2 ความยุติธรรม หมายถึง การปฏิบัติของครูในลักษณะของการปฏิบัติต่อผู้อื่นตามความเป็นจริง ไม่ลำเอียง ไม่เลือกที่รักมักที่ชัง และให้โอกาสแก่ทุกคนเท่าเทียมกัน

4.2.3 ความเมตตากรุณา หมายถึง การปฏิบัติของครูในลักษณะของการให้ความรักความปรารถนาดีที่จะให้ผู้อื่นมีความสุข ความเจริญ การไม่เบียดเบียนผู้อื่นและการให้อภัยผู้อื่นที่ทำให้ตนเดือดร้อน รวมทั้งการให้ความช่วยเหลือผู้ที่ได้รับความทุกข์ ความเดือดร้อน เพื่อให้ผู้นั้นพ้นจากความทุกข์ ความเดือดร้อน และการแสดงความเสียใจเมื่อเห็นผู้อื่นมีทุกข์

4.2.4 ความมีวินัย หมายถึง การปฏิบัติงานตามระเบียบแบบแผน ซึ่งเป็นข้อบังคับให้ปฏิบัติในทางเดียวกัน เพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อย

อันจะนำไปสู่ความสงบสุขของสังคมโดยส่วนรวม

4.3 ด้านเจตคติต่ออาชีพครู หมายถึง ความรู้สึกหรือความคิดเห็นของครูที่มีต่ออาชีพครู ซึ่งมีทั้งทางบวกและทางลบ

5. ความเที่ยงตรงเชิงพยากรณ์ หมายถึง แบบทดสอบที่สามารถเอาผลการวัดไปคาดคะเน หรือทำนายลักษณะความเป็นครูได้ถูกต้อง

6. น้ำหนักความสำคัญ หมายถึง ค่าน้ำหนักความสำคัญของคะแนนสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูแต่ละวิชา ที่ส่งผลต่อคะแนนคุณลักษณะความเป็นครูทั้ง 4 ด้าน

บทที่ 2
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอนำเสนอตามหัวข้อดังต่อไปนี้

1. ความหมายของการสรรหาบุคคล
2. การสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครู
3. คุณลักษณะของครู
4. แนวคิดเกี่ยวกับตัวประกอบที่สัมพนธ์กับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของครู และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความหมายของการสรรหาบุคคล

การสรรหาบุคคล หมายถึง การหาบุคคลมาปฏิบัติงานในหน่วยงานหรือองค์การใดองค์การหนึ่ง ซึ่งตามปกติหน่วยงานหรือองค์การต่าง ๆ จะมีความต้องการบุคคลมาทำงานในตำแหน่งต่าง ๆ ดังนั้นการสรรหาบุคคล ก็คือการหาคนมาปฏิบัติงานในตำแหน่งต่าง ๆ ตามที่หน่วยงานหรือองค์การต้องการนั่นเอง (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2530 : 69)

ตามหลักการบริหารงานบุคคล ถือว่าการสรรหาบุคคลเป็นกระบวนการขั้นแรกของการบริหารงานบุคคลทั้งนี้โดยทั่วไปแล้ว การบริหารงานบุคคลนั้นมีอยู่ 4 กระบวนการ คือ การสรรหาบุคคล การพัฒนาบุคคล การธำรงรักษาบุคคลไว้ในองค์การ และการใช้ประโยชน์บุคคล

ในการสรรหาบุคคลนั้น มีวัตถุประสงค์ เพื่อที่จะให้ได้บุคคลที่มีความสามารถเหมาะสมกับงาน จึงต้องมีวิธีเลือกสรรบุคคลที่ดี วิธีที่นิยมใช้เลือกสรรบุคคลคือการสอบแข่งขัน การสอบคัดเลือก และการคัดเลือก ส่วนจะใช้วิธีใดนั้นขึ้นอยู่กับกรณีที่จะสรรหาบุคคล เช่น กรณีการบรรจุบุคคลเข้ารับราชการปกติจะใช้วิธีการสอบแข่งขัน จะมีการใช้วิธีคัดเลือกบ้างก็ไม่มากนัก ส่วนกรณีการสรรหาบุคคลเพื่อแต่งตั้งหรือเลื่อนตำแหน่ง จะใช้วิธีการสอบคัดเลือกหรือการคัดเลือก เป็นต้น

การสรรหาบุคคล จะมีอยู่ 2 กรณี คือ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2530 : 69-71)

1. การสรรหาบุคคลเพื่อบรรจุเข้ารับราชการ อันได้แก่การสรรหาบุคคลซึ่งอยู่ภายนอกองค์การเข้ามาปฏิบัติงานในองค์การ

2. การสรรหาบุคคลเพื่อการเลื่อนตำแหน่งและแต่งตั้ง อันได้แก่การสรรหาบุคคลให้ดำรงตำแหน่งในระดับสูงกว่าระดับบรรจุ เช่น ตำแหน่งหัวหน้างานหรือตำแหน่งบริหาร ซึ่งโดยปกติจะสรรหาบุคคลจากภายในขององค์การนั้น แต่ก็อาจจะมีในบางกรณีที่สรรหาบุคคลมาจากภายนอกองค์การ

ในตอนนี้จะกล่าวเฉพาะการสรรหาบุคคลเพื่อบรรจุเข้ารับราชการเท่านั้น

<u>ความหมายของการสรรหาบุคคลเพื่อบรรจุเข้ารับราชการ</u>

การสรรหาบุคคลเพื่อบรรจุเข้ารับราชการ คือ การสรรหาบุคคลซึ่งอยู่ภายนอกหน่วยงานหรือภายนอกองค์การเข้ามาปฏิบัติงานในหน่วยงานหรือในองค์การ ซึ่งโดยปกติ การสรรหาบุคคลเพื่อบรรจุเข้ารับราชการนั้นจะสรรหามาบรรจุในระดับตำแหน่งที่ไม่เกินระดับ 4 หรือที่เรียกว่า "ระดับบรรจุ" ตามระดับของคุณวุฒิของผู้สำเร็จการศึกษาที่หน่วยงานต้องการ เช่น การบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครู จะกำหนดระดับคุณวุฒิของผู้สำเร็จการศึกษาสำหรับบรรจุบุคคลเป็นข้าราชการครู ดังนี้

1. ตำแหน่งครู 1 บรรจุผู้มีวุฒิ ป.กศ. หรือ ป.วช. หรือเทียบเท่า โดยให้รับเงินเดือนในระดับ 1

2. ตำแหน่งครู 2 บรรจุผู้มีวุฒิ ป.กศ.สูง ป.วส.อนุปริญญา หรือเทียบเท่า โดยให้รับเงินเดือนในระดับ 2

3. ตำแหน่งอาจารย์ 1 บรรจุผู้มีวุฒิปริญญาตรี หรือปริญญาโท หรือปริญญาเอก หรือเทียบเท่าแล้วแต่กรณี โดยให้ได้รับเงินเดือนในระดับ 3 หรือระดับ 4 แล้วแต่กรณี

ในการสรรหาบุคคลเพื่อบรรจุเข้ารับราชการนั้น จะต้องผ่านวิธีการเลือกสรรบุคคลวิธีใดวิธีหนึ่ง และวิธีที่นิยมกันมากที่สุด คือ การสอบแข่งขัน แต่ใน

บางกรณีก็อาจไม่ต้องสอบแข่งขันก็ได้เรียกว่าวิธีคัดเลือก สำหรับการบรรจุบุคคลซึ่งเคยเป็นข้าราชการ และออกจากราชการไปแล้วกลับเข้ารับราชการนั้น สามารถบรรจุกลับเข้ารับราชการได้ โดยไม่ต้องสอบแข่งขัน

หลักการสรรหาบุคคลเพื่อบรรจุเข้ารับราชการ

หลักการสรรหาบุคคลเพื่อบรรจุเข้ารับราชการเป็นไปตามยุคสมัย หรือประวัติความเป็นมาทางการบริหารงานบุคคลในระบบราชการ กล่าวคือในสมัยก่อนการบริหารงานบุคคลเป็นไปตามระบบอุปถัมภ์หรือระบบพรรคพวก การสรรหาบุคคลก็จะดำเนินการตามระบบอุปถัมภ์หรือระบบพรรคพวกด้วย กล่าวคือ การสรรหาบุคคลเข้ารับราชการในสมัยก่อน จะใช้วิธีการอุปถัมภ์หรือนำพรรคพวก ญาติพี่น้องมารับราชการมากกว่าการที่จะเปิดโอกาสให้ ผู้มีความรู้ ความสามารถโดยทั่วไปเข้ารับราชการ แต่ในสมัยปัจจุบัน การบริหารงานบุคคลเป็นไปตามระบบคุณธรรม การสรรหาบุคคลก็จะเป็นไปตามระบบคุณธรรมด้วย การสรรหาบุคคลตามระบบคุณธรรมมีหลักการสำคัญ 2 ประการ คือ

1. หลักความสามารถ หมายถึง การที่จะบรรจุบุคคลเข้ารับราชการนั้นจะคำนึงถึงความสามารถเป็นหลัก

2. หลักความเสมอภาค หมายถึง การเปิดโอกาสให้ทุกคนที่มีคุณสมบัติได้มีสิทธิในการรับราชการ

ซึ่งในหลักการสำคัญนี้ จะทำให้ขจัดระบบอุปถัมภ์หรือระบบพรรคพวกไปในตัว และเพื่อให้เป็นไปตามหลักการของระบบคุณธรรมดังกล่าว การสรรหาบุคคลเข้ารับราชการ จึงนิยมใช้การสอบแข่งขันเป็นวิธีการเลือกสรรหาบุคคล ทั้งนี้เพราะถือว่าการสอบแข่งขันจะเป็นวิธีการที่จะให้ได้คนที่มีความสามารถสูงสุดเข้ารับราชการ และในขณะเดียวกันก็จะเปิดโอกาสให้แก่บุคคลทุกคนที่มีคุณสมบัติได้มีสิทธิ์ในการเข้ารับราชการด้วย

การสรรหาบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครู

การสรรหาบุคคลเพื่อบรรจุเข้ารับราชการฝ่ายพลเรือนโดยทั่วไปแบ่งเป็นระบบใหญ่ ๆ 2 ประเภท (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู. 2525 : 6-7) คือ การสรรหาบุคคลภายนอกเข้ามาบรรจุประเภทหนึ่งและการหาบุคคลภายในเพื่อบรรจุในตำแหน่งที่สูงขึ้นอีกประเภทหนึ่ง สำหรับการสรรหาบุคคลภายนอกมาบรรจุนั้นจะใช้วิธีการสอบแข่งขันหรือการคัดเลือก ส่วนการสรรหาบุคคลภายในหรือภายนอกมาบรรจุในตำแหน่งที่ดีขึ้นหรือสูงขึ้น ที่เรียกว่าการเลื่อนชั้นเลื่อนตำแหน่งนั้นจะใช้วิธีสอบแข่งขัน การสอบคัดเลือกหรือการคัดเลือกวิธีใดวิธีหนึ่ง

สำหรับการสรรหาบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูในสถานศึกษาซึ่งเป็นหน่วยทางการศึกษานั้นก็เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในมาตรา 36 , 40 และ 47 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ.2523 เป็นต้น

"มาตรา 36 การบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งใดให้บรรจุและแต่งตั้งจากผู้สอบแข่งขันได้ในตำแหน่งนั้นโดยบรรจุและแต่งตั้งตามลำดับที่ในบัญชีผู้สอบแข่งขันได้"

"มาตรา 40 หน่วยงานทางการศึกษาใดมีเหตุพิเศษที่ไม่จำเป็นต้องดำเนินการสอบแข่งขัน ผู้มีอำนาจตามมาตรา 42 อาจคัดเลือกบุคคลเพื่อบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการครูได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.กำหนด"

"มาตรา 47 การเลื่อนข้าราชการครูขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ซึ่งรับเงินเดือนในระดับที่สูงขึ้น ให้เลื่อนและแต่งตั้งจากผู้สอบแข่งขันหรือผู้สอบคัดเลือกเพื่อดำรงตำแหน่งนั้น หรือจากผู้ได้รับคัดเลือกเพื่อดำรงตำแหน่งนั้น"

กล่าวโดยสรุปแล้ว วิธีการในการสรรหาบุคคลจากภายนอก เป็นข้าราชการครู และการเลื่อนชั้นเลื่อนตำแหน่งของข้าราชการครูให้สูงขึ้น ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ.2523 มีวิธีการอยู่ 3 วิธี คือ การสอบแข่งขัน การสอบคัดเลือก และการคัดเลือก ซึ่งแต่ละวิธีมีหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติและการนำไปใช้ประโยชน์แตกต่างกันดังจะวิเคราะห์เปรียบเทียบดังนี้

1. การสอบแข่งขัน

1.1 ใช้สำหรับการสรรหาบุคคลจากภายนอกเข้ารับราชการและการ

สรรหาบุคคลภายในหน่วยงานนั้น เพื่อเลื่อนชั้นเลื่อนตำแหน่ง

1.2 เป็นอำนาจของ ก.ค. หรือผู้ที่ ก.ค. มอบหมาย เช่น อ.ก.ค.กรม อ.ก.ค.จังหวัด หรือ หน่วยงานทางการศึกษา

1.3 ใช้วิธีการสอบข้อเขียนและการประเมินบุคคล (สัมภาษณ์) ประกอบกัน

1.4 ต้องบรรจุตามลำดับที่ที่สอบแข่งขันได้

2. การสอบคัดเลือก

2.1 ใช้สำหรับการสรรหาข้าราชการครูจากภายใน หรือภายนอกหน่วยงานเพื่อเลื่อนชั้นเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้น

2.2 เป็นอำนาจของ อ.ก.ค.กรม และ อ.ก.ค.จังหวัด

2.3 ใช้วิธีการสอบข้อเขียนและประเมินบุคคล(สัมภาษณ์)ประกอบกัน

2.4 ไม่จำเป็นต้องบรรจุตามลำดับที่สอบได้

3. การคัดเลือก

3.1 ใช้สำหรับการสรรหาข้าราชการครูจากภายใน หรือภายนอกหน่วยงานเพื่อเลื่อนชั้นเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้น

3.2 ใช้วิธีการประเมินบุคคลเป็นหลักหรือจะให้มีการทดสอบความรู้โดยการสอบข้อเขียนด้วยก็ได้

3.3 ไม่จำเป็นต้องบรรจุตามลำดับที่ที่สอบได้

อย่างไรก็ตามจะเห็นว่าวิธีการสรรหาบุคคลโดยการสอบแข่งขันเป็นวิธีการที่ให้ผู้เข้าสอบมีความมั่นใจ และให้ความเสมอภาค และเป็นธรรมมากกว่าการสอบคัดเลือกและการคัดเลือก โดยเฉพาะอย่างยิ่งจะต้องมีการบรรจุและแต่งตั้งตามลำดับที่ที่สอบแข่งขันได้ด้วยดังนั้นวิธีการสรรหาบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูพ.ศ.2523 จึงกำหนดให้ใช้วิธีการสอบแข่งขัน

การสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครู

การสอบแข่งขัน เพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครู กระทรวงศึกษาธิการและ ก.ค. ถือว่าเป็นเรื่องสำคัญยิ่ง เนื่องจากในแต่ละปีจะมี

ผู้เรียนจบการศึกษา รวมทั้งผู้ที่เป็นครูอยู่แล้ว สมัครสอบแข่งขันเป็นจำนวนมากเกินกว่าอัตราตั้งรับที่มีอยู่ตามหน่วยงานทางการศึกษาต่าง ๆ หลายเท่าตัว จึงมีความจำเป็นที่จะต้องสรรหาบุคคลที่ดีที่สุด มีความสามารถเชาวน์ปัญญาสูงกว่าบุคคลอื่น คณะกรรมการข้าราชการครู (ก.ค.) จึงกำหนดหลักสูตรและหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการสอบแข่งขันขึ้นมา เพื่อให้สอดคล้องและเหมาะสมกับการสรรหาบุคคลเพื่อบรรจุและแต่งตั้งเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครู

ในการกำหนดหลักสูตรไม่ว่าจะเป็นหลักสูตรในการเรียนการสอน หรือหลักสูตรในการสอบต่าง ๆ จำเป็นต้องมีหลักการหรือจุดมุ่งหมายอย่างใดอย่างหนึ่ง การสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครู มีจุดมุ่งหมายเพื่อสรรหาผู้ที่จะเป็นครูที่ดีให้ถูกต้องตามหลักการของระบบคุณธรรม (Merit System)

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู ได้สรุปไว้ว่าครูที่ดีนั้น ควรประกอบด้วยคุณลักษณะที่สำคัญอย่างน้อย 4 ประการ คือ (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู. 2532 : 3-8)

1. มีสติปัญญาดี หรือเฉลียวฉลาด
2. มีความรู้ดีในเรื่องที่จะสอนหรือเรื่องที่จะปฏิบัติงาน
3. มีความสามารถในการถ่ายทอดหรือสอนได้ดี
4. มีบุคลิกลักษณะดีเหมาะสมที่จะเป็นครู

ดังนั้น หลักสูตรการสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูจึงมีคุณลักษณะ 4 ประการดังกล่าว

หลักสูตรการสอบแข่งขัน

หลักสูตรการสอบแข่งขัน แบ่งออกเป็น 3 ภาค คือ

ก. ภาคความรู้ความสามารถทั่วไป (200 คะแนน) แบ่งออกเป็น 2 วิชา คือ

1. วิชาความสามารถทั่วไป (100 คะแนน)
2. วิชาภาษาไทย (100 คะแนน)

ข. ภาคความรู้ความสามารถที่ใช้เฉพาะตำแหน่ง (250 คะแนน)

แบ่งออกเป็น 2 วิชา คือ

1. วิชาเฉพาะวุฒิหรือวิชาเอก (150 คะแนน)

2. วิชาการศึกษาหรือวิชาชีพครู (50 คะแนน) และการปฏิบัติราชการ(50 คะแนน)

ค. ภาคความเหมาะสมกับตำแหน่ง (50 คะแนน) ประเมินความเหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่

<u>คำชี้แจงหลักสูตรการสอบแข่งขัน</u>

สำหรับรายละเอียดของหลักสูตรจะแยกอธิบายเป็นรายภาคและรายวิชาดังนี้

ก. ภาคความรู้ความสามารถทั่วไป

กำหนดให้ทดสอบความรู้ความสามารถโดยวิธีสอบข้อเขียน แบ่งออกเป็น 2 วิชาคือ วิชาความสามารถทั่วไป และวิชาภาษาไทย

1. วิชาความสามารถทั่วไป (คะแนนเต็ม 100 คะแนน)

เป็นการทดสอบวัดความสามารถทั่วไป (General Ability) หรือ การทดสอบวัดเชาวน์ปัญญา (Intelligence Test) หรือการทดสอบวัดความถนัด (Aptitude Test) ซึ่งสอดคล้องกับหลักข้อ 1 คือ ต้องมีสติปัญญาดี มิใช่เป็นการทดสอบวัดความรู้ ความจำ หรือวัดความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับข่าวเหตุการณ์บ้านเมือง ซึ่งหลักสูตรการสอบแข่งขันกำหนดให้วัดความสามารถ 3 ด้าน คือ

1.1 วัดความสามารถด้านตัวเลข ให้ออกข้อสอบวัดความสามารถในการคิดเลขเกี่ยวกับอนุกรมเลข คณิตศาสตร์พื้นฐานที่ทุกคนควรรู้ การคิดเลขและสรุปเหตุผลเกี่ยวกับตัวเลขและข้อมูลจากตารางกราฟ และแผนภูมิต่าง ๆ เป็นต้น

1.2 วัดความสามารถด้านภาษา ให้ออกข้อสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความสรุปความจากบทความต่าง ๆ และหาความสัมพันธ์ของคำ ข้อความ และหรือรูปภาพ เป็นต้น

1.3 วัดความสามารถด้านเหตุผล ให้ออกข้อสอบวัดความ

สามารถในการคิดสรุปหาเหตุผลและอุปมาอุปไมยจากสิ่งที่กำหนดให้ เป็นต้น

2. วิชาภาษาไทย (คะแนนเต็ม 100 คะแนน)

กำหนดให้ทดสอบความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาไทย ซึ่งถือว่าภาษาไทยเป็นพื้นฐานในการถ่ายทอดวิชาการอื่น ๆ ได้ถูกต้องและในฐานะที่เป็นเจ้าของภาษา การทดสอบภาษาไทยนอกจากเป็นการวัดสติปัญญาหรือวัดสมรรถภาพด้านภาษาแล้วยังวัดความสามารถในการถ่ายทอดได้อีกด้วย ซึ่งสอดคล้องในหลักข้อ 1 ละข้อ 3 คือมีสติปัญญาดีและมีความสามารถในการถ่ายทอด

การทดสอบความสามารถในการใช้ภาษาไทย มิใช่ออกข้อทดสอบให้เรียงความ หรือย่อความแต่เพียงอย่างเดียว และมิใช่ออกข้อทดสอบครอบคลุมเนื้อหาวิชาภาษาไทยทั้งหมดเช่นเดียวกับการทดสอบในวิชาเอกภาษาไทย วิชาภาษาไทย ในภาคความรู้ความสามารถทั่วไป ให้ทดสอบความรู้เกี่ยวกับภาษาไทยพื้นฐาน คือ

2.1 คำศัพท์ให้ทดสอบเกี่ยวกับ การสะกดคำ การอ่านคำ ความหมายของคำ หรือกลุ่มคำและการเลือกใช้คำหรือกลุ่มคำ

2.2 การเขียน ให้ทดสอบเกี่ยวกับการเรียงข้อความ การแต่งประโยค การเขียนอธิบายความหมายของคำ

2.3 ความเข้าใจภาษา ให้ทดสอบเกี่ยวกับการอ่านจับใจความหรือการทำความเข้าใจเรื่องราว บทความ หรือข้อความที่กำหนดให้แล้วตอบคำถามในแต่ละบทความหรือข้อความนั้น รวมทั้งสรุปความ การตีความ การขยายความ และการตั้งชื่อเรื่อง

ข. ภาคความรู้ความสามารถที่ใช้เฉพาะตำแหน่ง

กำหนดให้ทดสอบความรู้ความสามารถที่จะนำมาใช้ในการปฏิบัติงานในหน้าที่โดยวิธีสอบข้อเขียนหรือให้ทดสอบการปฏิบัติงานหรือวิธีอื่นวิธีใดก็ได้ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

1. ความรู้เกี่ยวกับวิชาเฉพาะวุฒิหรือวิชาเอก (คะแนนเต็ม 150 คะแนน)ซึ่งสอดคล้องกับหลักข้อ 2 คือต้องมีความรู้ดีในเรื่องที่จะสอนหรืองานที่จะต้องไปปฏิบัติ การทดสอบความรู้เกี่ยวกับวิชาเฉพาะวุฒิหรือวิชาเอกนี้จะมี 2 ลักษณะตามประเภทของการรับสมัครสอบ คือ

1.1 การทดสอบเกี่ยวกับวิชาเฉพาะวุฒิ ใช้ในกรณีที่ประกาศรับ

สมัครสอบในคุณวุฒิที่ไม่มีสาขาวิชาเอกหรือรับสมัครสอบโดยไม่จำกัดสาขาวิชาเอกหรือสมัครสอบเป็นกลุ่มวิชาที่เปิดรับสมัครสอบได้หลายสาขาวิชาเอก ให้ทำการทดสอบในเนื้อหาวิชาตามหลักสูตรของคุณวุฒินั้นๆโดยให้เน้นเนื้อหาวิชาที่จะต้องนำไปใช้สอนหรือใช้ปฏิบัติงานในตำแหน่งที่ประกาศรับสมัครเป็นสำคัญ เช่น

ก. ประกาศรับสมัครสอบวุฒิที่ไม่มีวิชาเอก เช่น พ.ม. หรือ พ.กศ. ฯลฯ เพื่อไปทำหน้าที่บรรณารักษ์ ก็ให้ทดสอบความรู้ในหน้าที่ของบรรณารักษ์และความรู้ที่เกี่ยวข้องเป็นสำคัญ

ข. ประกาศรับสมัครสอบวุฒิอนุปริญญา หรือปริญญาทางการศึกษา โดยไม่จำกัดสาขาวิชาเอกเพื่อทำหน้าที่สอนในโรงเรียนประถมศึกษาเช่น ป.กศ. ชั้นสูง กศ.บ. ค.บ. ศษ.บ. ฯลฯ สาขาวิชาเอกใด ๆ ก็ได้ ก็ให้ทดสอบวิชาเฉพาะวุฒิตามหลักสูตรวิชาเฉพาะวุฒิประถมศึกษา

ค. ประกาศรับสมัครสอบเป็นกลุ่มวิชาที่สมัครสอบได้หลายสาขาวิชาเอก เช่น กลุ่มครูทะเบียนวัดผล รับสมัครผู้ที่จบสาขาวิชาเอก การวัดผลการศึกษา การวัดผล และประเมินผลการศึกษา สถิติ และคณิตศาสตร์ เพื่อให้ทำหน้าที่ทะเบียนวัดผลก็ให้ทดสอบวิชาเฉพาะวุฒิโดยเน้นความรู้ในเนื้อหาวิชาการวัดผลและประเมินผล และงานในหน้าที่ของครูทะเบียนวัดผลเป็นสำคัญมิใช่เน้นความรู้ทางคณิตศาสตร์ หรือกลุ่มวิชาครูอนามัยโรงเรียนรับสมัครผู้ที่จบสาขาวิชาเอกสุขศึกษา ชีวอนามัย พยาบาล อนามัยชุมชน อนามัยสิ่งแวดล้อม สุขาภิบาล สาธารณสุข เพื่อไปทำหน้าที่ครูอนามัยโรงเรียน ก็ให้ทดสอบความรู้ในเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่ครูอนามัยโรงเรียนเป็นสำคัญ มิใช่ทดสอบความรู้ในวิชาเอกใดวิชาเอกหนึ่งโดยเฉพาะ

1.2 การทดสอบเกี่ยวกับวิชาเอก ใช้ในกรณีที่ประกาศรับสมัครสอบเป็นรายวิชาเอก เช่น วิชาเอกภาษาไทย คณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษ เคมี ฯลฯ ให้ทำการทดสอบในเนื้อหาวิชาตามหลักสูตรของวิชาเอกรวมทั้งความรู้เกี่ยวกับวิธีสอนเฉพาะวิชาเอกนั้น ๆ โดยเน้นเนื้อหาวิชาให้สอดคล้องกับหลักสูตรการเรียนการสอนที่จะไปปฏิบัติหน้าที่เป็นสำคัญ

การทดสอบความรู้เกี่ยวกับวิชาเฉพาะวุฒิหรือวิชาเอก กำหนดให้ทดสอบได้ทั้งข้อเขียน และหรือภาคปฏิบัติ ถ้าวุฒิใดหรือวิชาเอกใดมีลักษณะเนื้อหาวิชา

เหมาะสมที่จะทดสอบภาคปฏิบัติ ก็ให้ทดสอบภาคปฏิบัติได้ ทั้งนี้ให้ยึดแนวปฏิบัติตามคำแนะนำในการสอบภาคปฏิบัติ

2. ความรู้เกี่ยวกับวิชาการศึกษา หรือวิชาชีพครูและการปฏิบัติราชการ(คะแนนเต็ม 100 คะแนน) ซึ่งสอดคล้องกับหลักข้อ 3 คือ มีความสามารถในการถ่ายทอดหรือสอนได้ดี แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

2.1 ให้ทดสอบวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับวิธีสอนวิชาชีพ หรือทดสอบความรู้เกี่ยวกับการศึกษา (คะแนนเต็ม 50 คะแนน) ให้ทดสอบอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนี้

2.1.1 ให้ทดสอบวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับวิธีสอนวิชาชีพโดยกำหนดให้ปฏิบัติงานอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างก็ได้ ให้เหมาะสมกับคะแนนที่กำหนดไว้ เช่น ให้สอนนักเรียนในชั้นเรียนจริง ให้เล่นดนตรี ให้เป็นกรรมการตัดสินกีฬา ให้ประกอบอาหาร ให้ปฏิบัติงานในโรงฝึกงานเกี่ยวกับวิชาชีพ ช่างไฟฟ้าช่างกลโรงงาน ช่างอิเลคโทรนิคส์ ให้ปฏิบัติงานจริงเกี่ยวกับงานเกษตร งานก่อสร้าง เป็นต้น การทดสอบวิธีปฏิบัติงานนี้จะต้องออกข้อสอบไว้ให้แน่ชัด เช่นเดียวกับการสอบข้อเขียน โดยทำเป็นใบกำหนดงาน หรือใบกำหนดการสอบ และอาจให้สอบการเขียนประกอบการปฏิบัติงานด้วยก็ได้

2.1.2 ให้ทดสอบความรู้เกี่ยวกับวิชาการศึกษา กำหนดให้ทดสอบจิตวิทยาหลักการสอน การวัดผลและประเมินผล การสร้างและการใช้สื่อการเรียนการสอน โดยวิธีสอบข้อเขียนหรืออาจให้สอบภาคปฏิบัติอีกส่วนหนึ่งก็ได้ เช่น ให้ปฏิบัติในเรื่องการสร้างและการใช้สื่อการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผล และให้ทำการทดสอบในเนื้อหาวิชาที่เหมาะสมกับวุฒิที่รับสมัคร อีกทั้งให้เหมาะสมกับระดับการศึกษาที่จะไปปฏิบัติหน้าที่ เช่น รับสมัครวุฒิปริญญาตรีให้ไปทำการสอนในโรงเรียนประถมศึกษา ก็ให้ทดสอบเนื้อหาวิชาจิตวิทยา หลักการสอน การวัดผลและการประเมินผล การสร้างและการใช้สื่อการเรียนการสอนของระดับปริญญาตรีที่เหมาะสมจะนำไปใช้ปฏิบัติงานในโรงเรียนประถมศึกษา ซึ่งเกี่ยวข้องกับเด็กเล็กอาจออกข้อสอบเน้นเกี่ยวกับการสอนและจิตวิทยาเด็กเล็ก ถ้าให้ไปสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา ก็ทดสอบในเนื้อหาวิชาดังกล่าวที่เหมาะสมจะนำไปใช้ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ซึ่งเกี่ยวข้องกับเด็กวัยรุ่นอาจออกข้อสอบเน้นเกี่ยวกับหลักการสอนและจิตวิทยาวัยรุ่น สำหรับกรมการศึกษานอกโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับผู้ใหญ่อาจ

ออกข้อสอบเกี่ยวกับการสอนและจิตวิทยาผู้ใหญ่ เป็นต้น และควรออกข้อสอบให้ครอบคลุมเนื้อหาวิชาดังกล่าวทุกวิชา โดยให้น้ำหนักความสำคัญของทุกวิชาเท่าๆ กัน มิใช่ทดสอบเพียงวิชาใดวิชาหนึ่ง หรือทดสอบในวิชาใดมากเป็นพิเศษกว่าวิชาอื่น ๆ

2.2 ให้ทดสอบความรู้เกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบที่ใช้ในการปฏิบัติราชการ (คะแนนเต็ม 50 คะแนน) กำหนดให้ทดสอบดังนี้

2.2.1 พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ.2523 และ กฎ ก.ค.

2.2.2 พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2518 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติมเฉพาะส่วนที่ว่าด้วยวินัย การรักษาวินัย การออกจากราชการ การร้องทุกข์ การอุทธรณ์

2.2.3 พระราชบัญญัติครู พ.ศ.2488 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม รวมทั้งระเบียบคุรุสภาว่าด้วยจรรยามรรยาท ตามระเบียบประเพณีของครู พ.ศ.2526

2.2.4 กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ 218 ลงวันที่ 29 กันยายน 2515)

2.2.5 กฎสำนักนายกรัฐมนตรี ฉบับที่ 71 (พ.ศ. 2523) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบข้าราชการฝ่ายพลเรือน พ.ศ.2478 และระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการแต่งกายของข้าราชการกระทรวงศึกษาธิการ

2.2.6 ระเบียบว่าด้วยการควบคุมความประพฤตินักเรียนและนักศึกษา (ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ 132 กฎกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 1 พ.ศ.2515 และฉบับที่ 2 พ.ศ.2518) รวมทั้งระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการลงโทษนักเรียนนักศึกษา พ.ศ.2515 และฉบับที่ 2 พ.ศ.2522

2.2.7 ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการลาของข้าราชการในสถานศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2521 รวมทั้งเรื่องกำหนดหลักเกณฑ์การลาบ่อยครั้ง และการมาทำงานสายของกระทรวงศึกษาธิการ

2.2.8 ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการกำหนดเวลาทำงาน และวันหยุดราชการของสถานศึกษา พ.ศ.2520 และ พ.ศ.2526

2.2.9 ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการพานักเรียน

และนักศึกษาไปนอกสถานศึกษา พ.ศ.2529

2.2.10 ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการปฏิบัติงานของผู้เข้าสอบและผู้กำกับการสอบ พ.ศ.2506

2.2.11 กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับกรมนั้น ๆ โดยตรงซึ่ง อ.ก.ค.กรมกำหนด และให้ผู้ดำเนินการสอบแข่งขันระบุไว้ในประกาศรับสมัครสอบแข่งขันด้วย

สำหรับกฎ ก.ค. ในข้อ 2.2.1 ปัจจุบัน (พ.ศ.2532) มีกฎ ก.ค. ถึงฉบับที่ 12 ดังนี้

กฎ ก.ค. ฉบับที่ 1 (พ.ศ.2523) ว่าด้วยคุณสมบัติ สัดส่วนและวิธีการเลือกตั้งผู้แทนข้าราชการครูเข้าร่วมเป็นกรรมการใน ก.ค.และคุณสมบัติและวิธีการเลือกตั้งผู้แทนข้าราชการครูเข้าร่วมเป็นอนุกรรมการใน อ.ก.ค.กรม อ.ก.ค.จังหวัด และ อ.ก.ค.กรุงเทพมหานคร

กฎ ก.ค. ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2525) ว่าด้วยการกำหนดระดับเงินเดือนของตำแหน่งข้าราชการครู

กฎ ก.ค. ฉบับที่ 3 (พ.ศ.2526) ว่าด้วยโรค

กฎ ก.ค. ฉบับที่ 4 (พ.ศ.2526) ว่าด้วยการให้ข้าราชการครูได้รับเงินเดือนสูงกว่าหรือต่ำกว่าขั้นต่ำหรือสูงกว่าขั้นสูงของเงินเดือนสำหรับตำแหน่ง

กฎ ก.ค. ฉบับที่ 5 (พ.ศ.2527) ว่าด้วยการทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ

กฎ ก.ค. ฉบับที่ 6 (พ.ศ.2527) ว่าด้วยการสั่งให้ข้าราชการครูประจำหน่วยงานทางการศึกษาประจำกรมหรือประจำกอง

กฎ ก.ค. ฉบับที่ 7 (พ.ศ.2528) ว่าด้วยคณสมบัติ สัดส่วนและวิธีการเลือกตั้งผู้แทนข้าราชการครูเข้าร่วมเป็นกรรมการใน ก.ค. และคุณสมบัติและวิธีการเลือกตั้งผู้แทนข้าราชการครูเข้าร่วมเป็นอนุกรรมการใน อ.ก.ค.กรม อ.ก.ค.จังหวัด และ อ.ก.ค.กรุงเทพมหานคร

กฎ ก.ค. ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2528) ว่าด้วยกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง

กฎ ก.ค. ฉบับที่ 9 (พ.ศ.2528) ว่าด้วยการกำหนดระดับเงินเดือนของตำแหน่งข้าราชการครู

กฎ ก.ค. ฉบับที่ 10 (พ.ศ.2530) ว่าด้วยการสั่งพักราชการ การสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนและการดำเนินการ เพื่อให้เป็นไปตามผลการสอบสวนพิจารณา

กฎ ก.ค. ฉบับที่ 11 (พ.ศ.2531) ว่าด้วยอำนาจและการลงโทษภาคทัณฑ์ตัดเงินเดือน หรือลดขั้นเงินเดือน

กฎ ก.ค. ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2532) ว่าด้วยการกำหนดระดับเงินเดือนของตำแหน่งข้าราชการครู

จะเห็นว่าหลักสูตรกำหนดให้ทดสอบความรู้เกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบที่ใช้ในการปฏิบัติราชการตามข้อ 2.2.1-2.2.10 เหมือนกัน สำหรับข้อ 2.2.11 กำหนดให้ทดสอบ ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับกรมเจ้าสังกัดเพิ่มเติมอีกส่วนหนึ่งด้วย การออกข้อสอบเกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบที่ใช้ในการปฏิบัติราชการนี้ต้องกำหนดสัดส่วนของคะแนน และข้อสอบให้เหมาะสมมิใช่มุ่งทดสอบกฎหมายหรือระเบียบใดโดยเฉพาะ

ค. การสอบภาคความเหมาะสมกับตำแหน่ง (คะแนนเต็ม 50 คะแนน)

หลักสูตรการสอบแข่งขันได้กำหนดไว้ว่า ให้ประเมินผู้เข้าสอบเพื่อพิจารณาความเหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่จาก ประวัติส่วนตัว ประวัติการศึกษา ประวัติการทำงาน และสัมภาษณ์เพื่อพิจารณาความเหมาะสมในด้านต่าง ๆ เช่น ความรู้ที่อาจใช้เป็นประโยชน์ในการปฏิบัติงานในหน้าที่ และความรู้ในเรื่องการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ ความสามารถ ประสบการณ์ ท่วงทีวาจา อุปนิสัย อารมณ์ เจตคติและบุคลิกภาพ เป็นต้น และให้มีกรรมการผู้ประเมินความเหมาะสมไม่น้อยกว่า 3 คน โดยใช้ระบบคะแนนเฉลี่ยและใช้แบบประเมินที่ ก.ค.กำหนด

คุณลักษณะของครู

การศึกษาเป็นกระบวนการที่สำคัญอย่างหนึ่งในการพัฒนาสังคมและประเทศ ดังนั้นครู ซึ่งเป็นส่วนประกอบที่สำคัญในการจัดการเรียนการสอนจึงมีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพของประชาชนด้วยโดยเฉพาะอย่างยิ่งครูมัธยมศึกษา เพราะครู

184739

มัธยมศึกษาเป็นผู้ที่ทำหน้าที่ในการให้การศึกษาแก่เยาวชนของประเทศที่อยู่ในวัย 12 -17 ปี ซึ่งเป็นคนระดับกลางของประเทศ ที่ถือว่าเป็นระดับที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ ดังนั้น จึงมีนักการศึกษาหลายท่านได้ทำการศึกษาถึงคุณลักษณะของครู และพบว่าครูในปัจจุบันควรมีคุณลักษณะ ดังนี้

เพทาย ศิริศภมิตร (2521 : 21-31) กล่าวว่า ครูที่ดีควรมีคุณลักษณะดังนี้

1. มีความจริงใจต่อนักเรียน เพราะจะทำให้นักเรียนมีความเชื่อมั่นในตัวครู

2. มีความกระตือรือร้นในอาชีพ จึงต้องขวนขวายหาความรู้อยู่เสมอ

3. มีความอดทนทั้งกาย วาจา และใจ รวมถึงการอดทนต่อความไม่เข้าใจและความไม่พอใจของนักเรียน

สุรชาติ สังข์รุ่ง (2521 : 20-21) กล่าวว่า ครูที่ดีควรมีคุณลักษณะ 2 ประการ คือ

1. มีความรู้

2. มีคุณธรรม มีความประพฤติดี และมีบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับการเป็นครู

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู (2528 : หลังปก) ได้กำหนดคุณลักษณะของครูที่ดีไว้ดังต่อไปนี้

1. มีความรู้ดีและหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ

2. มีความสามารถในการปฏิบัติงาน

3. มีความประพฤติดีและปฏิบัติตนตามหลักธรรมทางศาสนา

4. รักษาวินัยดี ปฏิบัติตามวินัยโดยครบถ้วน

5. กระทำตนเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ศิษย์

6. สอนและอบรมศิษย์โดยใช้หลักวิชาทางการศึกษา มีความรักและเมตตาต่อศิษย์ทุกคน ติดตามส่งเสริม แก้ไขการเรียน และความประพฤติของศิษย์

7. ละเว้นอบายมุขได้อย่างเด็ดขาด โดยเฉพาะสุรา การพนัน และบุหรี่ นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู (2528 : 1-14) ยังได้กำหนดวินัยสำหรับข้าราชการครูไว้ด้วย เพราะถือว่าวินัยเป็นข้อบังคับสำหรับการประพฤติปฏิบัติของครู และถือว่าครูที่ดีต้องประพฤติตามวินัยด้วยสำหรับวินัยของ

ข้าราชการครู มีดังนี้

1. สนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตยตามรัฐธรรมนูญ ด้วยความบริสุทธิ์ใจ

2. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริตและเที่ยงธรรม

3. สนับสนุนนโยบายของรัฐบาล ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ราชการตามกฎหมายและระเบียบของทางราชการให้เกิดผลดี ก้าวหน้าด้วยความอุตสาหะ เอาใจใส่ระมัดระวังและรักษาผลประโยชน์ของทางราชการ

4. ต้องรักษาความลับของทางราชการ

5. ต้องปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบของทางราชการ ห้ามมิให้ขัดขืนหรือหลีกเลี่ยง

6. ต้องปฏิบัติราชการ โดยมิให้กระทำการข้ามผู้บังคับบัญชาเหนือตน เว้นแต่ผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปเป็นผู้สั่งให้กระทำ หรือได้รับอนุญาตเป็นพิเศษชั่วครั้งชั่วคราว

7. ต้องไม่รายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา การรายงานโดยปกปิดข้อความซึ่งควรต้องบอกถือว่าเป็นการรายงานเท็จด้วย

8. ต้องถือและปฏิบัติตามระเบียบ และแบบธรรมเนียมของทางราชการ

9. ต้องอุทิศเวลาของตนให้แก่ราชการ จะละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการมิได้

10. ต้องสุภาพเรียบร้อย และรักษาความสามัคคีระหว่างข้าราชการและช่วยเหลือซึ่งกันและกันในหน้าที่ราชการ

11. ต้องต้อนรับให้ความสะดวก ให้ความเป็นธรรม และให้ความสงเคราะห์แก่ประชาชนผู้มาติดต่อในราชการอันเกี่ยวกับหน้าที่ของตนโดยไม่ชักช้า ห้ามมิให้ดูหมิ่นเหยียดหยามกดขี่หรือข่มเหงราษฎร

12. ต้องไม่กระทำการหรือยอมให้ผู้อื่นกระทำการหาผลประโยชน์อันอาจทำให้เสียความเที่ยงธรรมหรือเสื่อมเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน

13. ต้องไม่เป็นกรรมการหรือผู้จัดการ หรือดำรงตำแหน่งอื่นใดในลักษณะงานที่คล้ายคลึงกันในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท

14. ต้องไม่เป็นกรรมการพรรคการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง

15. ต้องไม่กระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว เช่น ประพฤติตนเป็นคนเสเพลเสพของมึนเมาจนไม่สามารถครองสติได้ หมกมุ่นในการพนัน กระทำหรือยอมให้ผู้อื่นกระทำการอื่นใดซึ่งอาจทำให้เสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน

16. ต้องถือว่าเป็นหน้าที่พิเศษที่จะสนใจและรับทราบเหตการณ์เคลื่อนไหวอันอาจเป็นภยันตรายต่อประเทศชาติ และป้องกันภยันตรายซึ่งบังเกิดแก่ประเทศชาติจนเต็มความสามารถ

วรีรัตน์ สาครินทร์ (2529 : 33-34) กล่าวว่า คุณลักษณะของครูที่ดี คือ ต้องเป็นผู้มีความรู้ สอนดีคิดเป็น ทำเป็น รวมทั้งต้องมีความสนใจต่อชุมชนด้วยในฐานะที่เป็นผู้นำชุมชนทางวิชาการ

จันทร์ ชุ่มเมืองปัก (2529 : 1-9) กล่าวถึงครูที่ควรยกย่องว่า คือครูที่มีความรักและปรารถนาดีต่อศิษย์อย่างแท้จริง เป็นครูโดยวิญญาณ และควรมีคุณลักษณะดังนี้

1. เต็มใจและจริงใจที่จะเป็นผู้ประกอบวิชาชีพครู มีความห่วงใย สงสาร เมตตา อดทนต่อการสอนศิษย์

2. เป็นผู้พัฒนาบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับวิชาชีพ มีความเสียสละ แต่งตัวถูกต้องตามกาลเทศะ สามารถควบคุมอารมณ์ได้

3. พยายามสร้างเอกลักษณ์ทางเทคนิคของการสอน มีความมั่นใจ และมีความเป็นตัวของตัวเอง

4. พัฒนาความรู้และประสบการณ์โดยสม่ำเสมอ เป็นผู้รักการอ่าน ชอบค้นคว้า ชอบแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ เป็นคนทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์

5. เป็นผู้มีเจตคติในทางบวก มองโลกในแง่ดี พร้อมที่จะให้มากกว่ารับ เป็นผู้มีสุขภาพจิตดี มีเมตตาธรรม มีสติปัญญา มีความสามัคคี และพร้อมที่จะให้อภัยต่อผู้อื่นเสมอ

สายหยุด จำปาทอง (2529 : 6-7) ได้กล่าวถึง ภาระหน้าที่และบทบาทในอนาคตของครูว่า ต้องมีภาระหน้าที่ในการสอนทั้งในด้านการอบรมสั่งสอนให้เด็กมีวินัย ให้การแนะนำแนวทางในขณะเดียวกันครูก็ต้องทำการวัดผลประเมินผลและศึกษาค้นคว้าวิจัยด้วยรวมทั้งเป็นผู้นำในการพัฒนาชุมชน

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (จันทร์ ชุ่มเมืองปัก. 2529 : 7 อ้างอิงมาจากสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา 2526) ได้กำหนดระเบียบคุรุสภาว่าด้วยจรรยามารยาท และวินัยตามระเบียบประเพณีของครู พ.ศ.2526 ไว้ดังนี้

1. เลื่อมใสการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขด้วยความบริสุทธิ์ใจ

2. ยึดมั่นในศาสนาที่ตนนับถือ ไม่ลบหลู่ดูหมิ่นศาสนาอื่น

3. ตั้งใจสั่งสอนศิษย์และปฏิบัติหน้าที่ของตนให้เกิดผลดีด้วยความเอาใจใส่อุทิศเวลาของตนให้แก่ศิษย์จะละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่การงานมิได้

4. รักษาชื่อเสียงของตนมิให้ขึ้นชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว ห้ามประพฤติการใด ๆ อันอาจทำให้เสื่อมเสียเกียรติและชื่อเสียงของครู

5. ถือปฏิบัติตามระเบียบ และแบบธรรมเนียมอันดีงาม ของสถานศึกษาและปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งในหน้าที่การงานโดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบแบบแผนของสถานศึกษา

6. ถ่ายทอดวิชาความรู้โดยไม่บิดเบือนและปิดบังอำพราง ไม่นำหรือยอมให้นำผลงานทางวิชาการของตนไปใช้ในทางทุจริตหรือเป็นภัยต่อมนุษยชาติ

7. ให้เกียรติแก่ผู้อื่นทางวิชาการโดยไม่นำผลงานของผู้ใดมาแอบอ้างเป็นผลงานของตน ไม่เบียดบังและใช้แรงงาน หรือนำผลงานของผู้อื่นไปเพื่อประโยชน์ส่วนรวม

8. ประพฤติตนอยู่ในความซื่อสัตย์สุจริต และปฏิบัติหน้าที่ของตนด้วยความเที่ยงธรรม ไม่แสวงหาประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบ

9. สุภาพเรียบร้อย ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ รักษาความลับของศิษย์ ผู้ร่วมงาน และของสถานศึกษา

จะเห็นได้ว่าทั้งผู้บริหารและครูไม่มีบทบาทเฉพาะเกี่ยวกับการเรียนการสอนในโรงเรียน และนอกโรงเรียนเท่านั้น หากมีบทบาทอื่นที่กว้างขวางครอบคลุมการพัฒนาบุคคลและพัฒนาชุมชน เช่น

1) การเป็นผู้ติดต่อสื่อสาร กระจายข่าวรัฐบาล ข่าวสาร

2) การเป็นผู้สนับสนุนส่งเสริมกิจกรรมการพัฒนาตามโครงการของรัฐบาล

3) การเป็นผู้บูรณะชนบท โดยให้ข้อคิดเห็นแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

4) การเป็นผู้เรียนรู้ คือ รู้ปัญหาของชุมชน

5) การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง เผยแพร่ความรู้ วิชาการใหม่ ๆ ความทันสมัย

6) การเป็นนักนวัตกรรม คิดค้น วิจัย และเผยแพร่ผลงานแก่ชุมชน

7) การเป็นผู้แก้ปัญหาของชุมชนลงไปถึงปัญหาในห้องเรียน

8) การเป็นผู้รวบรวมทรัพยากรในชุมชนเพื่อใช้ประโยชน์

9) การเป็นผู้ผสมผสานประสบการณ์ต่าง ๆ ทั้งในและนอกโรงเรียน

10) การเป็นผู้ประสานงานกับหน่วยงานอื่น ๆ

11) การเป็นที่ปรึกษาของชุมชนในฐานะผู้รู้ ซึ่งเป็นที่ยอมรับของชุมชน

12) การเป็นผู้ร่วมปฏิบัติงานกับประชาชน ชุมชน

13) การเป็นผู้ให้บริการแก่ชุมชน เช่น บริการการใช้อาคาร สถานที่ อุปกรณ์

บทบาททั้งหมดที่กล่าวแล้ว หากผู้บริหารและครูได้ปฏิบัติก็จะช่วยส่งเสริมให้โรงเรียนมัธยม เพื่อพัฒนาชนบทได้ทำหน้าที่ของโรงเรียนที่สมบูรณ์ โครงการนี้ก็จะเกิดประโยชน์ต่อนักเรียน ประชาชน ชุมชนและประเทศชาติโดยส่วนรวม (สวัสดิ์ อุดมโภชน์. 2526:4-7)

แนวคิดเกี่ยวกับตัวประกอบที่สัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของครู

1. คุณลักษณะของครูที่ดี

ครูเป็นผู้ที่ได้ชื่อว่า "ปูชนียบุคคล" เป็นผู้อบรมสั่งสอนเด็กให้ประพฤติตนเป็นคนดี ให้วิชาความรู้และเป็นผู้นำชุมชนในด้านอื่น ๆ เพื่อความเจริญของสังคมนั้น ๆ ครูจึงเป็นบุคคลที่ได้รับความเคารพจากเด็กและคนทั่วไป ดังนั้นจึงมีผู้กล่าวขานกันมากว่า ครูควรจะมีลักษณะแบบใดจึงจะเป็นครูที่ดี มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน สมควรได้รับการยกย่องนับถือจากสังคม ได้มีผู้แสดงความคิดเห็นและวิจัยถึงลักษณะที่ดีของครูไว้เป็นจำนวนมาก ซึ่งจะได้กล่าวถึงรายละเอียดต่อไป

จากบทพระราชนิพนธ์ของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว เรื่อง

สังคมไทยเปลี่ยนไปจากเดิมนั้น ข้าราชการยุคใหม่จะมีบทบาทที่สำคัญ 2 ประการคือ บทบาทการกระทำในเชิงภาระหน้าที่ (Task role) อันได้แก่ เป็นผู้ชำนาญการ ผู้นำโดยธรรมชาติ นักอุดมคติ ผู้ปฏิบัติงานมวลชนและผู้ถ่วงดุลย์การใช้อำนาจการเมือง และบทบาทการประพฤติปฏิบัติทั่วไป (Social role) อันได้แก่ เป็นผู้นำทางจริยธรรมและศีลธรรม ผู้นำด้านวัฒนธรรมประเพณี นักประชาสัมพันธ์และผู้ปฏิบัติงานจิตวิทยาระบบปากต่อปาก (กระจ่าง พันธุมนาวิน. 2527 : 11-17)

สหพันธ์อาชีพครูแห่งโลก ได้ลำดับคุณสมบัติที่ดีและเหมาะสมของครูไว้ดังต่อไปนี้ (อารักษ์ กาญจนพิทักษ์. 2517 : 19)

1) ครูควรเป็นบุคคลที่มีความเข้าใจธรรมชาติ และจิตใจของมนุษย์ได้เป็นอย่างดี

2) ครูควรมีลักษณะริเริ่ม รับผิดชอบ มีอารมณ์ขัน ขยันและเสียสละ

3) ครูควรเป็นบุคคลที่มีความสามารถที่จะพูด อธิบายสิ่งต่าง ๆ ให้ผู้อื่นเข้าใจได้โดยแจ่มแจ้งชัดเจน

4) ครูควรมีสุขภาพทั้งทางกาย และจิตใจดี

5) ครูควรมีความสามารถในการเข้าใจผู้อื่นเป็นอย่างดี

6) ครูควรมีวุฒิภาวะทางอารมณ์และมีสามัญสำนึก

7) ครูควรมีความรู้ในวิชาที่ตนสอนเป็นอย่างดี

8) ครูควรมีลักษณะที่น่าคบ และมีท่าทางที่น่านับถือ

9) ครูควรมีความสามารถที่จะปฏิบัติตามที่ตนสอน มีขันติธรรมและอดทน

คณะอนุกรรมการปฏิรูปการศึกษา ได้กำหนดบทบาทของครูที่พึงประสงค์สรุปได้ดังนี้

1) ปรับปรงตนเองให้ทันสมัยทางด้านวิชาการอย่เสมอ มั่นใจและศรัทธาในอาชีพครู

2) มีความคิดเป็นของตนเอง กล้าที่จะแสดงความรู้ความคิดเห็น

3) ประพฤติตนและวางตนอยู่ในกรอบของศีลธรรมจรรยาที่เป็นที่ยอมรับกันในชุมชน

4) ประกอบอาชีพเพื่อหารายได้เลี้ยงชีพพอสมควรแก่อัตภาพ มีความมานะบากบั่นและมัธยัสถ์

5) เปลี่ยนแปลงบทบาทจากผู้บอก ผู้แสดงมาเป็นผู้กระตุ้น เร้าและสนับสนุนให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ รู้จักคิดอย่างมีเหตุผล รู้จักรับผิดชอบ

6) ฝึกนักเรียนให้มีความสามารถในการทำงานร่วมกัน รับผิดชอบต่อส่วนรวม เคารพกฎของสังคม มีน้ำใจเป็นประชาธิปไตย

7) สนใจศึกษาธรรมชาติ และความแตกต่างในตัวศิษย์แต่ละคนเพื่อส่งเสริมความถนัดตามธรรมชาติ

8) ส่งเสริมให้นักเรียนเป็นผู้ฝักใฝ่ในคุณธรรม จริยธรรม เห็นคุณค่าและรักษาไว้ซึ่งเอกลักษณ์และวัฒนธรรมของชาติ

9) ค้นคว้าหาความรู้และให้ความสนใจในการเกษตรพอที่จะสามารถมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเกษตรในท้องถิ่นได้เป็นอย่างดี

10) สนใจในตัวศิษย์แต่ละคน ให้ความรัก และเอาใจใส่เท่าเทียมกันเพื่อให้ได้รับความสนิทสนมไว้วางใจจากศิษย์

11) ส่งเสริมการดำเนินชีวิต ตามวิถีทางประชาธิปไตยแก่ชุมชนโดยประพฤติตนเป็นแบบอย่าง และชักนำให้ผู้อื่นประพฤติตามในโอกาสอันเหมาะสม

12) รักความยุติธรรม กล้าหาญที่จะต่อสู้เพื่อความเป็นธรรมของสังคมด้วยปัญญาและสติที่ถูกต้องเหมาะสมตามขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรม

13) เต็มใจที่จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อพัฒนาท้องถิ่นและสร้างสัมพันธภาพอันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน (คณะกรรมการวางพื้นฐานเพื่อการปฏิรูปการศึกษา. 2518:142)

คณะอนุกรรมการว่าด้วยจรรยามรรยาทและวินัยของสมาชิกคุรุสภาได้ยกเลิกระเบียบคุรุสภาฯ พ.ศ.2506 และวางระเบียบกำหนดจรรยามรรยาทและวินัยตามระเบียบประเพณีของครไว้ดังต่อไปนี้คือ

1) เลื่อมใสการปกครอง ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขด้วยความบริสุทธิ์ใจ

2) ยึดมั่นในศาสนาที่ตนนับถือ ไม่ลบหลู่ดูหมิ่นศาสนาอื่น

3) ตั้งใจสั่งสอนศิษย์ และปฏิบัติหน้าที่ของตนให้เกิดผลดี ด้วยความเอาใจใส่ อุทิศเวลาของตนให้แก่ศิษย์ จะละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่การงานมิได้

4) รักษาชื่อเสียงของตนมิให้ขึ้นชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว ห้ามประพฤติ

การใด ๆ อันอาจทำให้เสื่อมเสียเกียรติและชื่อเสียงของครู

5) ถือปฏิบัติตามระเบียบ และแบบธรรมเนียมอันดีงามของสถานศึกษา และปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งในหน้าที่การงานโดยชอบด้วยกฎหมายและระเบียบแบบแผนของสถานศึกษา

6) ถ่ายทอดวิชาความรู้โดยไม่บิดเบือนและปิดบังอำพราง ไม่นำหรือยอมให้นำผลงานทางวิชาการของตนไปใช้ในทางทุจริตหรือเป็นภัยต่อมนุษยชาติ

7) ให้เกียรติแก่ผู้อื่นทางวิชาการ โดยไม่นำผลงานของผู้ใดมาแอบอ้างเป็นผลงานของตน และไม่เบียดบังใช้แรงงาน หรือนำผลงานของผู้อื่นไปเพื่อประโยชน์ส่วนตน

8) ประพฤติตนอยู่ในความซื่อสัตย์สุจริต และปฏิบัติหน้าที่ของตนด้วยความเที่ยงธรรม ไม่แสวงหาประโยชน์สำหรับตนเอง หรือผู้อื่นโดยมิชอบ

9) สุภาพเรียบร้อยประพฤติตนเป็นแบบอย่างแก่ศิษย์ รักษาความลับของศิษย์ของผู้ร่วมงานและของสถานศึกษา

10) รักษาความสามัคคีระหว่างครู และช่วยเหลือกันในหน้าที่การงาน (กองมาตรฐานวิชาชีพครู สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. 2526: 161 - 162)

จากผลการวิจัยเกี่ยวกับลักษณะของครูที่ดี ที่หน่วยศึกษานิเทศก์กรมการฝึกหัดครู ได้ทำการศึกษาเพื่อหาคำตอบว่า ครูที่ดีน่าจะมีลักษณะอย่างไรบ้าง ทั้งนี้เพื่อจะเป็นประโยชน์แก่การพัฒนาการฝึกอบรมครู ในสถานศึกษาฝึกหัดครู และสอดคล้องกับความต้องการของสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ สรุปผลการวิจัยพบว่า ความสำคัญของครูอยู่ที่บทบาทการสอน และความประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ส่วนลักษณะของครูที่ดีนั้นจะต้อง

1) มีความรู้ดี มีการค้นคว้าหาความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์อยู่เสมอ

2) สอนดี สามารถใช้ภาษาได้ดี มีเทคนิคในการโน้มน้าวจิตใจคนและสามารถประพฤติปฏิบัติเป็นแบบอย่างได้ ไม่เพียงแต่พูดอย่างเดียว

3) สุขภาพดี รู้จักป้องกันโรคติดต่อ งดเว้นสิ่งเสพติดทั้งปวง ไม่เสเพลและรู้จักรักษาอารมณ์ให้มั่นคง

4) ประพฤติดี มีความซื่อสัตย์ เที่ยงธรรม มีเมตตา ขยัน อดทน ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคทั้งปวง

5) มีน้ำใจประชาธิปไตย มีเหตุมีผล กล้าพูด กล้าทำ กล้าเผชิญความจริงรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและยึดมั่นในสถาบันชาติศาสนา พระมหากษัตริย์

ซึ่งถ้าเรียงลำดับความสำคัญและความจำเป็นจากมากไปหาน้อยของลักษณะของครูที่ดีจะได้ดังนี้ คือ ด้านคุณธรรมและความประพฤติ ด้านการอบรมแนะแนว ปกครอง ด้านสังคม ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านบุคลิกลักษณะ ด้านสุขภาพจิต และด้านวิชาการ (เฉลียว บุรีภักดี และคนอื่น ๆ. 2520)

จากผลสรุปการสัมมนาของนิสิตชั้นปีที่ 4 คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทุกกลุ่มมีข้อเสนอตรงกันโดยเน้นถึงบทบาทและสถานภาพว่า การจะเป็นครูต้องเป็นด้วย (สุนี สินธุเดชะ. 2526 : 162)

1) ความมั่นใจในวิชาชีพ
2) ความมั่นคงในเศรษฐกิจ
3) มีความคิดที่ถูกต้องทางการเมือง
4) หาโอกาสประเทืองปัญญา
5) ไม่นำพาต่ออุปสรรค
6) ฟูมฟักศิษย์ให้มีจริยธรรม
7) ทั้งนำและสร้างสรรค์สังคม
8) ต้องระดมให้เกิดความรักและศรัทธา

2. ตัวแปรที่สัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของครู

ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของครูนับเป็นคุณลักษณะที่ดีที่จะส่งเสริมให้ครูมีความสามารถในการปฏิบัติงานหรือดำเนินงานในหน้าที่ของครู อันจะมีผลต่อการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ และบรรลุผลสำเร็จได้เป็นอย่างดีตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ในการศึกษาครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อหาตัวประกอบ ที่สัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของครู โดยพิจารณาจากตัวแปรทั้ง 9 กลุ่ม ดังนี้ คือ

2.1 สถานภาพส่วนตัว ซึ่งพิจารณาได้จากอายุ เพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน สถานภาพการสมรสและภูมิลำเนาเดิม เป็นต้น ธำรง บัวศรี ได้กล่าวว่า ครูจะทำงานได้ผลดีหรือไม่ดีย่อมขึ้นอยู่กับตัวประกอบ

หลายอย่าง เช่น ชั่วโมงในการทำงาน จำนวนนักเรียนที่ครูต้องสอนต่อสัปดาห์ วุฒิของครู ประสบการณ์ของครูสวัสดิการและสภาวะการทำงานของครู (ธำรง บัวศรี. 2511:55)

ไพรวัลย์ พิทักษ์สาลี (2522) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิผลในการสอนกับภูมิหลังของครู พบว่า อายุของครู ประสบการณ์ (จำนวนปี)ในการสอน ความรักในอาชีพครู มีความสัมพันธ์กับผลประเมินประสิทธิผลการสอนโดยครูประเมินตนเอง ส่วนเพศของครู วุฒิการศึกษา การได้ผ่านการอบรมในวิชาที่สอนและการได้สอนตรงตามวิชาเอกโทที่เรียนมาของครูนั้น ยังไม่มีหลักฐานพอที่จะสรุปได้ว่า มีความสัมพันธ์กับผลประเมินประสิทธิผลการสอน โดยครูประเมินตนเอง นอกจากนี้ พรรณี โศธิศุภร (2526)ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับสมรรถนะพื้นฐานทางวิชาชีพครู พบว่า สถานภาพส่วนตัว ประสบการณ์การประกอบวิชาชีพ และประสบการณ์การเพิ่มความรู้ในวิชาชีพ มีความสัมพันธ์กับสมรรถนะพื้นฐานทางวิชาชีพครูทุกรายวิชา และ สุภา ศิลสร (2526) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถภาพในการปฏิบัติการสอนของครู พบว่า สถานภาพส่วนตัว ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานและบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียน มีความสัมพันธ์กับความต้องการพัฒนาสมรรถภาพในการปฏิบัติการสอนทุกสมรรถภาพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2 <u>คุณลักษณะของครู</u> เป็นลักษณะต่าง ๆ ที่ผู้เป็นครูพึงมีเพื่อช่วยให้ครูปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและสามารถส่งเสริมพัฒนาการของนักเรียน และการพัฒนาชนบทลักษณะต่าง ๆ เหล่านี้ ได้แก่ การพูดภาษาถิ่นได้ ความรู้ความสามารถ ทักษะด้านการสอนและอบรม ทักษะด้านวิชาการ ความถนัดและความสามารถพิเศษ ทัศนคติต่อวิชาชีพและทัศนคติต่อชุมชน เป็นต้น มีงานวิจัยหลายชิ้นที่มีข้อค้นพบว่าความสามารถที่สำคัญและจำเป็นที่สุดที่ครูควรจะมีคือ ความสามารถด้านเนื้อหาวิชาความรู้ เช่น งานวิจัยของพรพิมล เพ็งศรีทอง (2515), เฉลียว บุรีภักดีและคณะ (2520), สุทธิ ประจงศักดิ์ (2520) และงานวิจัยของพรพรรณ ไชยประพาฬ (2522)

การเป็นครูที่ดีนั้นไม่ใช่ว่าจะต้องเป็นผู้มีความรู้ดีแต่เพียงอย่างเดียวเท่านั้น ย่อมขึ้นอยู่กับตัวประกอบหลายอย่าง เช่น ความสามารถ ทักษะ ประสบการณ์ และทัศนคติ เป็นต้น โดยเฉพาะผู้ที่มีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพทำให้เชื่อได้ว่าเขาจะต้องทำงาน

ได้ดีมีประสิทธิภาพสูง (Gibson and Hunt. 1965 : 138) ครูที่มีความรู้แต่หากขาดทัศนคติที่ดีต่อการสอนแล้ว ย่อมจะเป็นครูที่ดีไม่ได้ (ชม ภูมิภาค. 2516 : 156) ทั้งนี้เพราะระดับความมุ่งหมาย ท่าที และความตั้งใจในการทำงานขึ้นอยู่กับทัศนคติ เนื่องจากทัศนคติสามารถเสริมสร้างหรือหักล้างแรงขับ (Drive) แรงจูงใจ (Motive) ในการปฏิบัติงานของบุคคลได้ (Hilgard. 1962 : 564) จึงเชื่อได้ว่าทัศนคติเป็นตัวแปรหนึ่งที่สำคัญที่ช่วยให้ครูประสบความสำเร็จ หรือล้มเหลวในการปฏิบัติงานได้ (Triandis. 1971 : 143)

นอกจากครูจะมีความรู้ดีและมีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพแล้ว ครูต้องเป็นผู้รักษาอาชีพครูรักษาเอกลักษณ์ของความเป็นครู ใฝหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองอยู่เสมอ (ทรงศักดิ์ ศรีกาฬสินธุ์. 2520 : 56 และวัชรา เล่าเรียนดี. 2525) มีความสามารถในการสอนหรือถ่ายทอดความรู้ได้อย่างแจ่มแจ้งเข้าใจง่าย (คึกฤทธิ์ ปราโมช. 2526 : 12) มีความมั่นใจในวิชาที่สอน มีพฤติกรรมการสอนที่จะช่วยให้พฤติกรรมการสอนบรรลุจุดประสงค์ ได้แก่ อุปกรณ์ ตำรา เทคนิควิทยา ประกอบการเรียนการสอน พฤติกรรมการสอนที่สอดคล้องกับธรรมชาติของผู้เรียนแต่ละคน และการนำข้อมูลย้อนกลับเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพขึ้น (พจน์ สะเพียรชัย. 2515 : 1-5) ครูต้องมีความรักและสนใจเด็ก ใจกว้าง มีเมตตาธรรม มีจรรยามรรยาทตามระเบียบประเพณีของครู (สุรินทร์ สรสิริ. 2515 : 3-9) ตลอดจนความรู้เกี่ยวกับภาษาถิ่น ถ้าครูสามารถพูดภาษาถิ่นได้จะเข้ากับชาวบ้านได้ดี และสามารถสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน (คณะครุศาสตร์. 2525 : 3-4)

ดังนั้น การที่ครูจะทำหน้าที่ของตนได้โดยสมบูรณ์จะต้องประกอบด้วยองค์สาม คือ

1. ต้องปรับปรุงความรู้อยู่ตลอดเวลา
2. ต้องปรับปรุงความสามารถในการสอน
3. ต้องปรับปรุงจิตใจให้สูงส่งอยู่เสมอ (จินตนา ยศสุนทร. 2513:482)

2.3 <u>บุคลิกลักษณะของครู</u> เป็นลักษณะอันเด่นเฉพาะที่ผู้เป็นครูพึงมีเพื่อช่วยให้ครูสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถส่งเสริมพัฒนาการของนักเรียนและการพัฒนาชุมชน บุคลิกลักษณะเหล่านี้ ได้แก่ ความ

ประพฤติของครู ความเชื่อมั่นในตนเอง ความอดทนและการยอมรับวิทยาการใหม่ ๆ

บุคลิกลักษณะของครูที่ดี ต้องมีความรักในอาชีพครู มีจรรยาครู ซื่อสัตย์ต่ออาชีพ มีความซื่อตรงต่อบุคคลทั่วไป สติปัญญาดี เชื่อมั่นในตัวเอง มีความคิดริเริ่ม กระตือรือร้นในการทำงาน สุภาพอ่อนโยน เป็นกันเองกับนักเรียนและประชาชนทั่วไป เป็นผู้มีบุคลิกภาพดี มีเกียรติภูมิ เข้มแข็ง อดทนและเสียสละ (บัณฑิตวิทยาลัย. 2520:xv) ทันต่อการเปลี่ยนแปลงและความเจริญก้าวหน้าทางวิชาการของโลก (คึกฤทธิ์ ปราโมช. 2526:12) รู้จักแสวงหาความรู้เพิ่มเติมโดยการฟังวิทยุ ดูโทรทัศน์ในรายการที่เป็นประโยชน์ อ่านหนังสือพิมพ์และสิ่งตีพิมพ์ต่าง ๆ และยอมรับวิทยาการใหม่ ๆ (สมศักดิ์ เจริญสุข. 2525)

จากการวิจัยเรื่องผู้นำในชนบทของประเทศไทยของสภาวิจัยแห่งชาติ พบว่า คุณลักษณะหนึ่งที่สำคัญที่ทำให้ผู้นำได้รับการยกย่องนับถือจากชาวบ้าน คือ ความซื่อสัตย์พูดจริงทำจริง (สภาวิจัยแห่งชาติ. 2514) นอกจากนั้นทองคูณ หงส์พันธ์ (2522) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการจัดรูปแบบยุทธวิธีการฝึกอบรมผู้นำท้องถิ่นในการพัฒนาชุมชนพบว่า ผู้นำท้องถิ่นของหมู่บ้านที่มีระดับความสำเร็จทางการพัฒนาสูงจะมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานพัฒนาชุมชน ความซื่อตรงต่อหน้าที่และการยอมรับวิทยาการใหม่ ๆ มากกว่าผู้นำของหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาต่ำ

จากระเบียบว่าด้วยจรรยามรรยาทและวินัยตามระเบียบประเพณีครู และบทบาทของครูที่พึงประสงค์ ที่คณะอนุกรรมการปฏิรูปการศึกษากำหนดให้ครูยึดถือเป็นแนวปฏิบัติ ซึ่งจะทำให้ครูสามารถปฏิบัติงาน และประพฤติตนได้อย่างถูกต้องเป็นที่น่านับถือ จะเห็นได้ชัดว่า ได้ให้ความสำคัญต่อบุคลิกลักษณะของครูมาก จึงเชื่อได้ว่าบุคลิกลักษณะของครูเป็นกลุ่มตัวแปรที่สัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของครู

2.4 สุขภาพอนามัย ลักษณะงานครูนั้น เป็นผู้ถ่ายทอดค่านิยมวัฒนธรรมอย่างลึกซึ้งแก่นักเรียน ความคุ้นเคยในโรงเรียนและความสัมพันธ์ของครูกับนักเรียนมีผลต่อความสมบูรณ์ทั้งทางร่างกายและจิตใจ (Fenton. 1951 : 266) การมีสุขภาพอนามัยดีจะเป็นการเพิ่มความสามารถในการทำงานให้สูงขึ้น (Harbison and Myers. 1964 : 2 - 3) ดังนั้นครูที่ดีควรมีวุฒิภาวะทางอารมณ์และสามัญสำนึก มีสุขภาพดีทั้งทางร่างกายและจิตใจ มีความร่าเริงแจ่มใส (อารักษ์ กาญจนพิทักษ์. 2517 : 19)

จารึก ชูกิตติกุล (2524) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการวิเคราะห์พฤติกรรมที่เอื้อต่อการพัฒนานักศึกษาครู พบว่า การรักษาสุขภาพอนามัยของร่างกายเป็นพฤติกรรมหนึ่งที่เอื้อต่อการพัฒนานักศึกษาครู

2.5 <u>ความเป็นผู้นำ</u> หมายถึงลักษณะที่ครูมีความสามารถให้คำปรึกษาชักจูงแนะนำผู้อื่นให้เข้าร่วมปฏิบัติกิจกรรมในอันที่จะทำให้เกิดความก้าวหน้าแก่ชุมชน ครูซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้สูงกว่าคนส่วนใหญ่ในท้องถิ่นควรจะเป็นผู้นำในท้องถิ่น ถ้าครูได้ทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับชุมชนอย่างถ่องแท้แล้ว ครูก็สามารถใช้แหล่งวิทยาการต่าง ๆ ที่มีอยู่ในชุมชน ทั้งที่เป็นวัสดุ สถานที่และบุคคลได้อย่างเต็มที่ ในขณะเดียวกันโรงเรียนควรบริการชุมชนอย่างเต็มที่ด้วยเช่น ให้บริการด้านการศึกษา สถานที่และวัสดุสิ่งของตามโอกาสอันควร (สุจริต เพียรชอบ. 2514)

จากการวิจัยของ ทองคูณ หงส์พันธ์ (2522) พบว่า ผู้นำท้องถิ่นของหมู่บ้านที่มีระดับความสำเร็จในการพัฒนาสูง มีลักษณะความเป็นผู้นำในหมู่บ้านสูงพบว่าผู้นำท้องถิ่นของหมู่บ้านที่มีระดับความสำเร็จในการพัฒนาต่ำ

2.6 <u>มนุษยสัมพันธ์</u> หมายถึง ความมีมนุษยสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน เพื่อนร่วมงาน ชุมชนและหน่วยงานอื่น โดยมีลักษณะที่สำคัญ คือ ให้ความสนิทสนมเป็นกันเอง ไม่วางตัววางอำนาจ สามารถติดต่อกับหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อนำสาระ หรือสิ่งที่เป็นประโยชน์มาสู่ชุมชน มีความสามารถใช้ถ้อยคำในการทักทายปราศรัย รู้จักและเข้าใจบทบาทและสถานภาพของตนเอง ยอมรับในนิสัยใจคอ และปรับตัวให้คุ้นเคยกับความเป็นอยู่ของชาวบ้าน สามารถเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชนและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี

ครูที่ดีจะต้องสามารถสร้างสัมพันธ์อันดีและร่วมมือช่วยเหลือกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชนได้อย่างดี (ทรงศักดิ์ ศรีกาฬสินธุ์. 2520:56) โดยรู้จักวางตนให้สมกับที่เป็นครูเพื่อเป็นที่เคารพนับถือของชาวบ้าน บำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์แก่ชุมชนตามความเหมาะสม (สาโรช บัวศรี. ม.ป.ป.:47-50) รู้จักปฏิบัติตนต่อผู้อื่นให้เกียรติผู้อื่น รู้จักเอาใจเขามาใส่ใจ เรายอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รู้จักคุมสติของตนเอง ไม่วู่วาม มีอารมณ์ขัน รู้จักรับผิดชอบการงานในหน้าที่ (บัณฑิตวิทยาลัย. 2524:xv)

ครูที่ดีจะต้องสามารถสร้างสัมพันธภาพอันดี และร่วมมือกับชุมชนเป็น

อย่างดี โดย

1. ช่วยเหลือชุมชนในการแก้ปัญหาของชุมชนนั้น

2. ทำให้ชุมชนเข้าใจโรงเรียน และสนับสนุนโรงเรียนในทางที่เหมาะสม

3. หาความร่วมมือและความช่วยเหลือจากบิดา มารดาและผู้ปกครอง

4. หาบุคคลและสิ่งต่าง ๆ ในชุมชนที่เป็นประโยชน์ในการสอน

5. ร่วมมือกับทางราชการปรับปรุงชุมชน (โพยม วรรณศิริ. 2513 : 43 - 44)

2.7 <u>การปฏิบัติงานของครู</u> บทบาทของโรงเรียน มพช. ที่สำคัญมี 3 ด้านคือ ด้านการสอนและอบรมนักเรียนให้เป็นพลเมืองดี มีพื้นฐานทางวิชาการที่จะศึกษาต่อ มีทัศนคติ ลักษณะนิสัย ทักษะ และความรู้ความเข้าใจในด้านอาชีพ ให้มีความรับผิดชอบในการพัฒนาชุมชน ด้านการสอนประชาชน ได้แก่ให้ความรู้ทั่วไปและอาชีพ ปลูกฝังให้ประชาชนมีความรับผิดชอบต่อเยาวชนร่วมกับโรงเรียน ปลูกฝังประชาชนให้เกิดความรับผิดชอบต่อชุมชน ปลูกฝังให้ประชาชนเป็นพลเมืองดี และด้านการบริการชุมชนโดยบริการความรู้ทั่วไปและอาชีพ บริการทางด้านสุขภาพอนามัย วัฒนธรรม นันทนาการและเผยแพร่ข่าวสารต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน (กรมสามัญศึกษา. 2524:7-9) ด้วยบทบาทที่สำคัญของโรงเรียนดังกล่าว ครูที่ดีมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานจะต้องช่วยเหลือกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนได้เป็นอย่างดี (ทรงศักดิ์ ศรีกาฬสินธุ์. 2520:56)

สุจริต เพียรชอบ ได้เสนอบทบาทของครูในการพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ คือ

1. พัฒนานักเรียนให้เป็นผู้ที่มีระดับสติปัญญาสูง มีความรอบรู้ในสรรพวิทยาการต่าง ๆ

2. จัดสร้างสถานการณ์ต่าง ๆ ที่จะเอื้ออำนวยให้นักเรียนรู้จักคิด มีเหตุผล จะพูดจะทำหรือจะคิดอะไรมักจะใช้วิจารณญาณประกอบด้วยเสมอ

3. พยายามปลูกฝังลักษณะนิสัยสำคัญ ๆ ให้เกิดขึ้นในตัวนักเรียน เช่น ความตรงต่อเวลา การเป็นคนที่จะทำสิ่งใดอย่างจริงจังไม่เหลาะแหละ ความขยัน

หมั่นเพียร มานะอดทน การทำงานหนัก ความรักงาน ตัวครูเองควรเป็นตัวอย่างที่ดีในด้านคุณธรรมความประพฤติเหล่านี้ด้วย

4. การปลูกฝังค่านิยมและมโนทัศน์ที่ถูกต้องให้แก่นักเรียน ในขณะที่ดำเนินการสอนนั้น ครูควรที่จะได้ถือโอกาสปลูกฝังค่านิยมมโนทัศน์ต่าง ๆ ให้กับนักเรียนด้วย

5. การปลูกฝังความเป็นประชาธิปไตยให้แก่นักเรียน ก่อนอื่นตัวครูเองจะต้องเป็นคนใจกว้าง เป็นนักประชาธิปไตยที่ดี ยอมรับฟังความคิดเห็นของบุคคลอื่นด้วยใจเป็นธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งความคิดเห็นของนักเรียนเสียก่อน

6. การให้ความรู้แก่ประชาชนในท้องถิ่นนั้น นอกจากการสอนในชั้นเรียนตามปกติแล้ว ครูยังจะมีโอกาสในการจัดการศึกษาให้กับประชาชนในท้องถิ่นนั้น ๆ อีกด้วย การให้การศึกษานั้นอาจจะเป็นไปได้ทั้งในทางตรงและทางอ้อม ทางตรงคือการจัดชั้นเรียนสำหรับผู้ใหญ่ในตอนเย็นหรือตอนกลางคืน อีกทางหนึ่งก็อาจทำได้โดยการสำรวจความสามารถพิเศษของครูในโรงเรียนนั้น และจัดเป็นวิชาย่อย ๆ ซึ่งจัดในระยะเวลาสั้น ๆ (Mini Course) เช่น การประดิษฐ์ดอกไม้ ตัดผม ตัดเสื้อ เป็นต้น

7. การปลูกฝังทางด้านอาชีพ การปลูกฝังให้นักเรียนมีทักษะและทัศนคติที่ดีต่อการอาชีพนั้นโดยการพยายามที่จะสอดแทรกความรู้ความคิดทางด้านวิชาชีพเข้าไปในบทเรียนต่าง ๆ นอกจากนี้ตัวครูเองอาจทำเป็นตัวอย่างในด้านการทำสวนครัว เลี้ยงสัตว์ เป็นต้น

8. บทบาทในการปลูกฝังวัฒนธรรม ในขณะที่ดำเนินการพัฒนานักเรียนให้ก้าวหน้าไปในด้านต่าง ๆ ควรที่จะถือโอกาสปลูกฝัง และถ่ายทอดวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณี ตลอดจนการดำเนินชีวิตซึ่งถือเป็นวัฒนธรรมของไทยเราไปด้วย

9. บทบาทในการพัฒนาสังคม เมื่อครูเข้าไปอยู่ในชุมชนใด ๆ ก็ตามต้องพยายามที่จะหาทางที่จะพัฒนาชุมชนนั้น ๆ ให้ดีขึ้นด้วย ในชั้นแรกควรที่จะศึกษาชุมชนที่ตนเข้าไปอยู่นั้นให้เข้าใจถ่องแท้ทั้งในด้านประวัติความเป็นมา ขนบธรรมเนียมประเพณี ความเชื่อถือ สภาพทางเศรษฐกิจ สุขภาพอนามัย การสาธารณูปโภคและอื่น ๆ เมื่อพบว่าสิ่งใดควรที่จะได้รับการพัฒนาและตนเองพอมีทางที่จะช่วยเหลือให้

ชุมชนนั้นมีความเจริญขึ้นได้ก็ควรพยายามช่วยเหลือ

10. บทบาทในการแก้ไขปัญหาในชุมชน เมื่อพบว่าชุมชนที่ครูอยู่มีปัญหา ควรหาทางแก้ปรับปรุงสังคมให้ดีขึ้น โดยครูอาจจะทำตนเป็นตัวกลางติดต่อกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องให้มาดำเนินการช่วยเหลือ ในขณะเดียวกันครูก็พยายามปลูกฝังให้นักเรียนที่ตนสอนมีสุขภาพอนามัยและสุขนิสัยที่ดี มีความคิดที่ถูกต้องเกี่ยวกับการดำเนินชีวิต

11. การให้ความรู้เกี่ยวกับการนำทรัพยากรธรรมชาติมาใช้ ให้เป็นประโยชน์ตลอดจนการสงวนทรัพยากรธรรมชาติ

12. บทบาทในการธำรงความมั่นคงของประเทศ จากการพัฒนาให้เกิดความเจริญในด้านต่าง ๆ ของประเทศบางครั้งก็อาจจะทำให้นักเรียนและประชาชนเกิดความเข้าใจผิดหรือหลงผิดไปได้ ครูจึงควรทำตัวเป็นกันเองและมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียนและประชาชนหาโอกาสที่จะได้สนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องให้เกิดขึ้น (สุจริต เพียรชอบ. 2522 : 50 - 57)

มารศรี รัตนกันทา (2524) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับบทบาทของครูในการพัฒนาสังคม พบว่า บทบาทของครูในการพัฒนาสังคมที่สำคัญมีดังนี้ คือ

1. บทบาทของครูในการพัฒนาชุมชนทางด้านสังคม เศรษฐกิจ การศึกษาและการเมือง

2. ปลูกฝังค่านิยมของชุมชนแก่นักเรียน

3. การที่จะสามารถเข้าไปพัฒนาชุมชนให้ได้ผลเต็มที่นั้นควรจะลดชั่วโมงการสอนของครูให้น้อยลงเพื่อครูจะได้มีเวลาช่วยเหลือสังคมภายนอกได้มากขึ้น

4. ครูสามารถช่วยพัฒนาชุมชนทางด้านการศึกษา การพัฒนาจิตใจ การให้คำปรึกษาแก่ชุมชน

2.8 <u>ขวัญของครู</u> หมายถึงสภาพจิตใจหรือความรู้สึกว่าได้รับการยอมรับและการเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มงานจากการเข้าไปมีส่วนผูกพันอยู่ในวัตถุประสงค์ร่วมกัน และความมั่นใจในความต้องการของวัตถุประสงค์เหล่านั้นที่จะช่วยให้ครูรักษาหรือคงไว้ซึ่งความตั้งใจ กำลังใจ และแรงศรัทธาที่จะอุทิศเวลาและแรงงานในการปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ ขวัญของครูเป็นผลมาจากตัวแปรดังต่อไปนี้ คือ ความมั่นคงของงาน ความเจริญก้าวหน้าสถานภาพทางสังคม เงินเดือนและผล

ประโยชน์เกื้อกูลสวัสดิการและความปลอดภัย สัมพันธภาพระหว่างครูกับผู้บังคับบัญชา การได้รับการยอมรับและความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของหน่วยงานและอุดมคติ อุดมการณ์ และวิญญาณของการเป็นครู มีงานวิจัยหลายชิ้นที่มีข้อค้นพบว่า ตัวแปรเหล่านี้มีผลต่อขวัญในการปฏิบัติงานของครู เช่น งานวิจัยของ ชวน เตียวกุล (2521), กมล รักสวน (2524) และงานวิจัยของ สมน ณรงค์อินทร์ (2522)

ขวัญเป็นปัจจัยขั้นต้น ที่จะกระตุ้นให้บรรดาผู้ปฏิบัติงานได้ทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ (Pigors and Myers. 1961:210) ขวัญเป็นอาการเกิดขึ้นในจิตใจของคนแล้วแสดงออกในทางอารมณ์ อันเป็นการก่อให้เกิดกำลังใจที่จะให้ความร่วมมือปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจ

ในการปฏิบัติงานราชการนั้น ผู้บังคับบัญชาไม่เพียงแต่จะมีหน้าที่ควบคุมดูแลให้งานแล้วเสร็จแต่เพียงเท่านั้น แต่ต้องมีวิธีการที่จะทำให้งานนั้นแล้วเสร็จในลักษณะที่ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีความพอใจ และเต็มใจปฏิบัติภาระกิจหน้าที่ของเขาด้วย ผู้บังคับบัญชาจะต้องพยายามปรับปรุงเสริมสร้างขวัญในการทำงานของผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาให้ดีอยู่เสมอ เพราะขวัญของข้าราชการมีผลต่อการลา การขาดงาน ความตั้งใจในการปฏิบัติงาน ตลอดจนการร่วมมือประสานงานและทัศนคติในทางที่ดีในการทำงานด้วย (ชูศักดิ์ เที่ยงตรง. 2517 : 180) การสร้างขวัญในหน่วยงานอาจทำได้โดยการสร้างความมั่นใจแก่ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาว่าเขาจะได้รับสิ่งตอบแทนที่คุ้มค่ากับเวลา แรงงานและความตั้งใจที่ได้ใช้ในการปฏิบัติงาน (ณัฐฎา สรรพศรี. 2527 : 53) สิ่งตอบแทนนี้อาจจะเป็นในรูปค่าจ้างรางวัล เงินเดือน การยกย่องชมเชย การให้รับผิดชอบงานที่ใช้ความสามารถสูงขึ้น และการได้เลื่อนยศเลื่อนตำแหน่ง เป็นต้น โดยเฉพาะในด้านอัตราเงินเดือนถ้าเป็นไปอย่างเหมาะสมยุติธรรมจะจูงใจผู้ทำงาน ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นการธำรงรักษาไว้ซึ่งบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเท่านั้น เงินเดือนยังเป็นสิ่งจูงใจสร้างกำลังขวัญของข้าราชการให้มั่นคงอีกด้วย (ชูศักดิ์ เที่ยงตรง. 2517 : 74)

การทำงานของคนเรานั้นก็เพื่อต้องการความมั่นคงในชีวิตของตนเองและครอบครัว ทั้งทางเศรษฐกิจ สังคมและอาชีพที่ทำอยู่ (ธรรมรส โชติกุญชร. 2512 : 48) ฐานะทางเศรษฐกิจเป็นเครื่องชี้ฐานะของบุคคลในสังคม เมื่อบุคคลดำรงฐานะในสังคมอย่างมีเกียรติด้วยฐานะทางเศรษฐกิจที่ดี ย่อมมีกำลังใจปฏิบัติ

หน้าที่และทุ่มเทต่องานของตนให้เกิดประสิทธิภาพ โดยเฉพาะครูผู้ซึ่งเป็นปูชนียบุคคล เราจะต้องสนใจเกี่ยวกับเรื่องรายได้และสวัสดิการของครูเป็นพิเศษ ต้องสนใจดูแลให้ครูมีความสมบูรณ์ทางเศรษฐกิจพอที่จะอยู่ในฐานะให้ศิษย์เคารพ ไม่ใช่อยู่อย่างซอมซ่อ (คึกฤทธิ์ ปราโมช. 2526 : 12)

2.9 ความพึงพอใจในการทำงาน หมายถึงลักษณะที่มีอยู่ในตัวครูและหมู่คณะทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพแสดงความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของหมู่คณะหรือสมาชิกทั้งมวล โดยร่วมมือร่วมใจกันทำงานด้วยความเต็มใจและพยายามธำรงไว้ซึ่งสัมพันธภาพระหว่างมวลหมู่สมาชิก ทั้งนี้โดยมีความมุ่งหวังจะให้หน้าที่การงานของหมู่คณะบรรลุเป้าประสงค์ร่วมกัน ความพึงพอใจในการทำงานเป็นผลมาจากตัวแปรดังต่อไปนี้ คือ สภาพจิตใจในการทำงาน สภาพแวดล้อมในการทำงานลักษณะของงาน สภาพการปฏิบัติงาน ความสัมพันธ์อันดีระหว่างเพื่อนร่วมงาน ความเชื่อมั่นและนับถือในตัวผู้บริหาร และบุคลิกภาพของผู้บริหาร เป็นต้น มีงานวิจัยหลายชิ้นที่มีข้อค้นพบว่า ตัวแปรเหล่านี้มีผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู เช่น งานวิจัยของ สนธิ คชสิทธิ์ (2524), สมภาษณ์ หุยากรณ์ (2524), ณรงค์ เพียรเกิดสุข (2525) และงานวิจัยของ สกล วรรณพงษ์ (2525)

สิ่งที่ก่อให้เกิดความรักและความพึงพอใจในการทำงาน และสามารถทำงานให้ได้อย่างเต็มความสามารถ ได้แก่ ความมั่นคงในตำแหน่งหน้าที่ สถานที่ทำงานดี โอกาสในการที่จะก้าวหน้า วัตถุประสงค์ที่มีคุณค่าอย่างแท้จริง (วิญญู อังคณารักษ์. 2517 :10-11) มีการวางแผนงาน การควบคุมบังคับบัญชา การจัดสรรงานให้เหมาะสมกับตัวบุคคล มีสภาพแวดล้อมในการทำงานและการจัดองค์การที่ดี มีการสื่อสารติดต่อที่ดี (วสันต์ ม่วงแก้ว. 2516:11-15) มีการทำงานเป็นกลุ่มที่มีการประสานงานเป็นอย่างดี เป็นงานที่ควรแก่การสนใจและท้าทายความสามารถ มีการให้เกียรติและตระหนักในผลงานที่ได้กระทำ มีอิสระในการวินิจฉัยแก้ปัญหา (เกศินี หงส์นันท์. 2518:129-131) ผู้ร่วมงานจะต้องมีส่วนร่วมรับรู้ในนโยบายและแผนงานขององค์การ ผู้บริหารและผู้ใต้บังคับบัญชาจะต้องเข้าใจวัตถุประสงค์ขององค์การไปในทางเดียวกัน มีการกำหนดหน้าที่การงานไว้ให้เป็นการแน่นอนถูกต้อง ลักษณะของงานและสภาพการปฏิบัติงานควรให้มีลักษณะที่เหมาะสมและน้อมนำใจให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ในสิ่งใหม่ ๆ และมีการสร้างสรรค์

ความสามัคคีปรองดองกันระหว่างฝ่ายบริหารกับฝ่ายปฏิบัติการให้กลมกลืนและราบรื่นอยู่เสมอ (สมพงษ์ เกษมสิน. 2519 :299-300)

งานครูจะมีประสิทธิภาพ และเกิดผลิตภาพสูงเพียงไรนั้นขึ้นอยู่กับการจัดการศึกษาในโรงเรียน ผู้บริหารจะต้องมีความรู้ในลักษณะหน้าที่การงานของครูและการกำหนดหน้าที่การงานให้ครแต่ละคนได้อย่างถกต้อง ได้ทำงานด้วยความพึงพอใจเหมาะสมกับความสามารถ ประกอบกับมอบหมายงานให้ครูในอัตราที่เหมาะสม สภาพการทำงานของครูควรมีการส่งเสริมกำลังใจและความสามัคคี ผู้บริหารจะต้องมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับครูภายในโรงเรียนและทราบปัญหาของครู (กรมวิสามัญศึกษา. 2512) ซึ่งจะช่วยส่งเสริมความพึงพอใจในการทำงานของครู นับเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางเอาไว้และเกิดประสิทธิภาพมากที่สุด เพราะเมื่อครูมีความพึงพอใจในการทำงานของตน เขาจะปฏิบัติงานด้วยความขยันหมั่นเพียรยิ่งขึ้น ให้เวลาในการทำงานมากขึ้น ตั้งใจทำงานด้วยความกระตือรือร้นและด้วยความอุตสาหะพยายาม ย่อมจะเป็นผลให้การปฏิบัติงานในโรงเรียนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พอสรุปได้ว่า ครูที่ดีควรมีคุณลักษณะดังนี้ คือ มีความสามารถในการปฏิบัติงานในหน้าที่ของครู มีจริยธรรมและเจตคติต่ออาชีพครู รายละเอียด ดังนี้

1. ความสามารถในการปฏิบัติงานในหน้าที่ของครู ประกอบด้วย
   - 1.1 งานสอน
   - 1.2 งานแนะแนว
   - 1.3 งานกิจกรรมนักเรียน
   - 1.4 งานธุรการ
   - 1.5 งานพัฒนา
2. ด้านจริยธรรม ประกอบด้วย
   - 2.1 ความซื่อสัตย์
   - 2.2 ความยุติธรรม
   - 2.3 ความเมตตากรุณา

2.4 ความมีวินัย

3. ด้านเจตคติต่ออาชีพครู

สมมุติฐานของการวิจัย

1. คะแนนสอบแข่งขันมีความเที่ยงตรงเชิงเกณฑ์สัมพันธ์กับคุณลักษณะความเป็นครูในทางบวก

2. น้ำหนักความสำคัญ (beta weight) ของคะแนนสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูที่ส่งผลต่อคะแนนคุณลักษณะความเป็นครูอย่างน้อย 1 ด้าน

บทที่ 3
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ข้าราชการครูที่ได้รับการบรรจุและแต่งตั้งจากบัญชีการสอบแข่งขันครั้งที่ 1 ปี 2534 สังกัดกรมสามัญศึกษา จำนวน 618 คน แต่แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ มีจำนวน 488 คน เนื่องจากมีข้าราชการครูย้าย และขอลาออก

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีดังนี้

1. แบบทดสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูซึ่งเป็นแบบทดสอบที่กรมสามัญศึกษาสร้างขึ้นสำหรับใช้สอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครู จำนวน 5 ฉบับ ซึ่งผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นดังต่อไปนี้

1.1 แบบทดสอบวิชาความสามารถทั่วไป หาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตร KR-21 มีค่าเท่ากับ 0.9081

1.2 แบบทดสอบวิชาภาษาไทย หาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตร KR-21 มีค่าเท่ากับ 0.8652

1.3 แบบทดสอบวิชาเอก หาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สตร KR-21 มีค่าเท่ากับ 0.9629

1.4 แบบทดสอบวิชาการศึกษาและการปฏิบัติราชการ หาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตร KR-21 มีค่าเท่ากับ 0.8593

1.5 แบบประเมินการสอบสัมภาษณ์ หาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรแอลฟา โคเอฟฟิเชียล มีค่าเท่ากับ 0.9800

2. แบบประเมินคุณลักษณะความเป็นครู เป็นแบบประเมินที่ผู้วิจัยสร้าง

ขึ้นเอง มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 7 ระดับ คือ 0 1 2 3 4 5 6 ประกอบด้วยคุณลักษณะความเป็นครู 3 ด้าน คือ

2.1 ด้านความสามารถในการปฏิบัติงานในหน้าที่ของครู จำนวน 53 ข้อ ประกอบด้วย

2.1.1 ด้านงานสอน จำนวน 13 ข้อ

2.1.2 ด้านงานกิจกรรมนักเรียน จำนวน 10 ข้อ

2.1.3 ด้านงานแนะแนว จำนวน 10 ข้อ

2.1.4 ด้านงานธุรการ จำนวน 10 ข้อ

2.1.5 ด้านงานพัฒนา จำนวน 10 ข้อ

2.2 ด้านจริยธรรม จำนวน 20 ข้อ ประกอบด้วย

2.2.1 ความซื่อสัตย์ จำนวน 5 ข้อ

2.2.2 ความยุติธรรม จำนวน 5 ข้อ

2.2.3 ความเมตตากรุณา จำนวน 5 ข้อ

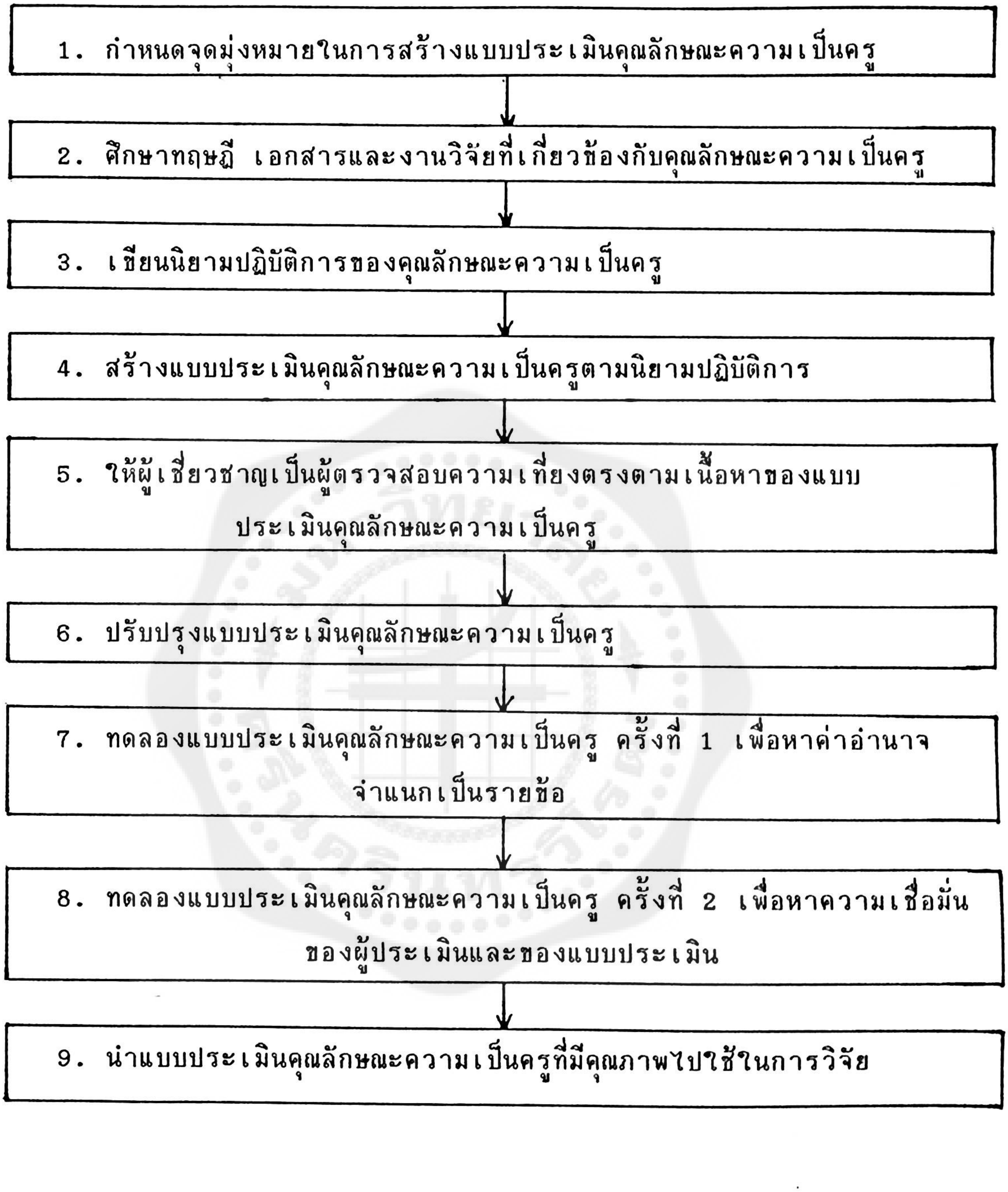
2.2.4 ความมีวินัย จำนวน 5 ข้อ

2.3 ด้านเจตคติต่ออาชีพครู จำนวน 21 ข้อ

แบบประเมินคุณลักษณะความเป็นครูด้านความสามารถในการปฏิบัติงานในหน้าที่ของครู และด้านจริยธรรม ให้ผู้บริหารโรงเรียนหรือหัวหน้าหมวดวิชาเป็นผู้ประเมินข้าราชการครูที่ได้รับการบรรจุและแต่งตั้งตามบัญชีผู้สอบแข่งขันได้ ครั้งที่ 1 ปี 2534 สังกัดกรมสามัญศึกษา ส่วนแบบประเมินคุณลักษณะความเป็นครูด้านเจตคติต่ออาชีพครู ข้าราชการครูผู้ถูกประเมินจะเป็นผู้ตอบแบบทดสอบเอง

<u>การสร้างแบบประเมินคุณลักษณะความเป็นครู</u>

ในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังภาพประกอบ 1 นี้

ภาพประกอบ ลำดับขั้นการสร้างและหาคุณภาพของแบบประเมินคุณลักษณะความเป็นครู

จากภาพประกอบ แสดงลำดับขั้นการสร้าง และหาคุณภาพของแบบประเมินคุณลักษณะความเป็นครู ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างแบบประเมินคุณลักษณะความเป็นครู ดังนี้

1.1 เพื่อสร้างแบบประเมินคุณลักษณะความเป็นคร

1.2 เพื่อศึกษาความเที่ยงตรงเชิงเกณฑ์สัมพันธ์ของแบบทดสอบการสอบแข่งขัน เพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครู ครั้งที่ 1 ปี 2534 สังกัดกรมสามัญศึกษา

2. ศึกษาทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้ศึกษาทฤษฎี งานวิจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะความเป็นครู และแบบประเมินผลการทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการของข้าราชการครู ซึ่งออกโดยคณะกรรมการข้าราชการครู (ก.ค.) เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบประเมินคุณลักษณะความเป็นครู

3. เขียนนิยามปฏิบัติการของคุณลักษณะความเป็นครู ในแต่ละด้านเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบประเมินคุณลักษณะความเป็นครู

4. สร้างแบบประเมินคุณลักษณะความเป็นครูตามนิยามปฏิบัติการ

4.1 เขียนข้อความตามนิยามปฏิบัติการที่ได้กำหนดไว้ในแต่ละด้าน โดยมีลักษณะเป็นแบบประเมินชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 7 ระดับ

4.2 นำแบบประเมินคุณลักษณะความเป็นครูที่สร้างไว้ไปจัดพิมพ์เป็นฉบับเพื่อเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรง

5.- 6. นำแบบประเมินคุณลักษณะความเป็นครู ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา ซึ่งประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญทางด้านหลักสูตรและการสอน ด้านการวัดผล ด้านแนะแนวและด้านมัธยมศึกษา จำนวน 17 คน ดังแสดงในภาคผนวก ข แล้วปรับปรุงแบบประเมินตามที่ผู้เชี่ยวชาญแนะนำ

7. นำแบบประเมินคุณลักษณะความเป็นครูที่ปรับปรุงแล้ว ไปทดลองใช้กับข้าราชการครู สังกัดกรมสามัญศึกษา จำนวน 30 คน โดยให้ผู้บริหารโรงเรียนหรือหัวหน้าหมวดวิชาเป็นผู้ประเมินคุณลักษณะความเป็นครูของข้าราชการครูในโรงเรียน ด้านความสามารถในการปฏิบัติงานในหน้าที่ของครูและด้านจริยธรรม ส่วนด้าน

เจตคติต่ออาชีพครูให้ข้าราชการครูผู้ถูกประเมินเป็นผู้ตอบ จำนวน 100 ข้อ แล้วนำผลมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยใช้ t-test แบบ 25% สูง-ต่ำ คัดเลือกข้อความที่ดี คือมีค่า t มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ปรากฏว่ามีค่า t อยู่ระหว่าง 1.93-12.90 จำนวน 94 ข้อ ดังแสดงในตารางภาคผนวก ก.

8. นำแบบประเมินคุณลักษณะความเป็นคร ที่มีค่าอำนาจจำแนกไปทดสอบใช้กับข้าราชการครู สังกัดกรมสามัญศึกษา จำนวน 34 คน โดยใช้ผู้ประเมิน 2 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของผู้ประเมิน โดยใช้สูตรของ Pearson Product Moment ได้ค่าความเชื่อมั่นของผู้ประเมินเท่ากับ 0.9938 และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินคุณลักษณะความเป็นครู โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินด้านความสามารถในการปฏิบัติงานในหน้าที่ของครูเท่ากับ 0.9890 ด้านจริยธรรมเท่ากับ 0.9766 ด้านเจตคติต่ออาชีพครู เท่ากับ 0.8036 และคุณลักษณะความเป็นครูรวมทั้ง 3 ด้าน เท่ากับ 0.9818

9. นำแบบประเมินคุณลักษณะความเป็นครูที่มีคุณภาพไปจัดพิมพ์เป็นฉบับเพื่อนำไปใช้ในการวิจัยต่อไป

ตัวอย่างแบบประเมินคุณลักษณะความเป็นครู

แบบประเมินคุณลักษณะความเป็นครูนี้ แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบประเมินความสามารถในการปฏิบัติงานในหน้าที่ของคร ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ด้าน

ข

1. งานสอน
2. งานกิจกรรมนักเรียน
3. งานแนะแนว
4. งานธุรการ
5. งานพัฒนา

<u>ตอนที่ 2</u> เป็นแบบประเมินด้านจริยธรรมแบ่งออกเป็น 4 ด้าน

1. ความซื่อสัตย์
2. ความยุติธรรม
3. ความเมตตากรุณา
4. ความมีวินัย

<u>ตอนที่ 3</u> เป็นแบบทดสอบวัดเจตคติต่ออาชีพครู ดังตัวอย่าง

แบบประเมินความสามารถในด้านงานสอน

ชื่อผู้ได้รับการประเมิน.....

โรงเรียน.....อำเภอ.....จังหวัด.....รหัส.....

<u>คำชี้แจง</u> แบบประเมินชุดนี้ สำหรับผู้บริหารโรงเรียนหรือหัวหน้าหมวดวิชา ใช้ประเมินความสามารถในการปฏิบัติงานสอนของครู โดยให้ผู้บริหารโรงเรียนหรือหัวหน้าหมวดวิชาพิจารณารายการประเมินในแต่ละข้อ แล้วจึงทำเครื่องหมาย (/) ลงในช่องทางขวามือ

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับคะแนน							
		0	1	2	3	4	5	6	หมายเหตุ
1	การเตรียมการสอนตามหลักสูตร								
2	การนำเข้าสู่บทเรียน								

แบบประเมินด้านจริยธรรม

ชื่อผู้ได้รับการประเมิน.....

โรงเรียน.....อำเภอ.....จังหวัด.....รหัส.....

คำชี้แจง แบบประเมินชุดนี้ สำหรับผู้บริหารโรงเรียนหรือหัวหน้าหมวดวิชาใช้ประเมินด้านจริยธรรมความเป็นครู โดยให้ผู้บริหารโรงเรียนหรือหัวหน้าหมวดวิชาพิจารณารายการประเมินในแต่ละข้อ แล้วจึงทำเครื่องหมาย (/) ลงในช่องทางขวามือ

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับคะแนน							
		0	1	2	3	4	5	6	หมายเหตุ
1	เป็นคน พูดจริง ทำจริง ไม่พูดปด ไม่พูดอย่างทำไปอีกอย่าง								
2	การเอาใจใส่และปฏิบัติต่อนักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน								
3	การไม่นิ่งดูดายและเต็มใจช่วยเหลือผู้อื่นตามกำลังความสามารถ								
4	การตั้งใจปฏิบัติงานและเป็นแบบอย่างแก่ผู้อื่น								

แบบทดสอบวัดเจตคติต่ออาชีพครู

ชื่อผู้ทดสอบ.....

โรงเรียน.....อำเภอ.....จังหวัด.....รหัส.....

<u>คำชี้แจง</u> แบบทดสอบฉบับนี้สำหรับครูใช้ประเมินความรู้สึก หรือความคิดเห็นที่มีต่ออาชีพครู โดยให้ครูพิจารณารายการประเมินในแต่ละข้อ แล้วจึงทำเครื่องหมาย (/) ลงในช่องทางขวามือ

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับคะแนน							หมายเหตุ
		0	1	2	3	4	5	6	
1	อาชีพครูเป็นอาชีพที่ต้องรับผิดชอบสูง								
2	อาชีพครูเป็นอาชีพที่ขาดอิสระ								
3	อาชีพครูเป็นอาชีพที่ต้องเสียสละ								

<u>เกณฑ์การให้คะแนน</u>

การตอบแบบประเมินคุณลักษณะความเป็นครู ให้ผู้บริหารโรงเรียนหรือหัวหน้าหมวดวิชาและครูพิจารณารายการประเมินในแต่ละข้อ แล้วทำเครื่องหมาย (/) ลงในช่องว่างขวามือเพียงช่องเดียวในแต่ละรายการที่ประเมิน ตัวเลขแต่ละตัวแสดงน้ำหนักของความสามารถในการปฏิบัติงานหรือจริยธรรม หรือเจตคติต่ออาชีพครู ดังนี้

ระดับคะแนน 0 หมายถึง ไม่มีความสามารถในการปฏิบัติงานหรือไม่มีจริยธรรมความเป็นครูหรือไม่มีเจตคติต่ออาชีพครู หรือ 0 - 9 %

ระดับคะแนน 1 หมายถึง มีความสามารถในการปฏิบัติงานหรือมีจริยธรรมความเป็นครู หรือมีเจตคติต่ออาชีพครูน้อย หรือ 10 -29 %

ระดับคะแนน 2 หมายถึง มีความสามารถในการปฏิบัติงานหรือมีจริยธรรมความเป็นครู หรือมีเจตคติต่ออาชีพครูค่อนข้างน้อย หรือ 30 - 49 %

ระดับคะแนน 3 หมายถึง มีความสามารถในการปฏิบัติงานหรือมีจริยธรรมความเป็นครู หรือมีเจตคติต่ออาชีพครูปานกลาง หรือ 50 - 59 %

ระดับคะแนน 4 หมายถึง มีความสามารถในการปฏิบัติงานหรือมีจริยธรรมความเป็นครู หรือมีเจตคติต่ออาชีพครูค่อนข้างมาก หรือ 60 - 69 %

ระดับคะแนน 5 หมายถึง มีความสามารถในการปฏิบัติงานหรือมีจริยธรรมความเป็นครู หรือมีเจตคติต่ออาชีพครูมาก หรือ 70 - 79 %

ระดับคะแนน 6 หมายถึง มีความสามารถในการปฏิบัติงานหรือมีจริยธรรมความเป็นครู หรือมีเจตคติต่ออาชีพครูมากที่สุด หรือ 80 % ขึ้นไป

4. รายการประเมินรายการใดในงานแนะแนว งานกิจกรรมนักเรียน งานพัฒนาและงานธุรการ ถ้าผู้บริหารโรงเรียนหรือหัวหน้าหมวดวิชาไม่ได้มอบหมายให้ข้าราชการครูผู้ถูกประเมินทำให้เขียนในช่องหมายเหตุว่า "ไม่ได้มอบหมาย "

5. ขอให้ผู้บริหารโรงเรียน หรือหัวหน้าหมวดวิชาและครูตอบแบบประเมินทุกข้อตรงตามความเป็นจริง คำตอบดังกล่าวจะถือเป็นความลับ

วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นขั้นตอนดังนี้

1. ติดต่อขอความร่วมมือจากกรมสามัญศึกษา เพื่อขอรายชื่อของข้าราชการครูที่ได้รับการบรรจุและแต่งตั้งจากการสอบแข่งขัน ครั้งที่ 1 ปี 2534 พร้อมทั้งรายชื่อโรงเรียนที่ผู้สอบแข่งขันได้ไปบรรจุ

2. เมื่อได้รายชื่อผู้ได้รับการบรรจุและรายชื่อโรงเรียนแล้ว ผู้วิจัยได้จัดทำหนังสือขอความร่วมมือจากผู้บริหารโรงเรียนในการเก็บรวบรวมครั้งนี้ โดย

ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการทำวิจัย พร้อมทั้งจัดส่งแบบประเมินคุณลักษณะความเป็นครู โดยทางไปรษณีย์ไปให้ผู้บริหารโรงเรียนหรือหัวหน้าหมวดวิชาประเมินข้าราชการครูที่ได้รับการบรรจุและแต่งตั้งจากบัญชีการสอบแข่งขัน ครั้งที่ 1 ปี 2534 ด้านความสามารถในการปฏิบัติงาน และด้านจริยธรรม ส่วนด้านเจตคติต่ออาชีพครูให้ข้าราชการครผู้ถกประเมินเป็นผู้ตอบและให้ผู้บริหารโรงเรียนส่งแบบประเมินกลับ

3. เมื่อได้แบบประเมินคืน ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบประเมินคุณลักษณะความเป็นครู หลังจากนั้นทำการตรวจให้คะแนน

4. คัดลอกคะแนนการสอบแข่งขันเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูของข้าราชการครูที่ได้รับการบรรจุและแต่งตั้ง ทั้ง 5 ฉบับ

5. นำคะแนนที่ได้จากการประเมินคุณลักษณะความเป็นครูและคะแนนการสอบแข่งขันทั้ง 5 วิชา ไปวิเคราะห์และทดสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้

<u>วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล</u>

ภายหลังจากการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

1. วิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของแบบทดสอบที่ใช้สอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครู 5 ฉบับ และแบบประเมินคุณลักษณะความเป็นครูทั้ง 3 ด้าน คือ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์ของการกระจาย

2. วิเคราะห์หาค่าความเที่ยงตรงเชิงเกณฑ์สัมพันธ์ของการสอบแข่งขันเพื่อบรรจบคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการคร ด้วยวิธีวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ พร้อมทั้งทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มตัวแปรอิสระและตัวแปรตามแต่ละด้าน และหาค่าน้ำหนักความสำคัญ (beta weight) ของคะแนนสอบแข่งขันที่ส่งผลต่อคะแนนคุณลักษณะความเป็นครูในแต่ละด้านพร้อมทั้งทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรม SPSS

<u>สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล</u>

1. หาค่าสถิติพื้นฐานของแบบทดสอบที่ใช้สอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครู ห้า ฉบับ และแบบประเมินคุณลักษณะความเป็นครูทั้งสามด้าน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์ของการกระจาย (Coefficient of Variation) ซึ่งเป็นค่าอัตราส่วนร้อยละระหว่างค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานกับค่าเฉลี่ย โดยใช้สูตร (จรัญ จันทลักขณา. 2523 : 23)

$$CV = \frac{S}{\bar{X}} \times 100\ \%$$

เมื่อ CV แทน ค่าสัมประสิทธิ์ของการกระจาย

S แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

2. วิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกของแบบประเมินคุณลักษณะความเป็นครูเป็นรายข้อ โดยวิธีการของการแจกแจงที (t-distribution) แบบเทคนิค 25 เปอร์เซ็นต์ ของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ แล้วคำนวณหาค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานแทนค่าในสูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2531 : 185)

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{s_H^2}{n_H} + \frac{s_L^2}{n_L}}}$$

เมื่อ t แทนค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบ

$\bar{X}_H$ แทนคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มสูง

$\bar{X}_L$ แทนคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มต่ำ

S^2_H แทนคะแนนความแปรปรวนของกลุ่มสูง

S^2_L แทนคะแนนความแปรปรวนของกลุ่มต่ำ

n_H แทนจำนวนของกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มสูง

n_L แทนจำนวนของกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มต่ำ

3. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบที่ใช้ในการสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครู โดยใช้สูตรคูเดอร์ ริชาร์ดสัน สูตรที่ 21 (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2531 : 170)

$$r_{tt} = \frac{n}{n-1}\left\{1 - \frac{\bar{X}\,(n-\bar{X})}{ns_t^2}\right\}$$

เมื่อ r_{tt} แทนความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

n แทนจำนวนข้อของแบบทดสอบ

$\bar{X}$ แทนคะแนนเฉลี่ยของแบบทดสอบ

S^2_t แทนคะแนนความแปรปรวนของแบบทดสอบ

4. หาค่าความเชื่อมั่นของผู้ประเมิน 2 คน โดยใช้สูตรของเพียร์สัน (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ 2531 : 70)

$$r_{XY} = \frac{N\Sigma XY - \Sigma X\Sigma Y}{\sqrt{[N\Sigma X^2 - (\Sigma X)^2][N\Sigma Y^2 - (\Sigma Y)^2]}}$$

เมื่อ r_{xy} แทนค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

ΣX แทนผลรวมของคะแนน X

ΣY แทนผลรวมของคะแนน Y

ΣX^2 แทนผลรวมของ X แต่ละตัวยกกำลังสอง

ΣY^2 แทนผลรวมของ Y แต่ละตัวยกกำลังสอง

ΣXY แทนผลรวมของผลคูณ X กับ Y ทุกคู่

N แทนจำนวนคน

5. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินการสอบสัมภาษณ์และแบบประเมินคุณลักษณะความเป็นครู โดยใช้สูตรแอลฟา โคเอฟฟิเชียล (Alpha Coefficient) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2531 : 171)

$$\alpha = \frac{n}{n-1}\left\{1 - \frac{\Sigma s_i^2}{s_t^2}\right\}$$

เมื่อ α แทนค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น

n แทนจำนวนข้อของแบบประเมิน

s^2_i แทนคะแนนความแปรปรวนเป็นรายข้อ

s^2_t แทนคะแนนความแปรปรวนของแบบประเมินทั้งฉบับ

6. หาค่าต่าง ๆ ได้แก่ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ และค่าน้ำหนักความสำคัญ พร้อมทั้งทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS* (SPSS Inc. 1986) ที่ฝ่ายศูนย์ข้อมูลการบริหารงานบุคคล สำนักงาน ก.ค. กระทรวงศึกษาธิการ

บทที่ 4
การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล และการแปลความหมายผลจากการวิเคราะห์ในการวิจัยครั้งนี้ เพื่อจะได้ให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการแปลความหมายและเพื่อความสะดวกในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจึงได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ ดังนี้

สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

N แทน จำนวนข้าราชการครูที่ได้รับการบรรจุในกลุ่มตัวอย่าง

$\overline{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

SD แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

CV แทน ค่าสัมประสิทธิ์ของการกระจาย

S.E.b แทน ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของ b

X_1 แทน คะแนนวิชาความสามารถทั่วไป

X_2 แทน คะแนนวิชาภาษาไทย

X_3 แทน คะแนนวิชาเอก

X_4 แทน คะแนนวิชาการศึกษาและการปฏิบัติราชการ

X_5 แทน คะแนนการสอบสัมภาษณ์

Y_1 แทน คะแนนความสามารถในการปฏิบัติงานในหน้าที่ของครู

Y_2 แทน คะแนนด้านจริยธรรม

Y_3 แทน คะแนนด้านเจตคติต่ออาชีพครู

Y_4 แทน คะแนนคุณลักษณะความเป็นครู รวมทั้งสามด้าน (ผลรวมของ Y_1, Y_2 และ Y_3)

R แทน สหสัมพันธ์พหุคูณ

β แทน น้ำหนักความสำคัญของคะแนนสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครู ซึ่งอยู่ในรูปคะแนนมาตรฐาน

b แทน น้ำหนักความสำคัญของคะแนนสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครู ซึ่งอยู่ในรูปคะแนนดิบ

F แทน อัตราส่วนวิกฤตที่ใช้พิจารณาในการแจกแจงแบบเอฟ

t แทน อัตราส่วนวิกฤตที่ใช้พิจารณาในการแจกแจงแบบที

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เสนอเป็นลำดับดังนี้

1. ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์ของการกระจายของคะแนนสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูและคะแนนคุณลักษณะความเป็นครูแต่ละด้าน

2. สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในและสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูกับคะแนนคุณลักษณะความเป็นครูแต่ละด้าน

3. สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณและน้ำหนักความสำคัญ (beta weight) ของคะแนนสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูที่มีต่อคุณลักษณะความเป็นครูแต่ละด้าน

1. ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์ของการกระจายของคะแนนสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครู และคะแนนคุณลักษณะความเป็นครูแต่ละด้าน

จากผลการสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครู ครั้งที่ 1 ปี 2534 สังกัดกรมสามัญศึกษา และจากการนำแบบวัดคุณลักษณะความเป็นครูไปประเมินข้าราชการครูที่ได้รับการบรรจุและแต่งตั้งจากบัญชีผู้สอบแข่งขันได้ ครั้งที่ 1 ปี 2534 สังกัดกรมสามัญศึกษา จำนวน 488 คน ปรากฏว่าได้ค่าสถิติพื้นฐาน คือค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าสัมประสิทธิ์ของการกระจาย ดังแสดงในตาราง

ตาราง 1 แสดงค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสัมประสิทธิ์ของการกระจาย

ตัวแปร	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	CV
<u>คะแนนสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครู</u>				
คะแนนวิชาความสามารถทั่วไป	100	76.33	6.26	8.20
คะแนนวิชาภาษาไทย	100	73.77	4.85	6.57
คะแนนวิชาเอก	150	89.26	14.51	16.26
คะแนนวิชาการศึกษาและการปฏิบัติราชการ	100	67.95	6.08	8.95
คะแนนการสอบสัมภาษณ์	50	42.14	3.01	7.14
<u>คะแนนคุณลักษณะความเป็นครู</u>				
คะแนนความสามารถในการปฏิบัติงานในหน้าที่ของครู	318	234.51	39.11	16.68
คะแนนด้านจริยธรรม	120	100.80	15.58	15.46
คะแนนด้านเจตคติต่ออาชีพครู	126	101.72	11.99	11.79
คะแนนรวมทั้งสามด้าน	564	437.02	55.71	12.75

จากตาราง 1 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบที่ใช้ในการสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครู พบว่า ค่าเฉลี่ยของแบบทดสอบมีค่ามากกว่าครึ่งหนึ่งของคะแนนเต็มทุกฉบับ ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าตั้งแต่ 3.01 ถึง 14.51 และค่าสัมประสิทธิ์ของการกระจายมีค่า 6.57 ถึง 16.26 โดยคะแนนวิชาเอกมีค่าสูงสุด คะแนนวิชาภาษาไทยมีค่าต่ำสุด

สำหรับค่าเฉลี่ยของคะแนนคุณลักษณะความเป็นครูแต่ละด้านพบว่ามีค่ามากกว่าครึ่งหนึ่งของคะแนนเต็มทุกด้าน แสดงว่าข้าราชการมีคุณลักษณะความเป็นครูแต่ละด้านสูง ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าตั้งแต่ 11.99 ถึง 55.71 และค่าสัมประสิทธิ์ของการกระจายมีค่าตั้งแต่ 11.79 ถึง 16.68 โดยมีคะแนนคุณลักษณะความเป็นครูด้านความสามารถในการปฏิบัติงานในหน้าที่ของครู มีค่าสัมประสิทธิ์ของการกระจายสูงสุด และคะแนนคุณลักษณะความเป็นครูด้านเจตคติต่ออาชีพครูมีค่าสัมประสิทธิ์ของการกระจายต่ำสุด

เมื่อพิจารณาทางด้านน้ำหนักคะแนนของแบบประเมินคุณลักษณะความเป็นครูจะได้ผลดังตาราง 2

ตาราง 2 ค่าน้ำหนักคะแนนของแบบประเมินคุณลักษณะความเป็นครูแต่ละด้าน

คุณลักษณะความเป็นครู	จำนวนข้อ	$\bar{X}$	น้ำหนักคะแนน
1. ด้านความสามารถในการปฏิบัติงานในหน้าที่ของครู	53	234.51	4.42
2. ด้านจริยธรรม	20	100.80	5.04
3. ด้านเจตคติต่ออาชีพ	21	101.72	4.84
4. รวมทั้งสามด้าน	94	437.02	4.65

จากตาราง 2 จะเห็นว่าค่าน้ำหนักคะแนนของคะแนนคุณลักษณะความเป็นครูในแต่ละด้าน มีค่าตั้งแต่ 4.42 ถึง 5.04 ซึ่งแสดงว่าข้าราชการครูที่ได้รับการบรรจุมีคุณลักษณะความเป็นครูแต่ละด้านค่อนข้างมากจนถึงมาก

2. สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในระหว่างคะแนนสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูกับคะแนนคุณลักษณะความเป็นครูแต่ละด้าน

เมื่อคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในได้ค่าแสดงในตาราง 3, 4 และ 5 ดังนี้

ตาราง 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในของคะแนนสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครู

ตัวแปร	X_1	X_2	X_3	X_4	X_5
X_1	1.0000	.2553**	-.0287	.1357**	-.0081
X_2		1.0000	-.0098	.2780**	-.0169
X_3			1.0000	.0294	.0602
X_4				1.0000	.0097
X_5					1.0000

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 3 เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในของคะแนนสอบแข่งขันเพื่อบรรจบคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครแต่ละวิชา พบว่ามีความสัมพันธ์กันในทางบวกและสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 3 คู่ คือ คะแนนวิชาความสามารถทั่วไปกับคะแนนวิชาภาษาไทย คะแนนวิชาภาษาไทยกับคะแนนวิชาการศึกษาและการปฏิบัติราชการ และคะแนนวิชาความสามารถทั่วไปกับคะแนนวิชาการศึกษาและการปฏิบัติราชการ สำหรับคะแนนวิชาอื่นมีความสัมพันธ์กันในทางบวกอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ จำนวน 3 คู่ คือคะแนนวิชาเอกกับคะแนนวิชาการศึกษาและการปฏิบัติราชการ คะแนนวิชาเอกกับคะแนน

การสอบสัมภาษณ์ และคะแนนวิชาการศึกษาและการปฏิบัติราชการกับคะแนนการสอบสัมภาษณ์ และคะแนนวิชาที่มีความสัมพันธ์กันในทางลบอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ จำนวน 4 คู่ คือ คะแนนวิชาความสามารถทั่วไปกับคะแนนวิชาเอก คะแนนวิชาภาษาไทยกับคะแนนวิชาเอก คะแนนวิชาความสามารถทั่วไปกับคะแนนการสอบสัมภาษณ์ และคะแนนวิชาภาษาไทยกับคะแนนการสอบสัมภาษณ์

ตาราง 4 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในของคะแนนคุณลักษณะความเป็นครูแต่ละด้าน

ตัวแปร	Y_1	Y_2	Y_3	Y_4
Y_1	1.0000	.7708**	.1807**	.9564**
Y_2		1.0000	.2114**	.8662**
Y_3			1.0000	.4012**
Y_4				1.0000

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 4 เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในของคะแนนคุณลักษณะความเป็นครูแต่ละด้านพบว่า มีความสัมพันธ์กันในทางบวก โดยมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งหมด โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในของคะแนนคุณลักษณะความเป็นครูด้านความสามารถในการปฏิบัติงานในหน้าที่ของครูกับคะแนนคุณลักษณะความเป็นครูรวมทั้งสามด้านมีความสัมพันธ์กันในทางบวกสูงสุด และคะแนนคุณลักษณะความเป็นครูด้านความสามารถในการปฏิบัติงานในหน้าที่ของครู กับคะแนนคุณลักษณะความเป็นครูด้านเจตคติต่ออาชีพครู มีความสัมพันธ์กันในทางบวกต่ำสุด

ตาราง 5 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูกับคะแนนคุณลักษณะความเป็นครูแต่ละด้าน

ตัวแปร	X_1	X_2	X_3	X_4	X_5
Y_1	.0152	.0956	.0673	-.0250	-.0157
Y_2	.1432**	.1285**	.0777	-.0555	-.0172
Y_3	-.0157	.0296	.0653	-.0538	.0042
Y_4	.0473	.1094**	.0831	-.0446	-.0150

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 5 เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูกับคะแนนคุณลักษณะความเป็นครูแต่ละด้านมีความสัมพันธ์กันในทางบวก โดยมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 จำนวน 3 คู่ คือคะแนนวิชาความสามารถทั่วไปกับคะแนนคุณลักษณะความเป็นครูด้านจริยธรรม คะแนนวิชาภาษาไทยกับคะแนนคุณลักษณะความเป็นครูด้านจริยธรรมและคะแนนวิชาภาษาไทยกับคะแนนคุณลักษณะความเป็นครูรวมทั้งสามด้าน สำหรับคะแนนวิชาอื่นมีความสัมพันธ์กันในทางบวกอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ จำนวน 9 คู่ คือ คะแนนวิชาความสามารถทั่วไปกับคะแนนคุณลักษณะความเป็นครูด้านความสามารถในการปฏิบัติงานในหน้าที่ของครู คะแนนวิชาความสามารถทั่วไปกับคะแนนคุณลักษณะความเป็นครูรวมทั้งสามด้าน คะแนนวิชาภาษาไทยกับคะแนนคุณลักษณะความเป็นครูด้านความสามารถในการปฏิบัติงานในหน้าที่ของครู คะแนนวิชาภาษาไทยกับคะแนนคุณลักษณะความเป็นครูด้านเจตคติต่ออาชีพครู คะแนนวิชาเอกกับคะแนนคุณลักษณะความเป็นครูด้านความสามารถในการปฏิบัติงานในหน้าที่ของครู คะแนนวิชาเอกกับคะแนนคุณลักษณะความเป็นครูด้านจริยธรรม คะแนน

วิชาเอกกับคะแนนคุณลักษณะความเป็นครูด้านเจตคติต่ออาชีพครู คะแนนวิชาเอกกับคะแนนคุณลักษณะความเป็นครูรวมทั้งสามด้าน และคะแนนการสอบสัมภาษณ์กับคะแนนคุณลักษณะความเป็นครูด้านเจตคติต่ออาชีพครู และคะแนนวิชาที่มีความสัมพันธ์กันในทางลบอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ จำนวน 8 คู่ คือคะแนนวิชาความสามารถทั่วไปกับคะแนนคุณลักษณะความเป็นครด้านเจตคติต่ออาชีพคร คะแนนวิชาการศึกษาและการปฏิบัติราชการกับคะแนนคุณลักษณะความเป็นครูด้านความสามารถในการปฏิบัติงานในหน้าที่ของครู คะแนนวิชาการศึกษาและการปฏิบัติราชการกับคะแนนคุณลักษณะความเป็นครูด้านจริยธรรม คะแนนวิชาการศึกษาและการปฏิบัติราชการกับคะแนนคุณลักษณะความเป็นครูด้านเจตคติต่ออาชีพครู คะแนนวิชาการศึกษาและการปฏิบัติราชการกับคะแนนคุณลักษณะความเป็นครูรวมทั้งสามด้าน คะแนนการสอบสัมภาษณ์กับคะแนนคุณลักษณะความเป็นครูด้านความสามารถในการปฏิบัติงานในหน้าที่ของครู คะแนนการสอบสัมภาษณ์กับคะแนนคุณลักษณะความเป็นครูด้านจริยธรรมและคะแนนการสอบสัมภาษณ์กับคะแนนคุณลักษณะความเป็นครูรวมทั้งสามด้าน

3. ค่าน้ำหนักความสำคัญกับค่าสหสัมพันธ์พหุคูณของคะแนนสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครู ที่มีต่อคุณลักษณะความเป็นครูแต่ละด้าน

เมื่อคำนวณหาค่าน้ำหนักความสำคัญ (b, β) และค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ ได้ค่าแสดงในตาราง 6,7,8 และ 9 ดังนี้

ตาราง 6 ค่าน้ำหนักความสำคัญ (b, β) ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (S.E.b) ค่า t ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ (R) ค่า F ของคะแนนสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูที่มีต่อคุณลักษณะความเป็นครูด้านความสามารถในการปฏิบัติงานในหน้าที่ของครู

ตัวแปร	b	β	S.E.b.	t
คะแนนวิชาความสามารถทั่วไป	-.0869	-.0139	.2934	-.2960
คะแนนวิชาภาษาไทย	.7713	.0956	.3645	2.116*
คะแนนวิชาเอก	-.0694	-.0258	.1221	-.5680
คะแนนวิชาการศึกษาและการปฏิบัติราชการ	.3037	.0473	.3046	.9970
คะแนนการสอบสัมภาษณ์	-.2211	-.0170	.5903	-.3750

$R = .0956$

$R^2 = .0091$

$F_{(5,402)} = .8853$

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 6 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่า น้ำหนักความสำคัญของคะแนนสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูที่มีต่อคะแนนคุณลัษณะความเป็นครูด้านความสามารถในการปฏิบัติงานในหน้าที่ของครู มีค่าตั้งแต่ -0.0869 ถึง 0.7713 โดยมีคะแนนวิชาภาษาไทยมีค่าน้ำหนักความสำคัญเท่ากับ .7713 ซึ่งแสดงว่าคะแนนวิชาภาษาไทยส่งผลต่อคะแนนคุณลักษณะความเป็นครู

ด้านความสามารถในการปฏิบัติงานในหน้าที่ของครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคะแนนวิชาการศึกษาและการปฏิบัติราชการ คะแนนวิชาเอก คะแนนวิชาความสามารถทั่วไปและคะแนนการสอบสัมภาษณ์ มีค่าน้ำหนักความสำคัญเท่ากับ .3037, -.0694,-.0869 และ -.2211 ตามลำดับ ส่งผลต่อคะแนนคุณลักษณะความเป็นครูด้านความสามารถในการปฏิบัติงานในหน้าที่ของครูอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สำหรับค่าสหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างคะแนนสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูซึ่งได้แก่วิชาความสามารถทั่วไป วิชาภาษาไทย วิชาเอก วิชาการศึกษาและการปฏิบัติราชการและการสอบสัมภาษณ์ กับคะแนนคุณลักษณะความเป็นครูด้านความสามารถในการปฏิบัติงานในหน้าที่ของครู มีค่าเท่ากับ .0956 ซึ่งสัมพันธ์กันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาความแปรปรวนของค่าสหสัมพันธ์พหุคูณแล้ว ปรากฏว่าคะแนนสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูในแต่ละวิชาดังกล่าววัดร่วมกับคะแนนคุณลักษณะความเป็นครูด้านความสามารถในการปฏิบัติงานในหน้าที่ของครูเพียง 0.91 เปอร์เซ็นต์เท่านั้น

ตาราง 7 ค่าน้ำหนักความสำคัญ (b, β) ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (S.E.b) ค่า t ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ (R) ค่า F ของคะแนนสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูที่มีต่อคุณลักษณะความเป็นครูด้านจริยธรรม

ตัวแปร	b	β	S.E.b	t
คะแนนวิชาความสามารถทั่วไป	.2940	.1181	.1152	2.553*
คะแนนวิชาภาษาไทย	.3162	.0983	.1488	2.125*
คะแนนวิชาเอก	-.0563	-.0524	.0481	-1.1700
คะแนนวิชาการศึกษาและการปฏิบัติราชการ	.1039	.0406	.1200	.865
คะแนนการสอบสัมภาษณ์	-.0868	-.0168	.2326	-.3730

$R = .1719$

$R^2 = .0296$

$F_{(5,402)} = 2.9405^*$

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 7 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่า น้ำหนักความสำคัญของคะแนนสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูที่มีต่อคะแนนคุณลักษณะความเป็นครูด้านจริยธรรม มีค่าตั้งแต่ -.0868 ถึง .3162 โดยมีคะแนนวิชาภาษาไทยและคะแนนวิชาความสามารถทั่วไป มีค่าน้ำหนักความสำคัญเท่ากับ .3162 และ .2940 ตามลำดับ ซึ่งแสดงว่าคะแนนวิชาภาษาไทยและคะแนนวิชา

ความสามารถทั่วไป ส่งผลต่อคะแนนคุณลักษณะความเป็นครูด้านจริยธรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคะแนนวิชาการศึกษาและการปฏิบัติราชการ คะแนนวิชาเอกและคะแนนการสอบสัมภาษณ์ มีค่าน้ำหนักความสำคัญเท่ากับ .1039, -.0563 และ -.0868 ตามลำดับ ส่งผลต่อคะแนนคุณลักษณะความเป็นครูด้านจริยธรรมอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สำหรับค่าสหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างคะแนนสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูซึ่งได้แก่วิชาความสามารถทั่วไป วิชาภาษาไทย วิชาเอก วิชาการศึกษาและการปฏิบัติราชการ และการสอบสัมภาษณ์กับคะแนนคุณลักษณะความเป็นครูด้านจริยธรรม มีค่าเท่ากับ .1719 ซึ่งสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาความแปรปรวนของค่าสหสัมพันธ์พหุคูณแล้ว ปรากฏว่าคะแนนสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครู ในแต่ละวิชาดังกล่าววัดร่วมกับคะแนนคุณลักษณะความเป็นครูด้านจริยธรรม เพียง 2.96 เปอร์เซ็นต์เท่านั้น

ตาราง 8 น้ำหนักความสำคัญ (b, β) ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (S.E.b) ค่า t ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ (R) ค่า F ของคะแนนสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูที่มีต่อคุณลักษณะความเป็นครูด้านเจตคติต่ออาชีพครู

ตัวแปร	b	β	S.E.b	t
1. คะแนนวิชาความสามารถทั่วไป	-.0595	-.0311	.0901	-.660
2. คะแนนวิชาภาษาไทย	.0462	.0187	.1201	.385
3. คะแนนวิชาเอก	-.0466	-.0565	.0375	-1.243
4. คะแนนวิชาการศึกษาและการปฏิบัติราชการ	.1299	.0659	.0935	1.388
5. คะแนนการสอบสัมภาษณ์	-.0033	-.0008	.1813	.019

$R = .0916$

$R^2 = .0084$

$F_{(5,402} = .8166$

จากตาราง 8 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่า น้ำหนักความสำคัญของคะแนนสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูที่มีต่อคะแนนคุณลักษณะความเป็นครูด้านเจตคติต่ออาชีพครู มีค่าตั้งแต่ -.0033 ถึง .1299 โดยมีคะแนนวิชาการศึกษาและการปฏิบัติราชการ คะแนนวิชาภาษาไทย คะแนนวิชาเอก คะแนนวิชาความสามารถทั่วไปและคะแนนการสอบสัมภาษณ์ มีค่าน้ำหนักความสำคัญเท่ากับ .1299, .0462, -.0466, -.0595 และ -.0033 ตามลำดับ ชี้งแสดงว่าคะแนนสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็น

ข้าราชการครูส่งผลต่อคะแนนคุณลักษณะความเป็นครูด้านเจตคติต่ออาชีพครูอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติทุกวิชา

สำหรับค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ ระหว่างคะแนนสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครู ซึ่งได้แก่ วิชาความสามารถทั่วไป วิชาภาษาไทย วิชาเอก วิชาการศึกษาและการปฏิบัติราชการและการสอบสัมภาษณ์ กับคะแนนคุณลักษณะความเป็นครูด้านเจตคติต่ออาชีพครู มีค่าเท่ากับ .0916 ซึ่งสัมพันธ์กันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาความแปรปรวนของค่าสหสัมพันธ์พหุคูณแล้ว ปรากฏว่าคะแนนสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูในแต่ละวิชาดังกล่าววัดร่วมกับคะแนนคุณลักษณะความเป็นครูด้านเจตคติต่ออาชีพครูเพียง 0.84 เปอร์เซ็นต์เท่านั้น

ตาราง 9 ค่าน้ำหนักความสำคัญ (b, β) ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (S.E.b) ค่า t ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ (R) ค่า F ของคะแนนสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูที่มีต่อคุณลักษณะความเป็นครูรวมทั้งสามด้าน

ตัวแปร	b	β	S.E.b	t.
1. คะแนนวิชาความสามารถทั่วไป	.1368	.0154	.4167	.328
2. คะแนนวิชาภาษาไทย	1.2578	.1094	.51847	2.426*
3. คะแนนวิชาเอก	-.1723	-.0449	.1735	-.9930
4. คะแนนวิชาการศึกษาและการปฏิบัติราชการ	.5374	.0587	.4327	1.242
5. คะแนนการสอบสัมภาษณ์	-.3045	-.0164	.8385	-.3630

$R = .1094$

$R^2 = .0120$

$F_{(5,482)} = 1.1709$

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 9 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่า น้ำหนักความสำคัญของคะแนนสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูที่มีต่อคะแนนคุณลักษณะความเป็นครูรวมทั้งสามด้าน มีค่าตั้งแต่ -.3045 ถึง 1.2578 โดยมีคะแนนวิชาภาษาไทย มีค่าน้ำหนักความสำคัญเท่ากับ 1.2578 ซึ่งแสดงว่าคะแนน

วิชาภาษาไทยส่งผลต่อคะแนนคุณลักษณะความเป็นครูรวมทั้งสามด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคะแนนวิชาการศึกษาและการปฏิบัติราชการ คะแนนวิชาความสามารถทั่วไป คะแนนวิชาเอก คะแนนการสอบสัมภาษณ์ มีค่าน้ำหนักความสำคัญเท่ากับ .5374, .1368, -.1723 และ -.3045 ตามลำดับ ส่งผลต่อคะแนนคุณลักษณะความเป็นครูรวมทั้งสามด้าน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สำหรับค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ ระหว่างคะแนนสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครู ซึ่งได้แก่วิชาความสามารถทั่วไป วิชาภาษาไทย วิชาเอก วิชาการศึกษาและการปฏิบัติราชการและการสอบสัมภาษณ์กับคะแนนคุณลักษณะความเป็นครูรวมทั้งสามด้าน มีค่าเท่ากับ .1094 ซึ่งสัมพันธ์กันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาความแปรปรวนของค่าสหสัมพันธ์พหุคูณแล้ว ปรากฏว่าคะแนนสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครู ในแต่ละวิชาดังกล่าว วัดร่วมกับคะแนนคุณลักษณะความเป็นครูรวมทั้งสามด้านเพียง 1.20 เปอร์เซ็นต์เท่านั้น

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความเที่ยงตรงเชิงเกณฑ์สัมพันธ์ระหว่างคะแนนสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครู กับคะแนนคุณลักษณะความเป็นครูแต่ละด้าน ดังนี้

1.1 ด้านความสามารถในการปฏิบัติงานในหน้าที่ของครู

1.2 ด้านจริยธรรม

1.3 ด้านเจตคติต่ออาชีพครู

1.4 คุณลักษณะความเป็นครูรวมทั้งสามด้าน

2. เพื่อหาค่าน้ำหนักความสำคัญ (beta weight) ของคะแนนสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูที่ส่งผลต่อคะแนนคุณลักษณะความเป็นครูแต่ละด้าน

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ข้าราชการครูที่ได้รับการบรรจุและแต่งตั้งจากบัญชีการสอบแข่งขัน ครั้งที่ 1 ปี 2534 สังกัดกรมสามัญศึกษา จำนวน 618 คน แต่แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์จำนวน 488 คน เนื่องจากมีข้าราชการครูย้ายและขอลาออก

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. แบบทดสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูซึ่งเป็นแบบทดสอบที่กรมสามัญศึกษาสร้างขึ้นสำหรับใช้สอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับ

ราชการเป็นข้าราชการครู จำนวน 5 ฉบับ คือ

1.1 แบบทดสอบวิชาความสามารถทั่วไป

1.2 แบบทดสอบวิชาภาษาไทย

1.3 แบบทดสอบวิชาเอก

1.4 แบบทดสอบวิชาการศึกษาและการปฏิบัติราชการ

1.5 แบบประเมินการสอบสัมภาษณ์

2. แบบประเมินคุณลักษณะความเป็นครู เป็นแบบประเมินที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ประกอบด้วยคุณลักษณะความเป็นครู 3 ด้าน คือ

2.1 ด้านความสามารถในการปฏิบัติงานในหน้าที่ของครู จำนวน 53 ข้อ ประกอบด้วย

2.1.1 ด้านงานสอน

2.1.2 ด้านงานกิจกรรมนักเรียน

2.1.3 ด้านงานแนะแนว

2.1.4 ด้านงานธุรการ

2.1.5 ด้านงานพัฒนา

2.2 ด้านจริยธรรม จำนวน 20 ข้อ ประกอบด้วย

2.2.1 ความซื่อสัตย์

2.2.2 ความยุติธรรม

2.2.3 ความเมตตากรุณา

2.2.4 ความมีวินัย

2.3 ด้านเจตคติต่ออาชีพครู จำนวน 21 ข้อ

วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นขั้นตอน ดังนี้

1. ติดต่อขอความร่วมมือจากกรมสามัญศึกษา เพื่อขอรายชื่อของข้าราชการครูที่ได้รับการบรรจุและแต่งตั้งจากบัญชีการสอบแข่งขัน ครั้งที่ 1 ปี 2534

พร้อมทั้งรายชื่อโรงเรียนที่ผู้สอบแข่งขันได้ไปบรรจุ

2. เมื่อได้รายชื่อผู้ได้รับการบรรจุและรายชื่อโรงเรียนแล้ว ผู้วิจัยได้ทำหนังสือขอความร่วมมือจากผู้บริหารโรงเรียนในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ โดยชี้แจงวัตถุประสงค์ของการทำวิจัย พร้อมทั้งจัดส่งแบบประเมินคุณลักษณะความเป็นครู โดยทางไปรษณีย์ไปให้ผู้บริหารโรงเรียนหรือหัวหน้าหมวดวิชาประเมินข้าราชการครูที่ได้รับการบรรจุและแต่งตั้งจากบัญชีการสอบแข่งขัน ครั้งที่ 1 ปี 2534 ด้านความสามารถในการปฏิบัติงานในหน้าที่ของครู และด้านจริยธรรม ส่วนด้านเจตคติต่ออาชีพครูให้ข้าราชการครูผู้ถูกประเมินเป็นผู้ตอบและให้ผู้บริหารโรงเรียนส่งแบบประเมินกลับ

3. เมื่อได้แบบประเมินคืน ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบประเมินคุณลักษณะความเป็นครู หลังจากนั้นทำการตรวจให้คะแนน

4. คัดลอกคะแนนการสอบแข่งขันเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูของข้าราชการครที่ได้รับการบรรจและแต่งตั้งทั้ง 5 ฉบับ

5. นำคะแนนที่ได้จากการประเมินคุณลักษณะความเป็นครูและคะแนนการสอบแข่งขันทั้ง 5 วิชา ไปวิเคราะห์และทดสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าสถิติพื้นฐาน ค่าสหสัมพันธ์ภายในของคะแนนสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครู และคะแนนคุณลักษณะความเป็นครู ค่าสหสัมพันธ์ภายในระหว่างคะแนนสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูกับคะแนนคุณลักษณะความเป็นครู

จากค่าสถิติพื้นฐานปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยของแบบทดสอบที่ใช้สอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูทุกฉบับมีค่ามากกว่าครึ่งหนึ่งของคะแนนเต็มทุกฉบับ ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าระหว่าง 3.01 ถึง 14.51 และค่าสัมประสิทธิ์ของการกระจายมีค่าระหว่าง 6.57 ถึง 16.26 โดยคะแนนวิชาเอกมีค่าสูงสุด คะแนนวิชาภาษาไทยมีค่าต่ำสุด ส่วนคะแนนคุณลักษณะความเป็นครูแต่ละด้านมีค่าเฉลี่ยมากกว่าครึ่งหนึ่งของคะแนนเต็มทุกด้าน ค่าความเบี่ยงเบน

มาตรฐานมีค่าระหว่าง 11.99 ถึง 55.71 และค่าสัมประสิทธิ์ของการกระจายมีค่าระหว่าง 11.79 ถึง 16.68 โดยคะแนนคุณลักษณะความเป็นครูด้านความสามารถในการปฏิบัติงานในหน้าที่ของครูมีค่าสูงสุด คะแนนคุณลักษณะความเป็นครูด้านเจตคติต่ออาชีพครูมีค่าต่ำสุด และค่าน้ำหนักคะแนนของคะแนนคุณลักษณะความเป็นครูในแต่ละด้าน มีค่าตั้งแต่ 4.42 ถึง 5.04 ซึ่งมีค่าน้ำหนักคะแนนอยู่ในระดับค่อนข้างมาก

สำหรับค่าสหสัมพันธ์ภายในของคะแนนสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครู พบว่ามีความสัมพันธ์กันในทางบวกและสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 3 คู่ คือ คะแนนวิชาความสามารถทั่วไปกับคะแนนวิชาภาษาไทย คะแนนวิชาภาษาไทยกับคะแนนวิชาการศึกษาและการปฏิบัติราชการ และคะแนนวิชาความสามารถทั่วไปกับคะแนนวิชาการศึกษาและการปฏิบัติราชการ ส่วนคะแนนวิชาอื่นมีความสัมพันธ์กันในทางบวกอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติจำนวน 3 คู่ คือคะแนนวิชาเอกกับคะแนนวิชาการศึกษาและการปฏิบัติราชการ คะแนนวิชาเอกกับคะแนนการสอบสัมภาษณ์ และคะแนนวิชาการศึกษาและการปฏิบัติราชการกับคะแนนการสอบสัมภาษณ์ และคะแนนวิชาที่มีความสัมพันธ์กันในทางลบอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ จำนวน 4 คู่ คือ คะแนนวิชาความสามารถทั่วไปกับคะแนนวิชาเอก คะแนนวิชาภาษาไทยกับคะแนนวิชาเอก คะแนนวิชาความสามารถทั่วไปกับคะแนนการสอบสัมภาษณ์ และคะแนนวิชาภาษาไทยกับคะแนนการสอบสัมภาษณ์ แสดงว่าคะแนนวิชาความสามารถทั่วไป คะแนนวิชาภาษาไทยและคะแนนวิชาการศึกษาและการปฏิบัติราชการมีความสัมพันธ์กันในทางบวก และค่าสหสัมพันธ์ภายในของคะแนนคุณลักษณะความเป็นครูแต่ละด้าน พบว่ามีความสัมพันธ์กันในทางบวกและสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งหมด โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในของคะแนนคุณลักษณะความเป็นครูด้านความสามารถในการปฏิบัติงานในหน้าที่ของครูกับคะแนนคุณลักษณะความเป็นครูรวมทั้งสามด้านมีความสัมพันธ์กันในทางบวกสูงสุดและคะแนนคุณลักษณะความเป็นครูด้านความสามารถในการปฏิบัติงานในหน้าที่ของครู กับคะแนนคุณลักษณะความเป็นครูด้านเจตคติต่ออาชีพครูมีความสัมพันธ์กันในทางบวกต่ำสุด สำหรับค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูกับคะแนนคุณลักษณะความเป็นครูแต่ละด้านพบว่า มี

ความสัมพันธ์กันในทางบวกและสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำนวน 3 คู่ คือคะแนนวิชาความสามารถทั่วไปกับคะแนนคุณลักษณะความเป็นครูด้านจริยธรรม คะแนนวิชาภาษาไทยกับคะแนนคุณลักษณะความเป็นครูด้านจริยธรรม และคะแนนวิชาภาษาไทยกับคะแนนคุณลักษณะความเป็นครูรวมทั้งสามด้าน สำหรับคะแนนวิชาอื่นมีความสัมพันธ์กันในทางบวกอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ จำนวน 9 คู่ คือ คะแนนวิชาความสามารถทั่วไปกับคะแนนคุณลักษณะความเป็นครูด้านความสามารถในการปฏิบัติงานในหน้าที่ของครู คะแนนวิชาความสามารถทั่วไปกับคะแนนคุณลักษณะความเป็นครูรวมทั้งสามด้าน คะแนนวิชาภาษาไทยกับคะแนนคุณลักษณะความเป็นครูด้านความสามารถในการปฏิบัติงานในหน้าที่ของครู คะแนนวิชาภาษาไทยกับคะแนนคุณลักษณะความเป็นครูด้านเจตคติต่ออาชีพครู คะแนนวิชาเอกกับคะแนนคุณลักษณะความเป็นครูด้านความสามารถในการปฏิบัติงานในหน้าที่ของครู คะแนนวิชาเอกกับคะแนนคุณลักษณะความเป็นครูด้านจริยธรรม คะแนนวิชาเอกกับคะแนนคุณลักษณะความเป็นครูด้านเจตคติต่ออาชีพครู คะแนนวิชาเอกกับคะแนนคุณลักษณะความเป็นครูรวมทั้งสามด้าน และคะแนนการสอบสัมภาษณ์กับคะแนนคุณลักษณะความเป็นครูด้านเจตคติต่ออาชีพครู และคะแนนวิชาที่มีความสัมพันธ์กันในทางลบอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ จำนวน 8 คู่ คือคะแนนวิชาความสามารถทั่วไปกับคะแนนคุณลักษณะความเป็นครูด้านเจตคติต่ออาชีพครู คะแนนวิชาการศึกษาและการปฏิบัติราชการกับคะแนนคุณลักษณะความเป็นครูด้านความสามารถในการปฏิบัติงานในหน้าที่ของครู คะแนนวิชาการศึกษาและการปฏิบัติราชการกับคะแนนคุณลักษณะความเป็นครูด้านจริยธรรม คะแนนวิชาการศึกษาและการปฏิบัติราชการกับคะแนนคุณลักษณะความเป็นครูด้านเจตคติต่ออาชีพครู คะแนนวิชาการศึกษาและการปฏิบัติราชการกับคะแนนคุณลักษณะความเป็นครูรวมทั้งสามด้าน คะแนนการสอบสัมภาษณ์กับคะแนนคุณลักษณะความเป็นครูด้านความสามารถในการปฏิบัติงานในหน้าที่ของครู คะแนนการสอบสัมภาษณ์กับคะแนนคุณลักษณะความเป็นครูด้านจริยธรรม และคะแนนการสอบสัมภาษณ์กับคะแนนคุณลักษณะความเป็นครูรวมทั้งสามด้าน แสดงว่าคะแนนวิชาภาษาไทยมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับคะแนนคุณลักษณะความเป็นครู ส่วนคะแนนวิชาความสามารถทั่วไปมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับด้านจริยธรรมเท่านั้น

2. ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างคะแนนสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับ

ราชการเป็นข้าราชการครูกับคะแนนคุณลักษณะความเป็นครู

2.1 ผลจากการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างคะแนนสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครู ซึ่งได้แก่ วิชาความสามารถทั่วไป วิชาภาษาไทย วิชาเอก วิชาการศึกษาและการปฏิบัติราชการ และการสอบสัมภาษณ์ กับคะแนนคุณลักษณะความเป็นครูด้านความสามารถในการปฏิบัติงานในหน้าที่ของครู มีค่าเท่ากับ .0956 ซึ่งสัมพันธ์กันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาความแปรปรวนของค่าสหสัมพันธ์พหุคูณแล้ว ปรากฏว่าคะแนนสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูในแต่ละวิชาดังกล่าว วัดร่วมกับคะแนนคุณลักษณะความเป็นครูด้านความสามารถในการปฏิบัติงานในหน้าที่ของครูเพียง 0.91 เปอร์เซ็นต์เท่านั้น

2.2 ผลจากการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างคะแนนสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครู ซึ่งได้แก่ วิชาความสามารถทั่วไป วิชาภาษาไทย วิชาเอก วิชาการศึกษาและการปฏิบัติราชการ และการสอบสัมภาษณ์ กับคะแนนคุณลักษณะความเป็นครูด้านจริยธรรม มีค่าเท่ากับ .1719 ซึ่งสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาความแปรปรวนของค่าสหสัมพันธ์พหุคูณแล้ว ปรากฏว่าคะแนนสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูในแต่ละวิชาดังกล่าว วัดร่วมกับคะแนนคุณลักษณะความเป็นครูด้านจริยธรรม เพียง 2.96 เปอร์เซ็นต์เท่านั้น

2.3 ผลจากการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างคะแนนสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครู ซึ่งได้แก่ วิชาความสามารถทั่วไป วิชาภาษาไทย วิชาเอก วิชาการศึกษาและการปฏิบัติราชการและการสอบสัมภาษณ์ กับคะแนนคุณลักษณะความเป็นครูด้านเจตคติต่ออาชีพครู มีค่าเท่ากับ .0916 ซึ่งสัมพันธ์กันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาความแปรปรวนของค่าสหสัมพันธ์พหุคูณแล้ว ปรากฏว่าคะแนนสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูในแต่ละวิชาดังกล่าว วัดร่วมกับคะแนนคุณลักษณะความเป็นครูด้านเจตคติต่ออาชีพครู เพียง 0.84 เปอร์เซ็นต์เท่านั้น

2.4 ผลจากการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างคะแนนสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครู ได้แก่ วิชาความสามารถทั่วไป

วิชาภาษาไทย วิชาเอก วิชาการศึกษาและการปฏิบัติราชการและการสอบสัมภาษณ์กับคะแนนคุณลักษณะความเป็นครูรวมทั้งสามด้าน มีค่าเท่ากับ .1094 ซึ่งสัมพันธ์กันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาความแปรปรวนของค่าสหสัมพันธ์พหุคูณแล้ว ปรากฏว่าคะแนนสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูในแต่ละวิชาดังกล่าววัดร่วมกับคะแนนคุณลักษณะความเป็นครูรวมทั้งสามด้านเพียง 1.20 เปอร์เซ็นต์เท่านั้น

3. ค่าน้ำหนักความสำคัญของคะแนนสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูที่มีต่อคะแนนคุณลักษณะความเป็นครู

3.1 ผลจากการวิเคราะห์ค่าน้ำหนักความสำคัญของคะแนนสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครู ที่มีต่อคะแนนคุณลักษณะความเป็นครูด้านความสามารถในการปฏิบัติงานในหน้าที่ของครู พบว่า มีค่าตั้งแต่ -.0869 ถึง .7713 โดยมีคะแนนวิชาภาษาไทยมีค่าน้ำหนักความสำคัญเท่ากับ .7713 ซึ่งแสดงว่าคะแนนวิชาภาษาไทยส่งผลต่อคะแนนคุณลักษณะความเป็นครูด้านความสามารถในการปฏิบัติงานในหน้าที่ของครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคะแนนวิชาการศึกษาและการปฏิบัติราชการ คะแนนวิชาเอก คะแนนวิชาความสามารถทั่วไปและคะแนนการสอบสัมภาษณ์ มีค่าน้ำหนักความสำคัญเท่ากับ .3037,-.0694, -.0869 และ -.2211 ตามลำดับ ซึ่งส่งผลต่อคะแนนคุณลักษณะความเป็นครูด้านความสามารถในการปฏิบัติงานในหน้าที่ของครูอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.2 ผลจากการวิเคราะห์ค่าน้ำหนักความสำคัญของคะแนนสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูที่มีต่อคุณลักษณะความเป็นครูด้านจริยธรรมพบว่ามีค่าตั้งแต่ -.0868 ถึง .3162 โดยมีคะแนนวิชาภาษาไทยและคะแนนวิชาความสามารถทั่วไปมีค่าน้ำหนักความสำคัญเท่ากับ .3162 และ .2940 ตามลำดับ ซึ่งแสดงว่าคะแนนวิชาภาษาไทยและคะแนนวิชาความสามารถทั่วไปส่งผลต่อคะแนนคุณลักษณะความเป็นครูด้านจริยธรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคะแนนวิชาการศึกษาและการปฏิบัติราชการ คะแนนวิชาเอกและคะแนนการสอบสัมภาษณ์ มีค่าน้ำหนักความสำคัญเท่ากับ .1039, -.0563 และ -.0868 ตามลำดับ ซึ่งส่งผลต่อคะแนนคุณลักษณะความเป็นครูด้านจริยธรรมอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.3 ผลจากการวิเคราะห์ค่าน้ำหนักความสำคัญของคะแนนสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูที่มีต่อคะแนนคุณลักษณะความเป็นครูด้านเจตคติต่ออาชีพครู พบว่ามีค่าตั้งแต่ -.0595 ถึง .1299 โดยมีคะแนนวิชาการศึกษาและการปฏิบัติราชการ คะแนนวิชาภาษาไทย คะแนนวิชาเอก คะแนนวิชาความสามารถทั่วไปและคะแนนการสอบสัมภาษณ์ มีค่าน้ำหนักความสำคัญเท่ากับ .1299, .0462, -.0466, -.0595 และ -.0033 ตามลำดับ ซึ่งแสดงว่าคะแนนสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูส่งผลต่อคะแนนคุณลักษณะความเป็นครูด้านเจตคติต่ออาชีพครูอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติทุกวิชา

3.4 ผลจากการวิเคราะห์ค่าน้ำหนักความสำคัญของคะแนนสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูที่มีต่อคะแนนคุณลักษณะความเป็นครูรวมทั้งสามด้าน พบว่ามีค่าตั้งแต่ -.3045 ถึง 1.2578 โดยมีคะแนนวิชาภาษาไทยมีค่าน้ำหนักความสำคัญเท่ากับ 1.2578 ซึ่งแสดงว่าคะแนนวิชาภาษาไทยส่งผลต่อคะแนนคุณลักษณะความเป็นครูรวมทั้งสามด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคะแนนวิชาการศึกษาและการปฏิบัติราชการ คะแนนวิชาความสามารถทั่วไป คะแนนวิชาเอก คะแนนการสอบสัมภาษณ์ มีค่าน้ำหนักความสำคัญเท่ากับ .5374, .1368, -.1723 และ -.3045 ตามลำดับ ส่งผลต่อคะแนนคุณลักษณะความเป็นครูรวมทั้งสามด้านอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผล

1. จากการศึกษาความเที่ยงตรงเชิงเกณฑ์สัมพันธ์ของคะแนนสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูกับคะแนนคุณลักษณะความเป็นครูแต่ละด้าน โดยศึกษาจากค่าสหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างคะแนนสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครู ได้แก่ วิชาความสามารถทั่วไป วิชาภาษาไทย วิชาเอก วิชาการศึกษาและการปฏิบัติราชการและการสอบสัมภาษณ์ กับคะแนนคุณลักษณะความเป็นครูแต่ละด้านพบว่า คะแนนวิชาภาษาไทย และคะแนนวิชาความสามารถทั่วไป มีความสัมพันธ์กับคะแนนคุณลักษณะความเป็นครูด้านจริยธรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ คือ คะแนนสอบ

แข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูมีความสัมพันธ์กับคะแนนคุณลักษณะความเป็นครู ทั้งนี้เป็นเพราะว่าคะแนนวิชาภาษาไทยกับวิชาความสามารถทั่วไปต่างก็มีความสัมพันธ์กับคะแนนคุณลักษณะความเป็นครูด้านจริยธรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนวิชาเอก วิชาการศึกษาและการปฏิบัติราชการ และการสอบสัมภาษณ์ สัมพันธ์กันต่ำ และสัมพันธ์กันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ จึงเป็นเหตุให้สหสัมพันธ์พหุคูณสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติดังกล่าว ซึ่งเป็นไปตามกิลฟอร์ดและฟรัชเตอร์ (Guilford and Fruchter. 1978 : 379) ที่กล่าวว่า สหสัมพันธ์พหุคูณจะเพิ่มขึ้นเมื่อขนาดของความสัมพันธ์ระหว่างกันของตัวแปรอิสระลดลง และการที่ตัวแปรอิสระแต่ละตัวมีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามสูงแล้ว ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณก็จะสูงด้วย ส่วนคะแนนคุณลักษณะความเป็นครูด้านความสามารถในการปฏิบัติงานในหน้าที่ของครู ด้านเจตคติต่ออาชีพครู และคุณลักษณะความเป็นครูรวมทั้งสามด้าน กับคะแนนสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูมีสหสัมพันธ์พหุคูณกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เป็นเพราะว่าค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนการสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูในแต่ละวิชากับคะแนนคุณลักษณะความเป็นครูด้านความสามารถในการปฏิบัติงานในหน้าที่ของครู ด้านเจตคติต่ออาชีพครูและคุณลักษณะความเป็นครูรวมทั้งสามด้านมีความสัมพันธ์กันต่ำและสัมพันธ์กันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ จึงเป็นเหตุให้ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณสัมพันธ์กันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2. จากการศึกษาค่าน้ำหนักความสำคัญของคะแนนสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูที่มีต่อคะแนนคุณลักษณะความเป็นครูแต่ละด้าน พบว่า คะแนนวิชาภาษาไทยส่งผลต่อคะแนนคุณลักษณะความเป็นครูรวมทั้งสามด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เป็นเพราะว่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนวิชาภาษาไทยกับคะแนนคุณลักษณะความเป็นครูรวมทั้งสามด้านมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำให้วิชาภาษาไทยส่งผลต่อคุณลักษณะความเป็นครูรวมทั้งสามด้าน และคะแนนวิชาภาษาไทยส่งผลต่อคะแนนคุณลักษณะความเป็นครูด้านความสามารถในการปฏิบัติงานในหน้าที่ของครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เพราะว่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนวิชาภาษาไทยกับคะแนนคุณลักษณะความเป็นครูด้าน

ความสามารถในการปฏิบัติงานในหน้าที่ของครูค่อนข้างสูง จึงทำให้วิชาภาษาไทยส่งผลต่อคุณลักษณะความเป็นครูด้านความสามารถในการปฏิบัติงานในหน้าที่ของครู และพบว่าคะแนนวิชาภาษาไทยกับคะแนนวิชาความสามารถทั่วไป ส่งผลต่อคะแนนคุณลักษณะความเป็นครูด้านจริยธรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เป็นเพราะว่า สหสัมพันธ์ระหว่างวิชาภาษาไทยและวิชาความสามารถทั่วไปกับคุณลักษณะความเป็นครูด้านจริยธรรมมีความสัมพันธ์กัน และสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำให้วิชาภาษาไทยและวิชาความสามารถทั่วไปส่งผลต่อคุณลักษณะความเป็นครูด้านจริยธรรม ส่วนคุณลักษณะความเป็นครูด้านเจตคติต่ออาชีพครูพบว่าคะแนนสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครู ส่งผลอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้เพราะว่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูทั้ง 5 วิชา กับคุณลักษณะความเป็นครูด้านเจตคติต่ออาชีพครูสัมพันธ์กันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำให้ไม่มีวิชาใดส่งผลต่อคุณลักษณะความเป็นครูด้านเจตคติต่ออาชีพครู

ข้อเสนอแนะ

1. จากผลการวิจัยปรากฏว่าวิชาภาษาไทยส่งผลต่อคุณลักษณะความเป็นครู ส่วนวิชาความสามารถทั่วไป วิชาเอก วิชาการศึกษาและการปฏิบัติราชการและการสอบสัมภาษณ์ ไม่ส่งผลต่อคุณลักษณะความเป็นครู ดังนั้นการใช้แบบทดสอบในการสอบคัดเลือกบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูควรจะมีการตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบทดสอบในวิชาความสามารถทั่วไป วิชาเอก วิชาการศึกษาและการปฏิบัติราชการ ตลอดจนคะแนนการสอบสัมภาษณ์ให้ดี เพื่อให้การคัดเลือกบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูได้ถูกต้องยิ่งขึ้น

2. ควรที่จะมีการทำวิจัยในทำนองนี้ โดยกำหนดให้ข้าราชการครูเป็นผู้ประเมินคุณลักษณะความเป็นครูของตนเองเพื่อศึกษาว่ามีความแตกต่างจากการศึกษาครั้งนี้หรือไม่ หรืออาจให้ผู้ร่วมงานหรือนักเรียนเป็นผู้ประเมินด้วย เพื่อศึกษาว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่

3. ควรจะทำการวิจัยด้านความสามารถทั่วไปเป็นด้าน ๆ กับลักษณะความเป็นครู เพื่อจะได้รู้ว่า ด้านไหนส่งผลต่อลักษณะความเป็นครู

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

กมล รักสวน. ความพึงพอใจในการทำงานของอาจารย์ในวิทยาลัยครูภาคเหนือ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524. อัดสำเนา.

เกศินี หงส์นันท์. การบริหารงานบุคคลในราชการไทย. คณะรัฐประศาสนศาสตร์ นิด้า, 2518. อัดสำเนา.

คณะกรรมการข้าราชการครู, สำนักงาน, กระทรวงศึกษาธิการ. คู่มือการสรรหาบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครู. 2525. อัดสำเนา

_____. คู่มือการรักษาวินัยข้าราชการครู. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2518 : 27 หน้า.

_____. คู่มือการจัดทำข้อสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครู. 2532 : 167 หน้า.

_____. การบริหารงานบุคคลสำหรับข้าราชการครู : กฎหมายและระเบียบในการบริหารงานบุคคลสำหรับข้าราชการครู. โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2523 : 603 หน้า.

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน, กระทรวงศึกษาธิการ. การบริหารบุคคลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา. 2530 : 181 หน้า.

คณะครุศาสตร์. คณะจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย."ครูกับวิถีชีวิตแบบไทย"(ฉบับย่อ)... รายงานการสัมมนาการศึกษาวิชาสัมมนาการศึกษา (8 กันยายน - 15 ตุลาคม 2525).

คณะกรรมการวางพื้นฐานเพื่อปฏิรูปการศึกษา, การปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2518.

คึกฤทธิ์ ปราโมช. "อาจารย์ที่ดีต้องทันต่อความเปลี่ยนแปลงและความก้าวหน้าทางวิชาการ," มติชน.6 (1988) : 13 สิงหาคม 2516. หน้า 12.

จรีรัตน์ สาครินทร์. "คุณภาพของครูอยู่ที่ไหน," วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร วิทยาเขตปัตตานี 2 (4) : 32 - 36 ตุลาคม 2528 - มกราคม 2529.

จันทร์ ชุ่มเมืองปัก. มาตรฐานวิชาชีพ. สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. ม.ป.ป., 16 หน้า. อัดสำเนา.

จินตนา ยศสุนทร. "ครูกับความรับผิดชอบต่อประเทศ," ประมวลบทความเกี่ยวกับการมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : คุรุสภา, 2513.

จารึก ชูกิตติกุล. การวิเคราะห์พฤติกรรมที่เอื้อต่อการพัฒนาของนักศึกษาครูและสิ่งกระตุ้นพฤติกรรม. ปริญญานิพนธ์ กศ.ด. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2524. อัดสำเนา.

เฉลียว บุรีภักดี และคนอื่น ๆ. รายงานผลการวิจัยเรื่องลักษณะของครูที่ดี. เอกสารการนิเทศการศึกษา ฉบับที่ 187 หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู, 2520.

ชม ภูมิภาค. จิตวิทยาการเรียนการสอน. กรุงเทพมหานคร. ไทยวัฒนาพานิช, 2516.

ชวน เตียวกุล. ขวัญในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนราษฎร์อาชีวศึกษา. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520. อัดสำเนา.

ชูศักดิ์ เทียงตรง. การบริหารงานบุคคลภาครัฐกิจ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2517.

ณรงค์ เพียรเกิดสุข. ความพึงพอใจในงานของอาจารย์ในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า : การศึกษาเปรียบเทียมระหว่างวิทยาเขต. วิทยานิพนธ์ปีการศึกษา, 2526. อัดสำเนา.

ณัฐฎา สรรพศรี. "การประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรในองค์กรเพื่อการพิจารณาความดีความชอบ," วารสารวิทยาลัยการค้า. 5 (1) เมษายน - กรกฎาคม 2527 : 52 - 61

ทรงศักดิ์ ศรีกาฬสินธุ์ "สมรรถภาพครู," รายงานการประชุมสัมมนาคณบดีคณะศึกษาศาสตร์/ครุศาสตร์. (กรกฎาคม 2520) : 56.

ทองคูณ หงส์พันธ์. การวิจัยเพื่อจัดรูปแบบยุทธวิธีการฝึกอบรมผู้นำท้องถิ่นในการพัฒนาชุมชน. ปริญญานิพนธ์ กศ.ด. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทร-วิโรฒ ประสานมิตร, 2522. อัดสำเนา.

ธรรมรส โชติกุญชร. มนุษยสัมพันธ์. พระนคร : โรงพิมพ์รุ่งเรือง, 2512.

ชำรง บัวศรี. "เศรษฐกิจการศึกษากับการจัดการศึกษาในปัจจุบัน," ประมวลบทความการวางแผนการศึกษา อันดับที่ 13 พระนคร : สำนักงานวางแผนการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2511. (อัดสำเนา)

บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. การบริหารการศึกษาเพื่อพัฒนาชนบท. ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.

พจน์ สะเพียรชัย. "โครงสร้างของหลักสูตรทั่วไป," รายงานการสัมมนาการฝึกหัดครูในประเทศไทย. สำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2515.

พรรณี โศชิศุภร. ความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ในการประกอบวิชาชีพ สถานภาพส่วนตัว และประสบการณ์เพิ่มความรู้ในวิชาชีพกับสมรรถนะพื้นฐานทางวิชาชีพครูของครูมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่ไม่มีวุฒิทางครู. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526. อัดสำเนา.

พลสัณห์ โพธิ์ศรีทอง. "โครงการคุรุทายาท ความหวังใหม่ของการฝึกหัดครูไทย," วารสารการศึกษาแห่งชาติ. กุมภาพันธ์ - มีนาคม 2532, 44 - 51.

เพทาย ศิริศุภมิตร. "ครู - ทางผ่านที่ (น่าจะ) รื่นรมย์," ศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 7(2) : 21 - 31 มิถุนายน 2521.

ไพรวัลย์ พิทักษ์สาลี. ความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิผลในการสอบกับภูมิหลังของครู. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522. อัดสำเนา.

โพยม วรรณศิริ ผู้รวบรวม."การประชุมทางวิชาการครกับเสถียรภาพของประเทศ," วารสารสภาการศึกษาแห่งชาติ. (4) เมษายน 2513 : 28 - 44.

ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา. "บทนำ : ครุศึกษากับอนาคตของประเทศไทย," วารสารครุศาสตร์. 13 (1) กรกฎาคม - กันยายน 2527 : 9 - 11.

ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา และคณะ "การวิจัยและพัฒนารูปแบบ การพัฒนาครูให้มีสมรรถภาพที่พึงประสงค์ตามหลักสูตร ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา," โครงการวิจัยศึกษาด้านการผลิตและการใช้ครู(คพศ.6) โครงการวิจัยที่ 1. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา, 2530

มารศรี รัตนกันทา. ความคิดเห็นของครูสังคมศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของงานในการพัฒนาชุมชน. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524. อัดสำเนา.

มาตรฐานวิชาชีพครู, กอง สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. รายงานการประชุมสัมมนาสมาคมวิชาชีพครู ครั้งที่ 2. (26 - 28 เมษายน 2526).

รุ่งทิวา จักร์กร. การมัธยมศึกษา. (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์รุ่งเรืองธรรม, 2526. หน้า 1.

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. หลักการวิจัยทางการศึกษา. ศึกษาพร, 2531. 314 หน้า.

วสันต์ ม่วงแก้ว. "ข้อคิดในการทำงานปัจจุบัน," อุตสาหกรรมสาร. 8 สิงหาคม 2516: 11 - 15.

วิรัช วรรณรัตน์. การศึกษาเปรียบเทียบคุณลักษณะบางประการของครูประจำการกับนักเรียนครูที่ยังไม่เคยเป็นครูประจำการ. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2518. อัดสำเนา.

วิสามัญศึกษา, กรม. สภาพการมัธยมศึกษา. พระนคร : กรมวิสามัญศึกษา, 2512. อัดสำเนา.

วัชรา เล่าเรียนดี. ความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอนพลศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะคุณสมบัติ และความสามารถในการปฏิบัติงานของครูพลศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 9. ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525. อัดสำเนา.

วิญญู อังคณารักษ์. วิธีทำงานให้ได้ดี. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2519.

วิจัยแห่งชาติ, สภา. ผู้นำในชนบทของประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร:โรงพิมพ์สำนักนายกรัฐมนตรี, 2514.

สมพงษ์ เกษมสิน. การบริหารงานบุคคลแผนใหม่. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2519.

สกล วรรณพงษ์. ความพึงพอใจในการทำงานของครูพลศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526. อัดสำเนา.

สง่า โพธิ์วัง. "หลักราชการ," มิตรครู. 26 (23) ปักษ์แรก : 15 ธันวาคม 2523.

สนธิ คชสิทธิ. สภาพความพึงพอใจในการทำงานของอาจารย์ประจำสถาบันอุดมศึกษาเอกชน. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2524. อัดสำเนา.

สมภาษณ์ หุยากรณ์. ความพึงพอใจในการทำงานของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาระดับตำบล. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524. อัดสำเนา.

สมศักดิ์ เจริญสุข. ความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถภาพครูภาษาอังกฤษ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525. อัดสำเนา.

สวัสดิ์ อุดมโภชน์. "โรงเรียนชุมชน," (Community School) แนวดำเนินงานโรงเรียนมัธยมเพื่อพัฒนาชนบท (มพช.). สำนักงานโครงการพิเศษ กรมสามัญศึกษา, 2526 : 1 - 7.

สามัญศึกษา, กรม. โครงการโรงเรียนมัธยมเพื่อพัฒนาชนบท. เอกสารอันดับที่ 2/2524 สำนักงานโครงการพิเศษ, 2524

สาโรช บัวศรี. "ตั้งความมุ่งหมายของชีวิตนักเรียนนิสิตนักศึกษา," คำปราศรัยของครูสาโรช บัวศรี อธิบดีกรมการฝึกหัดครู. เอกสารการนิเทศการศึกษา ฉบับที่ 118 หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู, ม.ป.ป.

สายหยุด จำปาทอง."อนาคตของครูไทย," เอกสารประกอบคำบรรยาย. ม.ป.ท., 2529. 11 หน้า.

สุจริต เพียรชอบ. "บทบาทของครูในการพัฒนาประเทศ," วารสารครุศาสตร์. (มกราคม - กุมภาพันธ์ 2522) : 50 - 57.

สุทธิ ประวงศักดิ์. ความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถภาพในการสอนของนักศึกษาครูระดับประถมประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง. วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520. อัดสำเนา.

สุนีย์ สินธุเดชะ. "บทบาทและสถานภาพของครู," วารสารครุศาสตร์. (ตุลาคม - ธันวาคม 2526) : 159 - 162.

สุภา ดิสสร. ความต้องการพัฒนาสมรรถภาพในการปฏิบัติการสอนของครูประถมศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526. อัดสำเนา.

สุมล ณรงค์อินทร์. ขวัญในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนราษฎร์เปรียบเทียบกับครูโรงเรียนรัฐบาล. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522. อัดสำเนา.

สุรชาติ สังข์รุ่ง. "การเลือกครูดีให้สังคม," วิทยาสาร. 29 (11) : 20 -21 เมษายน 2521.

สุรินทร์ สรสิริ. "ครูดีนั้นเป็นอย่างไร," วิทยาจารย์. 17 กรกฎาคม 2515 : 3 - 9.

อารักษ์ กาญจนพิทักษ์. "การจัดและบริหารโรงเรียน," วารสารวิสามัญ. 6 กรกฎาคม - สิงหาคม 2517 : 19.

Carter,Good V. Dictionary of Education. (3rd ed ; New York: Mc Graw - Hill, 1973), p 522.

Fenton,Norman. Mental Hygienl in School Practice. california: Stanford University Press, 1951.

Gibson, oliver R. and Hunt, Herold C. The School Personel Administrator. Boston:Houghton Miffliu Company, 1965.

Guilford, J.P. and Benjamin Fruchter. Fundamental Statistics in Psychology and Education. 6th ed. Tokyo : McGraw-Hill Kogakusha, 1978.

Harbison, Frederick H. and Myers, Charler A. Education Manpower and Economic Growth : Strategies of Human Resouce Development. New Delhi : oxford and IBH Publishing, 1964.

Hilgard, Fernest R. Introduction to Psychology. 2nd ed ; New York: Horcourt Brance and World Inc., 1962.

Pigors, Paul and Myers, Charles A. Pesonal Administration. New York: Mc Graw - Hill Company, Inc., 1961.

SPSS, Inc. SPSS User's Guide. 2nd ed. New York: Mc Graw - Hill, 1986.

Triandis, Harry C. Attitude and Attitude Change. New York: John Willey and Sons, Inc., 1971.

ภาคผนวก

ผู้เชี่ยวชาญในการตรวจความเที่ยงตรงตามเนื้อหา

1. รองศาสตราจารย์ ดร.รุจิร์ ภู่สาระ	คณะศึกษาศาสตร์ รามคำแหง	มหาวิทยาลัย
2. รองศาสตราจารย์ ดร.นิรมล ศตวฒิ	คณะศึกษาศาสตร์ รามคำแหง	มหาวิทยาลัย
3. รองศาสตราจารย์อัปศรศรี ปลอดเปลี่ยว	คณะศึกษาศาสตร์ รามคำแหง	มหาวิทยาลัย
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วลัย พานิช	คณะครุศาสตร์ วิทยาลัย	จุฬาลงกรณ์มหา-
5. รองศาสตราจารย์ ดร.อารี พันธ์มณี	คณะศึกษาศาสตร์ ศรีนครินทรวิโรฒ	มหาวิทยาลัย
6. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สาราญ มีแจ้ง	วิทยาลัยครูเลย	
7. ดร.สงบ ลักษณะ	ผู้อำนวยการกองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ	
8. คุณหญิงสมจินตนา ภักดิ์ศรีวงศ์	ผู้อำนวยการโรงเรียนราชวินิต มัธยม กรมสามัญศึกษา	
9. ดร.อาคม จันทสุนทร	ผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่ กรมสามัญศึกษา	
10. ดร.สุวัฒน์ เงินฉ่ำ	หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา	
11. ดร.อดิศักดิ์ จินดานุกูล	ศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา	
12. อาจารย์นลินี ณ นคร	อาจารย์ 2 โรงเรียนประชา- ราษฎร์อุปถัมภ์	
13. อาจารย์ปราณี ไวยบูรณ์	อาจารย์ 2 โรงเรียนประชา- ราษฎร์อุปถัมภ์	
14. อาจารย์วาสนา คูหเวโรจนปกรณ์	อาจารย์ 1 โรงเรียนรัตนโกสินทร์ สมโภช บางขุนเทียน	

15. นายศักรินทร์ สุวรรณโรจน์	ผู้เชี่ยวชาญพิเศษด้านพัฒนาระบบบริหารงานบุคคล สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู
16. นางรัตนา ศรีเหรัญ	นักวิชาการสอบ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู
17. นางสาวมัลลิกา จุฑามณี	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์งานบุคคล สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู

แบบประเมินคุณลักษณะความเป็นครู

คำชี้แจง

1. แบบประเมินชุดนี้ ใช้สำหรับประเมินคุณลักษณะความเป็นครู โดยให้ผู้บริหารโรงเรียน หรือหัวหน้าหมวดวิชาประเมินข้าราชการครูที่ได้รับการบรรจุและแต่งตั้งจากบัญชีการสอบแข่งขัน ครั้งที่ 1 ปี 2534 ของกรมสามัญศึกษา ว่ามีลักษณะตามที่กำหนดหรือไม่

2. แบบประเมินคุณลักษณะความเป็นครูนี้ แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบประเมินความสามารถในการปฏิบัติงานในหน้าที่ของครู ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ด้าน ดังนี้

1. งานสอน จำนวน 13 ข้อ
2. งานกิจกรรมนักเรียน จำนวน 10 ข้อ
3. งานแนะแนว จำนวน 10 ข้อ
4. งานธุรการ จำนวน 10 ข้อ
5. งานพัฒนา จำนวน 10 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบประเมินด้านจริยธรรมแบ่งออกเป็น 4 ด้าน

1. ด้านความซื่อสัตย์ จำนวน 5 ข้อ
2. ด้านความยุติธรรม จำนวน 5 ข้อ
3. ด้านความเมตตากรุณา จำนวน 5 ข้อ
4. ด้านความมีวินัย จำนวน 5 ข้อ

3. การตอบแบบประเมินคณลักษณะความเป็นคร ให้ผับริหารโรงเรียนหรือหัวหน้าหมวดวิชาพิจารณารายการประเมินแต่ละข้อ ในตอนที่ 1 และ 2 แล้วทำเครื่องหมาย (/) ลงในช่องว่างขวามือเพียงช่องเดียวในแต่ละรายการที่ประเมิน ตัวเลขแต่ละตัวแสดงน้ำหนักของความสามารถในการปฏิบัติงานหรือมีจริยธรรม ดังนี้

ระดับคะแนน 0 หมายถึง ไม่มีความสามารถในการปฏิบัติงานหรือไม่มีจริยธรรมความเป็นครู หรือ 0-9%

ระดับคะแนน 1 หมายถึง มีความสามารถในการปฏิบัติงานหรือมีจริยธรรมความเป็นครูน้อย หรือ 10-29%

ระดับคะแนน 2 หมายถึง มีความสามารถในการปฏิบัติงานหรือมีจริยธรรมความเป็นครค่อนข้างน้อย หรือ 30-49%

ระดับคะแนน 3 หมายถึง มีความสามารถในการปฏิบัติงานหรือมีจริยธรรมความเป็นครูปานกลาง หรือ 50-59%

ระดับคะแนน 4 หมายถึง มีความสามารถในการปฏิบัติงานหรือมีจริยธรรมความเป็นครูค่อนข้างมาก หรือ 60-69%

ระดับคะแนน 5 หมายถึง มีความสามารถในการปฏิบัติงานหรือมีจริยธรรมความเป็นครูมาก หรือ 70-79%

ระดับคะแนน 6 หมายถึง มีความสามารถในการปฏิบัติงานหรือมีจริยธรรมความเป็นครูมากที่สุดหรือ 80% ขึ้นไป

4. รายการประเมินรายการใดในงานแนะแนว งานกิจกรรมนักเรียน งานพัฒนาและงานธุรการ ถ้าผู้บริหารโรงเรียนหรือหัวหน้าหมวดวิชาไม่ได้มอบหมายให้ข้าราชการครูผู้ถูกประเมินทำให้เขียนในช่องหมายเหตุว่า "ไม่ได้มอบหมาย"

5. ขอให้ผู้บริหารโรงเรียนหรือหัวหน้าหมวดวิชาตอบแบบประเมินทุกข้อตรงตามความเป็นจริง คำตอบดังกล่าวจะไม่มีผลกระทบต่อผู้ใดทั้งสิ้น แต่จะนำผลรวมมาใช้ในการเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแนวทางในการสรรหาบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูต่อไป

แบบประเมินความสามารถในด้านงานสอน

ชื่อผู้ได้รับการประเมิน .....

โรงเรียน ..... อำเภอ..... จังหวัด.....

คำชี้แจง แบบประเมินชุดนี้สำหรับผู้บริหารโรงเรียนหรือหัวหน้าหมวดวิชาใช้ประเมินความสามารถในการปฏิบัติงานด้านงานสอนของครู โดยให้ผู้บริหารโรงเรียนหรือหัวหน้าหมวดวิชาพิจารณารายการประเมินในแต่ละข้อ แล้วจึงทำเครื่องหมาย (/) ลงในช่องทางขวามือ

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับคะแนน							หมายเหตุ
		0	1	2	3	4	5	6	
1.	การเตรียมการสอนตามหลักสูตร								
2.	การนำเข้าสู่บทเรียน								
3.	ความต่อเนื่องของแต่ละขั้นตอนการสอน								
4.	ความแม่นยำในเนื้อหาวิชา								
5.	การเลือกใช้เทคนิคการสอนได้เหมาะสมกับเนื้อหา								
6.	การจัดกิจกรรมในแต่ละขั้นตอนเหมาะสมกับเนื้อหา								
7.	การให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน								
8.	การเสริมกำลังใจเหมาะสมกับสถานการณ์								

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับคะแนน							หมายเหตุ
		0	1	2	3	4	5	6	
9.	การจัดบรรยากาศในชั้นเรียน								
10.	การสอนได้บรรลุตามจุดประสงค์รายวิชาในหลักสูตร								
11.	การตรวจผลงานของนักเรียน								
12.	การแก้ไขข้อบกพร่องทางการเรียนของนักเรียน								
13.	การวัดและประเมินผลเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน								

แบบประเมินความสามารถในด้านงานกิจกรรมนักเรียน

ชื่อผู้ได้รับการประเมิน .....

โรงเรียน ..... อำเภอ..... จังหวัด.....

คำชี้แจง แบบประเมินชุดนี้สำหรับผู้บริหารโรงเรียนหรือหัวหน้าหมวดวิชาใช้ประเมินความสามารถในการปฏิบัติงานด้านงานกิจกรรมนักเรียนของครู โดยให้ผู้บริหารโรงเรียนหรือหัวหน้าหมวดวิชาพิจารณารายการประเมินในแต่ละข้อ แล้วจึงทำเครื่องหมาย (/) ลงในช่องทางขวามือ

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับคะแนน							หมายเหตุ
		0	1	2	3	4	5	6	
1.	การร่วมจัดกิจกรรมเสริมวิชาการ								
2.	การร่วมจัดบริการเกี่ยวกับสุขภาพนักเรียน								
3.	การร่วมจัดโครงการอาหารกลางวัน								
4.	การร่วมจัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน								
5.	การร่วมจัดกิจกรรมเสริมสร้างวินัยในโรงเรียน								
6.	การร่วมจัดกิจกรรมส่งเสริมสหกรณ์นักเรียน								
7.	การร่วมเป็นอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรมชุมชนของนักเรียน								

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับคะแนน							หมายเหตุ
		0	1	2	3	4	5	6	
8.	การร่วมจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมจริยธรรมของนักเรียน								
9.	การร่วมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ต่อโรงเรียนและชุมชน								
10.	การแนะนำนักเรียนเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมในโรงเรียน								

แบบประเมินความสามารถในด้านงานแนะแนว

ชื่อผู้ได้รับการประเมิน .....

โรงเรียน ..... อำเภอ..... จังหวัด.....

คำชี้แจง แบบประเมินชุดนี้สำหรับผู้บริหารโรงเรียนหรือหัวหน้าหมวดวิชาใช้ประเมินความสามารถในการปฏิบัติงานด้านงานแนะแนวของครู โดยให้ผู้บริหารโรงเรียนหรือหัวหน้าหมวดวิชาพิจารณารายการประเมินในแต่ละข้อ แล้วจึงทำเครื่องหมาย (/) ลงในช่องทางขวามือ

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับคะแนน							หมายเหตุ
		0	1	2	3	4	5	6	
1.	การรักษาความลับของนักเรียน								
2.	การกระตุ้นให้นักเรียนรู้จักช่วยเหลือตนเอง								
3.	การเปิดโอกาสให้นักเรียนฝึกทำงานเป็นกลุ่ม								
4.	การแนะนำและช่วยเหลือนักเรียนในการวางแผนการเรียน								
5.	การแนะนำและช่วยเหลือนักเรียนในการปรับตัว								
6.	การให้คำปรึกษาแก่นักเรียนเมื่อนักเรียนมาขอความช่วยเหลือหรือมีปัญหา								

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับคะแนน							หมายเหตุ
		0	1	2	3	4	5	6	
7.	การแนะนำตักเตือนเมื่อนักเรียนกระทำความผิด								
8.	การแนะนำแนวทางในการประกอบอาชีพ								
9.	การให้ความช่วยเหลือในการหาทุนแก่นักเรียนที่ขาดแคลนทุนทรัพย์								
10.	การติดตามผลงานที่ปฏิบัติไป								

แบบประเมินความสามารถในด้านงานธุรการ

ชื่อผู้ได้รับการประเมิน .....

โรงเรียน ..... อำเภอ..... จังหวัด.....

<u>คำชี้แจง</u> แบบประเมินชุดนี้สำหรับผู้บริหารโรงเรียนหรือหัวหน้าหมวดวิชาใช้ประเมินความสามารถในการปฏิบัติงานด้านงานธุรการของครู โดยให้ผู้บริหารโรงเรียนหรือหัวหน้าหมวดวิชาพิจารณารายการประเมินในแต่ละข้อ แล้วจึงทำเครื่องหมาย (/) ลงในช่องทางขวามือ

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับคะแนน							หมายเหตุ
		0	1	2	3	4	5	6	
1.	การทำสมุดรายงานประจำตัวนักเรียน (รบ.4/ต,ป)								
2.	การทำบันทึกผลการเรียนของนักเรียนในสมุดรายวิชา (รบ.3/ต,ป)								
3.	การจัดทำบันทึกการมาเรียนของนักเรียนในสมุดรายชื่อ								
4.	การจัดทำระเบียนสะสมการเรียนของนักเรียน								
5.	การเก็บเอกสารหลักฐานการติดต่อระหว่างครูผู้สอนกับผู้ปกครอง								
6.	การจัดเก็บและบำรุงรักษาสื่อการเรียนการสอน								

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับคะแนน							หมายเหตุ
		0	1	2	3	4	5	6	
7.	การจัดห้องเรียนให้มีบรรยากาศส่งเสริมการเรียน								
8.	การสำรวจและรวบรวมสถิติข้อมูลต่าง ๆ ของนักเรียน								
9.	การรายงานผลการเรียนให้ผู้ปกครองทราบเป็นระยะ								
10.	การตรวจสอบความถูกต้องของผลการเรียน								

แบบประเมินความสามารถในด้านงานพัฒนา

ชื่อผู้ได้รับการประเมิน .....

โรงเรียน ..... อำเภอ..... จังหวัด.....

ค่าชี้แจง แบบประเมินชุดนี้สำหรับผู้บริหารโรงเรียนหรือหัวหน้าหมวดวิชาใช้ประเมินความสามารถในการปฏิบัติงานด้านงานพัฒนาของครู โดยให้ผู้บริหารโรงเรียนหรือหัวหน้าหมวดวิชาพิจารณารายการประเมินในแต่ละข้อ แล้วจึงทำเครื่องหมาย (/) ลงในช่องทางขวามือ

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับคะแนน							หมายเหตุ
		0	1	2	3	4	5	6	
1.	การนำทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาใช้ในการเรียนการสอน								
2.	การมีส่วนในกิจกรรมการพัฒนาชุมชนในท้องถิ่น								
3.	การร่วมฝึกอบรมนักเรียนเพื่อเป็นผู้นำในการพัฒนาสังคมในท้องถิ่น								
4.	ความสนใจในการศึกษาหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเอง								
5.	การเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของโรงเรียน								
6.	การร่วมจัดนิทรรศการทางวิชาการเพื่อเผยแพร่ผลงานต่าง ๆ ของโรงเรียนให้ชุมชนทราบ								

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับคะแนน							หมายเหตุ
		0	1	2	3	4	5	6	
7.	การให้บริการข่าวสารหรือความรู้ทางวิชาการในรูปของสิ่งตีพิมพ์แก่นักเรียนและชุมชน								
8.	การบริการให้คำปรึกษาแก่ชุมชนในด้านความรู้ทางวิชาการ								
9.	การร่วมมือสนับสนุนงานตามแผนพัฒนาของโรงเรียน								
10.	การร่วมมือในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ตามโครงการที่ส่งเสริมวัฒนธรรมไทย								

แบบประเมินด้านจริยธรรม

ชื่อผู้ได้รับการประเมิน .....

โรงเรียน ..... อำเภอ..... จังหวัด.....

<u>คำชี้แจง</u> แบบประเมินชุดนี้สำหรับผู้บริหารโรงเรียนหรือหัวหน้าหมวดวิชาใช้ประเมินด้านจริยธรรมความเป็นครู โดยให้ผู้บริหารโรงเรียนหรือหัวหน้าหมวดวิชาพิจารณารายการประเมินในแต่ละข้อ แล้วจึงทำเครื่องหมาย (/) ลงในช่องทางขวามือ

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับคะแนน							หมายเหตุ
		0	1	2	3	4	5	6	
1.	เป็นครูพูดจริงทำจริง								
2.	ใช้เวลาว่างในระหว่างปฏิบัติงานอย่างเป็นประโยชน์								
3.	สามารถสอนได้ครบตามจุดประสงค์ของหลักสูตร								
4.	ตัดสินผลการเรียนตรงตามแนวปฏิบัติและเกณฑ์ที่กำหนด								
5.	เห็นความสำคัญของการสอนและอบรมนักเรียนเป็นหน้าที่หลัก								
6.	เอาใจใส่และปฏิบัติต่อนักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน								
7.	ตัดสินปัญหาของนักเรียนโดยใช้เหตุผล								

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับคะแนน							หมายเหตุ
		0	1	2	3	4	5	6	
8.	มีกิริยาวาจาสุภาพเรียบร้อยกันทุกคน								
9.	ยอมรับฟังการแสดงความคิดเห็นของผู้อื่น								
10.	ปฏิบัติตนต่อผู้อื่นด้วยความเสมอภาค								
11.	มีความเต็มใจช่วยเหลือผู้อื่นตามกำลังความสามารถ								
12.	เอาใจใส่ช่วยเหลือนักเรียนที่เรียนอ่อน								
13.	ให้อภัยเมื่อผู้อื่นทำให้ตนเองเดือดร้อน								
14.	มีการให้กำลังใจแก่บุคคลอื่น								
15.	ไม่กล่าวร้ายบุคคลอื่นทั้งต่อหน้าและลับหลัง								
16.	ปฏิบัติงานตามกฎและระเบียบของหน่วยงาน								
17.	การปฏิบัติงานภายในเวลาที่กำหนด								
18.	เข้าห้องสอนตรงตามเวลา								
19.	ประพฤติตนตามจรรยาบรรณของครู								
20.	ปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายแล้วเสร็จตามกำหนด								

แบบทดสอบวัดความคิดเห็นต่ออาชีพครู

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบฉบับนี้ สำหรับครูเพื่อแสดงความรู้สึกหรือความคิดเห็นที่มีต่ออาชีพครู โดยให้ครูผู้ตอบพิจารณารายการในแต่ละข้อ แล้วทำเครื่องหมาย (/) ลงในช่องว่างทางขวามือเพียงช่องเดียวในแต่ละรายการ ตัวเลขแต่ละตัวแสดงน้ำหนักของความรู้สึกหรือความคิดเห็นที่มีต่ออาชีพครู ดังนี้

ระดับคะแนน 0 หมายถึง ไม่เห็นด้วยกับอาชีพครู

ระดับคะแนน 1 หมายถึง เห็นด้วยกับอาชีพครูน้อย

ระดับคะแนน 2 หมายถึง เห็นด้วยกบอาชีพครูค่อนข้างน้อย

ระดับคะแนน 3 หมายถึง เห็นด้วยกับอาชีพครูปานกลาง

ระดับคะแนน 4 หมายถึง เห็นด้วยกับอาชีพครค่อนข้างมาก

ระดับคะแนน 5 หมายถึง เห็นด้วยกับอาชีพครูมาก

ระดับคะแนน 6 หมายถึง เห็นด้วยกับอาชีพครูมากที่สุด

2. ขอให้ครูตอบแบบทดสอบทุกข้อตรงตามความเป็นจริง คำตอบดังกล่าวจะไม่มีผลกระทบต่อผู้ใดทั้งสิ้น แต่จะนำผลรวมมาใช้ในการเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแนวทางในการสรรหาบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูต่อไป

แบบทดสอบวัดความคิดเห็นต่ออาชีพครู

ข้อ	รายการ	ระดับคะแนน							หมายเหตุ
		0	1	2	3	4	5	6	
1.	อาชีพครูเป็นอาชีพที่ไม่ต้องรับผิดชอบมาก								
2.	อาชีพครูเป็นอาชีพที่ขาดอิสระในการแสดงออก								
3.	อาชีพครูเป็นอาชีพที่ต้องเสียสละ								
4.	อาชีพครูเป็นอาชีพมุ่งที่จะสอนมากกว่าให้ปฏิบัติตาม								
5.	อาชีพครูเป็นอาชีพที่ไม่ค่อยมีความสำคัญในสังคม								
6.	ผู้ที่ประกอบอาชีพครูจะต้องมีคุณธรรมและจริยธรรม								
7.	อาชีพครูต้องให้ความสำคัญแก่นักเรียนเป็นอันดับแรก								
8.	ผู้ที่ประกอบอาชีพครูจะต้องแต่งกายเรียบร้อยอยู่เสมอ								
9.	ข้าพเจ้าอยากเปลี่ยนจากอาชีพครูเป็นอาชีพอื่นถ้ามีโอกาส								
10.	อาชีพครูเป็นอาชีพที่ไม่สร้างความก้าวหน้าให้คน								
11.	อาชีพครูเป็นอาชีพที่ยากจน								

ข้อ	รายการ	ระดับคะแนน							หมายเหตุ
		0	1	2	3	4	5	6	
12.	ผู้ประกอบอาชีพครูจะต้องมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์								
13.	อาชีพครูเป็นอาชีพที่ทำงานง่ายที่สุด								
14.	อาชีพครูเป็นอาชีพที่ต้องศึกษาค้นคว้าอยู่เสมอ								
15.	อาชีพครูทำให้เป็นคนไม่ทันสมัย								
16.	อาชีพครูไม่เหมาะสำหรับคนที่เรียนเก่ง								
17.	อาชีพครูเป็นอาชีพที่ต้องยอมรับความรู้ใหม่ ๆ								
18.	อาชีพครูเป็นอาชีพที่ไม่น่าสนใจ								
19.	ข้าพเจ้ารู้สึกภูมิใจเมื่อได้ให้ความรู้แก่นักเรียน								
20.	ข้าพเจ้าจะเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาชีพครูเสมอ								
21.	ข้าพเจ้ามักจะสนับสนุนให้คนทำอาชีพอื่นมากกว่าอาชีพครู								

ตาราง 10 ค่าอำนาจจำแนก (t-test) ของข้อความในแบบประเมินคุณลักษณะความเป็นครู แต่ละด้าน

แบบประเมินคุณลักษณะความเป็นครู

ด้านความสามารถในการปฏิบัติในหน้าที่ของครู

	งานสอน	งานกิจกรรมนักเรียน		งานแนะแนว		งานธุรการ		งานพัฒนา	
ข้อ	ค่า t	ข้อ	ค่า t	ข้อ	ค่า t	ข้อ	ค่า t	ข้อ	ค่า t
1	1.93	1	12.68	1	5.00	1	3.88	1	2.92
2	2.71	2	4.67	2	3.90	2	3.21	2	5.03
3	2.16	3	2.74	3	6.10	3	3.14	3	5.16
4	2.55	4	7.44	4	6.74	4	4.27	4	6.43
5	2.49	5	8.09	5	5.62	5	5.75	5	4.65
6	3.79	6	4.95	6	4.96	6	3.41	6	7.65
7	2.18	7	3.27	7	5.48	7	4.79	7	7.18
8	2.76	8	7.52	8	3.75	8	4.76	8	5.04
9	3.06	9	6.07	9	7.09	9	4.14	9	6.15
10	2.04	10	6.25	10	5.13	10	4.36	10	6.93
11	2.32								
12	7.88								
13	7.21								

แบบประเมินคุณลักษณะความเป็นครู

ด้านจริยธรรม		ด้านเจตคติต่ออาชีพครู	
ข้อ	ค่า t	ข้อ	ค่า t
1	3.87	1	5.13
2	5.46	2	3.09
3	5.46	3	2.40
4	12.90	4	2.16
5	6.49	5	3.51
6	3.61	6	2.39
7	3.55	7	3.10
8	2.62	8	2.11
9	4.33	9	3.04
10	4.28	10	2.43
11	4.66	11	2.14
12	2.94	12	3.03
13	4.87	13	3.70
14	4.06	14	3.00
15	3.21	15	2.36
16	4.84	16	3.21
17	4.04	17	2.94
18	4.02	18	4.71
19	3.58	19	2.40
20	3.27	20	2.98
		21	1.94

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ นายชัชวาลย์ ไชยบุญญานุภาพ

เกิดวันที่ 2 เดือนพฤษภาคม พุทธศักราช 2500

สถานที่เกิด อำเภอโคกปีบ จังหวัดปราจีนบุรี

สถานที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ 1/62 ซอยจรัญสนิทวงศ์ 46 ถนนจรัญสนิทวงศ์ แขวงบางพลัด เขตบางพลัด กรุงเทพฯ 10700

ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน

สถานที่ทำงานปัจจุบัน สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู กระทรวงศึกษาธิการ เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300

ประวัติการศึกษา

พ.ศ.2519 ป.กศ. จากวิทยาลัยครูธนบุรี

พ.ศ.2523 วท.บ. (ศึกษาศาสตร์) วิชาเอกการวัดผลการศึกษา จากมหาวิทยาลัยรามคำแหง

พ.ศ.2535 กศ.ม.(การวัดผลการศึกษา) จากมหาวิทยาลัย-ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร